

Onderzoek aanbesteding bouwteam multifunctionele accommodatie

Gemeente Son en Breugel

Drs. R. C. van der Mark
Drs. M.A.E. Schuurmans

14 september 2016

Onderzoek aanbesteding bouwteam multifunctionele accommodatie

Gemeente Son en Breugel

Inhoud	Pagina
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Vraagstelling	3
1.3 Werkwijze	4
2. De feiten, omstandigheden en gebeurtenissen in beeld	5
2.1 Context: de MFA	5
2.2 Verloop van het aanbestedingsproces	5
2.3 Gebeurtenissen met betrekking tot de inschrijving van HEVO	12
3. Analyse, conclusies en aanbevelingen	18
3.1 Analyse en conclusies	18
3.2 Aanbevelingen	23

Bijlage 1: Normenkader

Bijlage 2: Feitenrelaas

Bijlage 3: Gespreksverslagen

Bijlage 4: Informatieprotocol

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In maart 2016 heeft het college van B&W van Son en Breugel een aanbesteding in de markt gezet om te komen tot een bouwteam voor de multifunctionele accommodatie (MFA) Centrumplan Son. In de maand mei is in raad en pers discussie geweest over het verloop van deze aanbestedingsprocedure en aanverwante gebeurtenissen. Deze gebeurtenissen hebben verschillende vragen opgeroepen bij raad en college. Hiertoe heeft de raad aangegeven een onafhankelijk onderzoek te wensen naar de gang van zaken. Het college heeft besloten het onderzoek uit te laten voeren door onafhankelijk adviesbureau Berenschot. In voorliggend rapport treft u de resultaten aan van dit onderzoek.

1.2 Vraagstelling

Het college heeft Berenschot de volgende onderzoeksvragen meegegeven:

1. Welke rolverdeling is afgesproken tussen het inkoopteam inclusief Bizob en het college voor de aanbesteding van de MFA Centrumplan Son?
2. Hoe, door wie en op welke momenten is er gecommuniceerd over de besluitvorming voor de aanbesteding van de MFA Centrumplan Son?
3. Hoe, door wie en op welke momenten is er gecommuniceerd over het aanbestedingsproces?
4. Is het aanbestedingsproces conform besluitvorming verlopen?
5. Is er (mogelijk) sprake van een integriteitsschending omdat in het artikel in Forum vertrouwelijke informatie staat, onder andere de zin 'Sterker nog, Hans Gaillard en de toen nog wethouder zijnde John Frenken wisten ook van niets.'?
6. Is een gemeenteraad ook gebonden aan een standstill periode en mag zij naar buiten treden met informatie van inschrijvers tijdens die periode?
7. Heeft HEVO hun rapport op eigen initiatief naar buiten gebracht en waren zij daartoe bevoegd?
8. Wat was de motivatie van HEVO om naar buiten te treden met dit rapport?

Naast bovenstaande vragen is Berenschot gevraagd waar mogelijk aanbevelingen te geven voor de toekomst.

In de onderzoeksopdracht is aangegeven dat het onderzoek betrekking heeft op de periode 1 maart 2016 tot 12 mei 2016. Wij hebben deze periode als uitgangspunt gebruikt. Echter, voor een goede beantwoording van enkele onderzoeksvragen was het noodzakelijk om enkele maanden verder terug te gaan in de tijd. Het betreffende aanbestedingsproces is namelijk in de laatste maanden van 2015 in gang gezet.

1.3 Werkwijze

Gedurende het onderzoek heeft de burgemeester opgetreden als opdrachtgever namens het college van B&W, ondersteund door de concerncontroller en de gemeentesecretaris. Voor dit onderzoek heeft Berenschot de volgende aanpak gehanteerd:

- Berenschot heeft bij de start van het onderzoek een **onderzoeksprotocol** opgesteld dat beschrijft hoe wij omgaan met de informatie die tijdens interviews aan ons wordt verstrekt. Het onderzoeksprotocol is geaccordeerd door de opdrachtgever en opgenomen in bijlage 4.
- Berenschot heeft een **normenkader** opgesteld waaraan de bevindingen uit het onderzoek worden getoetst voor zover de onderzoeksopdracht hier om vraagt. Het normenkader bevat wettelijke voorschriften, beleidsregels en overige vigerende normen aangaande integriteit en aanbestedingen voor het onderhavige onderzoek. Het normenkader is opgenomen in bijlage 1. Het normenkader is geaccordeerd door de opdrachtgever.
- Berenschot heeft **interviews** afgenomen bij de burgemeester, de gemeentesecretaris, wethouder Visser en voormalig wethouder Frenken. Ook zijn er afzonderlijke interviews geweest met alle vijf de fractievoorzitters, waarbij de fractievoorzitter van Dorpsvisie werd vergezeld door drie fractiegenoten. Er is een groepsgesprek gevoerd met twee ambtenaren van gemeente Son en Breugel en een concerninkoper van Bizob die betrokken waren bij de aanbesteding. Tot slot zijn de projectmanager en de directievoorzitter van HEVO bereid geweest ons te ontvangen voor een interview. Alle gesprekspartners hebben voorafgaand aan het gesprek het onderzoeksprotocol ontvangen. Van ieder interview is een gespreksverslag gemaakt dat ter accordering aan de gesprekspartner is voorgelegd. Alle gespreksverslagen zijn geaccordeerd en opgenomen in bijlage 3. Met het oog op het beantwoorden van onderzoeksvraag 5 heeft de journalist die het artikel in Forum heeft geschreven per e-mail enkele vragen van ons beantwoord.
- Gedurende het onderzoek hebben wij een groot aantal **documenten** bestudeerd. Het betreft met name documenten die betrekking hebben op de gevolgde aanbestedingsprocedure en de besluitvorming in het college daaromtrent. Ook hebben wij verschillende mailwisselingen en andere documentatie ontvangen.
- De bevindingen van het onderzoek zijn vastgelegd in een rapport van bevindingen met als bijlage een feitenrelaas (zie bijlage 2). Delen van dit conceptrapport zijn onder geheimhouding voor **wederhoor** voorgelegd aan enkele betrokkenen ter verificatie van feitelijke juistheid. Alle betrokkenen hebben op de wederhoor gereageerd. Vervolgens is de definitieve rapportage opgesteld waarin wij op basis van de bevindingen antwoord geven op de gestelde onderzoeksvragen. Dit rapport is voorgelegd aan de opdrachtgever die ons décharge heeft verleend van onze werkzaamheden.

2. De feiten, omstandigheden en gebeurtenissen in beeld

In dit hoofdstuk brengen wij de relevante feiten, omstandigheden en gebeurtenissen in beeld met betrekking tot het aanbestedingsproces MFA bouwteam Son en Breugel. In bijlage 2 treft u een uitgebreid chronologisch feitenrelaas waarin de feiten in detail zijn uitgewerkt. Wanneer in dit hoofdstuk gerefereerd wordt aan bijvoorbeeld verslagen, mailwisselingen of besluitenlijsten, zijn deze documenten waar mogelijk en relevant geciteerd en nader toegelicht in het feitenrelaas. Dit feitenrelaas kunt u gebruiken als naslagwerk bij het lezen van dit hoofdstuk. In bijlage 3 zijn de gespreksverslagen opgenomen van interviews met betrokkenen. Ook deze dienen als onderlegger van dit hoofdstuk.

2.1 Context: de MFA

De gemeenteraad van Son en Breugel heeft de wens om een Multifunctionele Accommodatie (MFA) in het centrum van Son te bouwen. De MFA moet een voorziening zijn voor een diversiteit aan sociaal-culturele en maatschappelijke activiteiten. Uit de gesprekken en bestudeerde documenten blijkt dat in gemeente Son en Breugel reeds lange tijd discussie is over de bouw van een MFA. Eén van de discussiepunten richt zich op de keuze voor de locatie van de nieuwe MFA. Daarbij passeren het Vestzaktheater en het Kerkplein als mogelijke locatie de revue. Op het Kerkplein kan de MFA tot stand komen door middel van nieuwbouw op het huidige parkeerterrein (locatie oude pastorie) of door middel van renovatie van de Petrus Bandenkerk.

In hoofdstuk 0.2 van het Ontwikkelingsprogramma centrum “kaders voor uitwerking” (oktober 2015) staat dat uit wordt gegaan van de sloop van het kerkgebouw en dat een nieuw MFA op de locatie van de oude pastorie wordt gebouwd. In het bijbehorende raadsvoorstel staat onder meer dat de raad instemt met de concrete uitwerking van het Kerkplein en omstreken zoals verwoord in hoofdstuk 0.2 van het ontwikkelingsprogramma.

Op 12 november 2015 stemt de raad in met dit voorstel en besluit daarmee tot een MFA op locatie van de oude pastorie. In het gesprek met Berenschot geeft de fractie van Dorpsvisie aan dat in hun ogen de raad in dit raadsvoorstel nog geen definitief besluit heeft genomen over de locatie van de MFA. Een gegeven is in ieder geval dat het college eind 2015 een aanbesteding start met als uitgangspunt dat de MFA aan het Kerkplein komt op de locatie van de oude pastorie.

Het college heeft gekozen voor een procesaanpak en een aanbesteding waarbij gezocht wordt naar een bouwteam. Dit bouwteam moet de gemeente Son en Breugel helpen om te komen tot een definitief ontwerp plus bestek voor de MFA. Het betreft een integrale opdracht van voorbereiding en bouw. Deze opdracht heeft wel een ‘escape’ indien er geen overeenstemming wordt bereikt met de beoogde uitvoerder over de bouw.

2.2 Verloop van het aanbestedingsproces

2.2.1 Opstellen en vaststellen inkoopstrategie (november – december 2015)

Bij aanvang van het aanbestedingsproces stelt het inkoopteam MFA een inkoopstrategie op. Het **inkoopteam** heeft als doel om de aanbesteding voor het bouwteam MFA te organiseren zodat er

uiteindelijk een goede aanbieder geselecteerd kan worden. Het inkoopteam bestaat uit enkele ambtenaren van de gemeente (een projectleider en twee materiedeskundigen), wethouder Visser en een concerninkoper van Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (Bizob)¹.

De Nota inkoopstrategie en de bijbehorende college-adviesnota komen op 15 december voor het eerst in het college aan de orde. Doel is door middel van een aanbesteding een bouwteam in te huren. Gezien de omvang van de aanbesteding wordt gekozen voor een meervoudige onderhandse procedure. Doel is uiteindelijk de realisatie van een MFA aan het Kerkplein. In het licht van nog te maken keuzes over omvang van de accommodatie is flexibiliteit in het ontwerpproces gewenst.

In de nota is vastgesteld dat het inkoopteam verantwoordelijk is voor het opstellen van de aanbestedingsdocumenten, correspondentie met de ondernemers en het publiceren van het gunningsbesluit. Volgens de nota bestaat het **beoordelingsteam** uit de leden van het college van B&W inclusief de gemeentesecretaris plus alle ambtenaren uit het inkoopteam. Alleen de concerninkoper van Bizob maakt geen deel uit van het beoordelingsteam. Het beoordelingsteam is verantwoordelijk voor de inhoudelijke beoordeling van de ingediende inschrijvingen.

Het college bespreekt deze stukken in zijn vergadering op 15 december 2015. Het besluit tot vaststelling wordt aangehouden. Uit de interviews en het collegeverslag blijkt dat het college meer duidelijkheid wil over de eigen rol in het aanbestedingsproces. Dit is vooral ingegeven door het belang dat het college hecht aan het bouwproject in het centrum van Son.

Het commentaar van het college leidt niet tot aanpassing in de inkoopstrategie, maar wel tot een nieuwe B&W-adviesnota. Hierin wordt aangegeven dat het college wat betreft de aanbesteding van het bouwteam een besluitvormende rol heeft als het gaat om:

- inkoopstrategie
- selectie uit te nodigen partijen
- aanbestedingsdocument incl. programma van eisen en gunningscriteria
- de selectie van het bouwteam

In de B&W-adviesnota wordt geen melding gemaakt van een inkoopteam en/of beoordelingsteam, maar wel van het **'team gemeente'** waar wethouder Visser en drie ambtenaren deel van uit maken. Dit team heeft een adviserende en voorbereidende rol en zal toezien op de uitvoerende werkzaamheden van het bouwteam. In de fase van aanbesteding en contractvorming zal het team worden aangevuld met de concerninkoper van Bizob. Hierdoor is de personele invulling gelijk aan het inkoopteam MFA. Op 22 december 2015 worden de nieuwe stukken besproken en op 29 december 2015 worden de inkoopstrategie en de B&W-adviesnota vastgesteld in het college.

¹ Bizob is de gezamenlijke inkooporganisatie van een aantal Brabantse gemeenten, waaronder Son en Breugel.

2.2.2 Start uitvoering inkoopstrategie tot vaststelling aanbestedingsdocumenten (januari - 8 maart 2016)

In januari start de uitvoering van de inkoopstrategie. Er wordt een inventarisatie gemaakt van de marktpartijen die eventueel kunnen worden uitgenodigd voor een offerte (longlist). Met vijf bedrijven (waaronder het bedrijf HEVO) worden **oriënterende gesprekken** gevoerd. Ambtenaren en wethouder Visser verklaren dat in deze oriënterende gesprekken de locatie voor de opgave van de MFA op het parkeerterrein (voormalige pastorie) aan de orde is gesteld. De vertegenwoordiger van HEVO op deze bijeenkomst kan zich dit niet herinneren. Vervolgens worden de aanbestedingsdocumenten in concept opgesteld.

Op 25 februari 2016 wordt het college voor de collegevergadering op 1 maart in een aantal documenten op de hoogte gesteld over de voortgang van de aanbesteding. Het college wordt uitgenodigd verdere wensen en opmerkingen mee te geven voor een volgende versie van de aanbestedingsdocumenten. De **voortgangsnotitie** gaat in op:

- Welke vier marktpartijen er worden uitgenodigd een offerte uit te brengen.
- De planning van de gunningsprocedure. Hierin staat onder meer dat op 6 april de eerste beoordeling wordt gedaan door het team gemeente en dat op 13 april na een presentatie aan het college de beoordeling wordt vastgesteld.

Wat betreft het proces is in het **aanbestedingsdocument** (versie 23 februari) relevant:

- Alle door de aanbestedende dienst verstrekte informatie dient vertrouwelijk te worden behandeld. De gegevens worden enkel gebruikt voor het doel waarvoor ze zijn verstrekt. Alle inschrijvingen worden na ontvangst eigendom van de aanbestedende dienst en zullen vertrouwelijk worden behandeld. De inschrijving wordt digitaal ingediend via Negometrix.
- De geplande datum voor het gunningsbesluit is 20 april.
- De geplande datum voor het ondertekenen van de overeenkomst is vanaf 3 mei.
- De beoordeling van de inschrijvingen wordt uitgevoerd door een van tevoren vastgesteld inkoopteam. Op basis van het door het inkoopteam opgesteld gunningsadvies neemt de aanbestedende dienst een gunningsbesluit.
- De aanbestedende dienst hanteert een periode van tien dagen vanaf het bekendmaken van de gunningsbeslissing aan de inschrijvers tot dat de overeenkomst definitief wordt gegund. Binnen die termijn kunnen inschrijvers een kort geding aanspannen wanneer zij het niet eens zijn met de gunningsbeslissing.

Wat betreft het proces is ook het **document gunningsmethodiek** (ook wel gunningsleidraad genoemd) relevant. Het beoordelingsteam zal worden gevormd door de stuurgroep en het college van B&W. Na een individuele beoordeling van de afzonderlijke leden van de teams, vindt er consensusoverleg plaats. In het document staat niet vermeld wie er in de stuurgroep zitting hebben. Wellicht wordt hier de stuurgroep Centrumplan Son bedoeld. De stuurgroep heeft betrekking op het volledige Centrumplan Son en gaat over de sturing van de verschillende projecten die hier onder

vallen (waaronder de MFA). De stuurgroep bestaat uit verantwoordelijk portefeuillehouder Visser en een aantal ambtenaren, waaronder de projectleider Centrumplan Son en vormt grotendeels een personele unie met het eerder genoemde team gemeente. Een presentatie maakt onderdeel uit van de puntentoekenning. In het document staat niet vermeld aan wie er gepresenteerd dient te worden. De presentatie en de ingediende documenten bij inschrijving worden als geheel aan de hand van subcriteria beoordeeld.

De documenten staan op 1 maart 2016 op de agenda van het college met als doel besluitvorming. Het collegebesluit wordt echter aangehouden. Het college wil nog meer informatie over een aantal zaken die geen betrekking hebben op de beide documenten. Afgesproken wordt een week later de definitieve documenten in het college te brengen.

De volgende versie van het aanbestedingsdocument en het document gunningsmethodiek staan op 8 maart op de agenda van het college. Het college wordt gevraagd met beide stukken in te stemmen opdat de aanbestedingsprocedure officieel gestart wordt. Ook wordt voorgelegd deze documenten aan de commissie Grondzaken ter beschikking te stellen. Het aanbestedingsdocument is wat betreft het proces niet veranderd ten opzichte van het eerste concept. Het document gunningsmethodiek wel:

- Het beoordelingsteam wordt gevormd door de stuurgroep (en niet meer ook het college van B&W).
- Er is in deze versie sprake van presentaties en niet meer van één presentatie.

Uit het ambtelijk adviesmemo wordt niet duidelijk dat en op basis waarvan deze aanpassingen zijn gedaan. Uit navraag blijkt dat zowel de betrokken ambtenaren als de collegeleden zich deze aanpassingen en de achtergrond daarvan, voor zo ver zij zich er bewust van waren, niet kunnen herinneren. Ook wordt aangegeven dat zowel voor het college als voor de betrokken ambtenaren altijd helder is geweest dat het college onderdeel moest uitmaken van de beoordeling. Uit andere documenten die onderdeel uitmaken van de aanbesteding blijkt dit ook.

Op 8 maart 2016 stemt het college in met beide documenten (het aanbestedingsdocument en de gunningsleidraad).

Op 23 maart wordt conform het collegebesluit de Commissie Grondzaken van de raad over de voortgang geïnformeerd. Gevraagd wordt een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen. De commissie besluit conform te adviseren aan de raad; Dorpsvisie is tegen. Tevens wordt de commissie geïnformeerd over het aanbestedingsdocument en het document gunningsmethodiek (gunningsleidraad).

2.2.3 Start offerteprocedure (16 maart 2016) tot en met uitsturen resultaat aanbesteding (20 april 2016)

Op 16 maart 2016 zijn de aanbestedingsdocumenten met de status 'definitief' naar de vier marktpartijen gestuurd. Bedrijven hebben tot 25 maart 2016 de tijd om vragen te stellen, waarna zij de eerste **Nota van Inlichtingen** ontvangen met antwoord op hun vragen. Er worden enkele vragen gesteld over de toekomst van het kerkgebouw en de kerklocatie en of hier al een definitief

raadsbesluit over genomen is. Het antwoord luidt: *“Nee, uitgangspunt is wel het doortrekken van de Kerkstraat. Na gunning zullen de alternatieven met en zonder kerk wel bekeken moeten worden (e.e.a. hangt ook samen met het definitief PVE en de inpasbaarheid daarvan op locatie)”*.

Over de beoordelingscommissie wordt gemeld dat materiedeskundigen en het bestuur van de gemeente de offertes zullen beoordelen. In een antwoord op een vraag wordt aangegeven dat de eerste presentatie voor de stuurgroep plaatsvindt op 6 april en de tweede presentatie voor het bestuur op 13 april. Bij de inschrijving ingediende voorstellen worden na afloop van beide presentatierondes als geheel beoordeeld.

Op 1 april stuurt Bizob een aanvullende nota van inlichtingen om antwoord te geven op de vragen die na 25 maart zijn gesteld. Om de partijen tegemoet te komen in het korte tijdspad worden zij in afwijking op het aanbestedingsdocument gevraagd op 4 april het plan van aanpak in te dienen en na de presentatie op 6 april op 8 april het honorarium en de realisatiekosten.

Alle vier de bedrijven die zijn uitgenodigd om in te schrijven dienen op 4 april hun visie en plan van aanpak in. Op 6 april vinden de vier presentaties plaats voor het inkoopteam. Uiteindelijk geven op 8 april drie partijen een prijs af. De vierde partij, HEVO, dient geen prijs in (op de achtergrond hier van komen wij later in dit hoofdstuk terug).

Bizob stelt namens het inkoopteam een **gunningsadvies** op (8 april 2016). Kernpunten in dit document zijn:

- De ingediende inschrijvingen zijn getoetst op compleetheid zoals vastgelegd in het aanbestedingsdocument. Vervolgens zijn de ingediende inschrijvingen individueel beoordeeld door het inkoopteam. Op 6 april 2016 zijn deze offertes besproken en zijn voor het onderdeel kwaliteit punten gegeven.
- Bij de beoordeling van kwaliteit blijkt dat één inschrijver geen antwoord heeft gegeven op de vraagstelling. Dit resulteert op onderdelen in een score van een 4. In het aanbestedingsdocument is vastgelegd dat een score lager dan 6 resulteert in uitsluiting van deelname.
- De scores van de drie overgebleven partijen.
- Het gunningsadvies luidt: *“Uit bovenstaande gegevens, waarin de gevolgde procedure en de resultaten zijn weergegeven, adviseert het inkoopteam de opdracht te gunnen aan [Bedrijf A], de inschrijvers [Bedrijf B] en [Bedrijf C] af te wijzen en HEVO uit te sluiten van verdere deelname”*.

De winnende partij heeft naar het oordeel van het inkoopteam zowel op kwaliteit als prijs aanzienlijk hoger gescoord dan de andere aanbieders. Op basis van het gunningsadvies van Bizob stellen de betrokken ambtenaren een B&W-adviesnota op. Op 8 april gaan de documenten de deur uit ter voorbereiding van de extra collegevergadering en geplande presentaties van 13 april. Het betreft de B&W-adviesnota, offertes van drie partijen en de scorematrix van deze drie partijen met de punten die het inkoopteam hen heeft toegekend. Het gunningsadvies dat is opgesteld door Bizob wordt niet gevoegd bij de college stukken.

In de **B&W-adviesnota** staat op de voorpagina dat het college instemt [Bedrijf A] aan te wijzen als winnaar en dat de stuurgroep² gemandateerd wordt voor het opmaken van een overeenkomst met dit bedrijf. In het document zelf staat onder meer het volgende:

- Van de vier genodigde partijen hebben er drie voldaan aan de vraagstelling. De vierde partij (HEVO) heeft zich volgens de aanbestedingsregels buiten verdere mededinging geplaatst. Wel zijn scores toebedeeld aan HEVO (waaronder een 4) die een uitsluiting verder onderbouwen.
- Er komen dus drie partijen presenteren op 13 april. Vervolgens staat in het document: *“Al deze partijen hebben een passend antwoord op de vraagstelling. De antwoorden inclusief de presentatie die deze partijen hebben gehouden voor het gemeentelijke beoordelingsteam hebben geleid tot het geven van cijfers op de in de aanbestedingsinformatie gehanteerde onderdelen. (...) XX is met de hoogste score uit de bus gekomen. Uw college wordt dan ook voorgesteld deze score te volgen en XX als winnaar aan te wijzen (...)”* Uit de stukken valt op te maken dat de naam van [Bedrijf A] gelezen dient te worden op de plaats van de XX-en.
- Onder het kopje afweging alternatieven staat: *“De gekozen aanbestedingsprocedure is gebaseerd op een eenduidig en transparant proces zoals deze zijn grondslag vindt in het gemeentelijk aanbestedingsbeleid. Dit proces is zorgvuldig doorlopen en laat verder geen ruimte voor alternatieven. Met het aanwijzen van XX zijn ook geen alternatieven nodig”.*

Na het versturen van deze stukken op 8 april naar het college ontstaat e-mailverkeer tussen de collegeleden (burgemeester en wethouder Visser) en ambtenaren. De burgemeester en de gemeentesecretaris maken uit de B&W-adviesnota op dat er al een bedrijf als winnaar is aangewezen en dat er geen alternatieven meer mogelijk zijn. Kern van hun reacties is daarom de vraag wat de rol van het college nog is op 13 april bij de presentaties nu het lijkt dat er al een keuze is gemaakt en geen alternatieven mogelijk zijn. De vraag wordt gesteld of de presentaties van 13 april nog wel nodig zijn. Ook ontstaat de discussie of er gezien eerdere afspraken niet te vroeg tot gunning is overgegaan.

Uit onze interviews blijkt dat de burgemeester en wethouder Frenken ontstemd waren over de gang van zaken, omdat er in hun ogen niet gehandeld werd zoals in december en maart in het college afgesproken. De ambtenaren hebben ons verklaard dat een deel van het college de waarde van een extra presentatieronde niet meer inzag vanwege het grote verschil van de score van de winnende aanbieder ten opzichte van de andere aanbieders. Ook hebben de ambtenaren aangegeven aan Berenschot dat aanpassing van de scores nog mogelijk was wanneer het college dit na de presentaties wenste.

Op 12 april staat de beoordeling van de inschrijvingen op de agenda van de reguliere collegevergadering. Bovenstaande punten komen ook in deze vergadering ter sprake. De vergadering wordt geschorst en de gemeentesecretaris zoekt op wat er over de rol van het college in het selectieproces is afgesproken. Hij raadpleegt daarbij de conceptversie van de

² In sommige documenten wordt verwezen naar de Stuurgroep. Het is niet altijd duidelijk wie hiermee wordt bedoeld: het inkoopteam, het beoordelingsteam of de Stuurgroep Centrumplan Son

gunningsleidraad (de versie waarin staat dat de stuurgroep én het college onderdeel uitmaken van het beoordelingsteam) en niet de definitieve versie van de gunningsleidraad (waarin staat dat het beoordelingsteam alleen wordt gevormd door de stuurgroep). In de mailwisselingen van dat weekend heeft één van de betrokken ambtenaren ook al uit dit conceptdocument geciteerd om duidelijkheid te scheppen in de rol van het college. Kortom, de ambtenaren hebben het college gemeld dat het college op basis van het advies van de stuurgroep en de presentaties van 13 april een oordeel kan vormen over de inschrijvingen en vervolgens een besluit nemen.

Uiteindelijk komt het college in zijn reguliere vergadering van 12 april tot de volgende conclusie

- *“Het college gunt, op basis van de toegekende beoordelingsscores door de stuurgroep voortvloeiend uit het doorlopen aanbestedingsproces, aan [Bedrijf A]. De door het bouwteam³ op te maken overeenkomst met dit bedrijf wordt door het college bekrachtigd”*
- *“Namens het college wonen wethouder Visser en de gemeentesecretaris de presentaties door de drie geselecteerde bedrijven bij op 13 april. Bij een afwijkende zienswijze ten opzichte van de beoordeling door de stuurgroep komt dit besluit ter nadere overweging terug in het college van 19 april 2016”.*

De burgemeester besluit om de presentaties van 13 april niet bij te wonen. Wethouder Frenken heeft dit in overweging. Uiteindelijk kiest hij er voor uitsluitend de presentatie van de vermoedelijk winnende partij bij te wonen. Zij willen de (overige) presentaties niet bijwonen omdat in hun ogen de keuze al is gemaakt. In de ogen van wethouder Visser hebben de twee collegeleden zich daarmee niet gehouden aan hun eigen besluit dat het college een rol heeft in de beoordeling. In de beleving van de gemeentesecretaris kon het college nog steeds een keuze maken, daarom is hij bij alle presentaties aanwezig. Immers, het consensusoverleg had na de presentaties op 13 april kunnen plaatsvinden. Ook staat in het collegebesluit dat het besluit van 12 april terugkomt in het college als na de presentaties wordt gekomen tot een afwijkende zienswijze ten opzichte van de beoordeling van de stuurgroep.

Op basis van de documenten is voor alle collegeleden duidelijk dat HEVO vanwege aanbesteding technische redenen is afgefallen. De inhoudelijke reden (zij hebben een voorstel gemaakt voor een MFA in de kerk) staat niet genoemd, er worden door de collegeleden ook geen vragen over gesteld aan wethouder Visser. Volgens wethouder Visser was dit ook niet relevant. HEVO heeft immers afgeweken van de vraag en geen prijsopgave voor hun plan ingediend. De andere collegeleden zijn van mening dat gezien de gevoeligheid, mede in het kader van het burgerinitiatief van het wel of niet bouwen van een MFA in de kerk, wethouder Visser dan wel de betrokken ambtenaren dit wel actief hadden moeten melden.

Tijdens de **presentaties op 13 april** zijn aanwezig wethouder Visser, de gemeentesecretaris en de projectleider MFA. De winnende partij [Bedrijf A] maakt op allen geen goede indruk, mede omdat de beoogd projectleider, die de opdracht gaat uitvoeren, niet aan tafel zit. Naar aanleiding van de presentaties van 13 april worden de scores die het inkoopteam had gegeven op 6 april direct

³ Wij nemen aan dat het inkoopteam wordt bedoeld

aangepast. [Bedrijf A] en [Bedrijf B] krijgen een verlaging van de score. [Bedrijf C] krijgt een verhoging van de score. Na de aanpassing van de scores is [Bedrijf A] nog steeds de Economisch Meest Voordelige Inschrijving en dus de winnaar. Op 13 april stuurt de projectleider MFA naar de concerninkoper van Bizob de definitieve scores die bijgevoegd moeten worden bij de brieven wanneer bedrijven over het gunningsbesluit worden geïnformeerd.

Mede omdat de presentatie van de winnende partij geen goede indruk heeft gemaakt, vindt er op 18 april een **verificatiegesprek** plaats met het projectteam van [Bedrijf A] dat de opdracht zou gaan uitvoeren, de gemeentesecretaris, wethouder Visser, de projectleider MFA en de concerninkoper van Bizob. Na dit gesprek zijn de aanwezigen er gerust op dat [Bedrijf A] de werkzaamheden goed kan uitvoeren. Wethouder Visser zegt het plaatsvinden van het verificatiegesprek informeel met de burgemeester en wethouder Frenken te hebben afgestemd. Deze collegeleden zeggen dit achteraf te hebben vernomen.

In de collegevergadering van 19 april wordt de uitkomst van het selectieproces aanbesteding bouwteam MFA besproken, inclusief de oorspronkelijke scores van het inkoopteam en de definitieve scores. Het college *"stemt in meerderheid in [Bedrijf A] als winnaar van de selectieprocedure aan te wijzen"*. Wethouder Frenken is het niet eens met dit besluit omdat het aanbestedingsproces geen schoonheidsprijs verdient en het resultaat geen vertrouwen geeft. Dit laatste baseert hij op de presentatie die hij op 13 april heeft bijgewoond. Wethouder Frenken neemt daarom een minderheidsstandpunt in bij de gunning aan [Bedrijf A]. Het college is voornemens het **gunningsbesluit** openbaar te maken nadat de beroepstermijn is verlopen op 3 mei 2016.

Bizob verzendt op 20 april de brieven met de gunningsbeslissing naar de vier inschrijvers. Hierin staat dat zij tot 2 mei een kort geding aan kunnen spannen tegen de gunningsbeslissing. Op 26 april stuurt HEVO een pro-forma bezwaar brief naar Bizob.

2.3 Gebeurtenissen met betrekking tot de inschrijving van HEVO

2.3.1 Ontwikkelingen als context

Tijdens het aanbestedingsproces voor het bouwteam MFA doet zich een aantal ontwikkelingen voor in de gemeente Son en Breugel. Deze ontwikkelingen vormen een belangrijke context voor de gebeurtenissen die daarop volgen met betrekking tot de inschrijving van HEVO.

Allereerst wordt op 22 maart 2016 een **burgerinitiatief** ingediend met circa 1.300 handtekeningen. De initiatiefnemers verzoeken de gemeenteraad om een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheden om de MFA onder te brengen in de Sint Petrus Bandenkerk en dit af te wegen tegen de plannen voor een nieuw te bouwen MFA. In een aantal interviews wordt aangegeven dat het standpunt van het bisdom altijd is geweest dat de kerk gesloopt diende te worden. Omdat het bisdom eigenaar is van de kerk zou hergebruik geen optie zijn. Echter, met het aantreden van de nieuwe Bisschop in Den Bosch op 14 mei 2016 zou het bisdom mogelijk een nieuw standpunt innemen. In deze context is het burgerinitiatief ingebracht, zo geven geïnterviewden aan.

De raad besluit om aan het burgerinitiatief gehoor te geven en het college te vragen een dergelijk onderzoek uit te voeren. In de raadsvergadering van 13 april 2016 zegt wethouder Visser toe een **quick scan** uit te voeren naar de mogelijkheden en consequenties om de MFA in het kerkgebouw

te plaatsen. Ook zal de wethouder informeren bij de parochie en het bisdom over hun standpunt ten aanzien van de MFA in de kerk. De wethouder zegt toe dat de uitkomsten van de quick scan en het standpunt van het bisdom voor 12 mei 2016 bekend te maken. De quick scan wordt uitgevoerd door het bureau Diederendirrix. Hiertoe is op 19 april door het college besloten. De opdracht staat los van de opdracht over het bouwteam die toen nog in procedure was. De vier inschrijvers voor deze opdracht zijn hierdoor voor de eventuele uitvoering van de quick scan buiten beschouwing gelaten.

Een tweede ontwikkeling is dat er een **breuk in de coalitie** optreedt. Een belangrijk onderwerp dat leidt tot deze coalitiebreuk is de discussie over de locatie van de MFA. Dorpsbelang is voor nieuwbouw op het Kerkplein, terwijl Dorpsvisie eerst meer onderzoek wil naar de verschillende opties. Wethouder Frenken legt per 21 april 2016 zijn functie neer en Dorpsvisie wordt een oppositiepartij.

2.3.2 Verloop van het aanbestedingsproces voor HEVO

HEVO was een van de vier partijen die was uitgenodigd om in te schrijven op de aanbesteding Bouwteam MFA. Zij besluiten – in combinatie met een aantal andere partijen – op de uitnodiging in te gaan. HEVO heeft als visie om altijd eerst te onderzoeken of bestaand vastgoed gebruikt kan worden. Daarom wilde HEVO kijken naar de mogelijkheden om de MFA-functies onder te brengen in de Sint Petrus Bandenkerk.

Voor HEVO was niet duidelijk of een visie op een MFA in de kerk was toegestaan binnen de aanbestedingskaders, zo verklaart HEVO aan Berenschot. Daarom heeft HEVO twee vragen gesteld of de plannen voor de toekomst van het kerkgebouw al helder zijn. Daarop antwoordt de gemeente in de Nota van Inlichtingen: *“Nee, maar dat het uitgangspunt het doortrekken van de Kerkstraat is, en dat na gunning de alternatieven met en zonder kerk bekeken moeten worden”*. HEVO heeft dit geïnterpreteerd als zijnde dat de gemeente geïnteresseerd was om alternatieve voorstellen te ontvangen en dat er nog geen eenduidig besluit was of de MFA wel of niet in de kerk moest komen. Daarop heeft HEVO besloten in zijn inschrijving de variant in te brengen van een MFA in de kerk. Overigens geven de betrokken ambtenaren aan dat in hun ogen HEVO geen vragen heeft gesteld of zij mochten afwijken van de gestelde kaders.

Op 6 april 2016 presenteren HEVO en zijn partners hun visie voor het inkoopteam. Aan het eind van de presentatie geeft wethouder Visser aan dat HEVO met zijn visie geen antwoord heeft gegeven op de vraag zoals die in de aanbestedingsdocumenten is gesteld. De dag erna hebben HEVO en Bizob telefonisch contact over het verdere verloop van de procedure. HEVO geeft aan Berenschot aan dat hen door de concerninkoper van Bizob is medegedeeld dat zij geen offerte (prijs) meer in hoefden te leveren voor hun visie (deze moesten de partijen uiterlijk 8 april inleveren). Ook zou hen zijn medegedeeld dat zij niet waren uitgenodigd voor de presentatie van 13 april voor het college.

Het inkoopteam heeft dit anders beleefd. Het inkoopteam heeft aan HEVO aangegeven dat zij een score van vier (van de tien) zouden krijgen voor hun plan van aanpak en dat dit vermoedelijk niet zou veranderen naar aanleiding van een tweede presentatie op 13 april. Daarop zou HEVO in de beleving van het inkoopteam zelf besloten hebben om geen prijs meer in te dienen en op 13 april geen presentatie meer te geven, omdat de kans op gunning te klein was. Vast staat in ieder geval dat HEVO geen prijs heeft ingediend en op 13 april niet voor het college heeft gepresenteerd.

Volgens het inkoopteam beseft HEVO zelf dat zij een risico hadden genomen door buiten de kaders van de vraagstelling te treden. In de ogen van het inkoopteam benoemt HEVO dit zelfs op de eerste pagina van zijn plan van aanpak met de zin: *“Ondanks dat wij beseffen dat wij hiermee bewust afwijken van de Centrum visie, zijn wij er van overtuigd dat onze visie een verbetering van het centrum tot stand gaat brengen”*. De ambtenaren hebben ons verklaard dat tijdens de presentatie HEVO ook aangeeft dat zij een risico hebben genomen, maar dat zij om inhoudelijke redenen en om de geluiden uit het dorp toch van mening waren dat een plan voor een MFA in de kerk het beste zou passen.

Het college is door middel van de B&W-adviesnota van 8 april 2016 geïnformeerd dat HEVO niet voldaan heeft aan de vraagstelling en daarom buiten de procedure geplaatst is. De offerte van HEVO is door het inkoopteam om deze reden niet doorgestuurd naar het college. Ook is de score die de stuurgroep voor de inschrijving heeft gegeven niet bijgevoegd. Noch in de B&W-adviesnota, noch mondeling in de collegevergadering van 12 april is aangegeven dat HEVO is uitgesloten omdat zij een plan voor de MFA in de kerk hadden gemaakt. Het college – met uitzondering van wethouder Visser – was derhalve niet van de inhoud van het plan van HEVO op de hoogte. Dit werd de collegeleden pas bekend toen het blad Forum hierover publiceerde begin mei.

Op 19 april besluit het college de opdracht te gunnen aan [bedrijf A]. Op 20 april verstuurt Bizob het gunningsbesluit naar de vier inschrijvers. HEVO krijgt bericht dat zijn inschrijving op onderdelen niet voldoet aan de vraagstelling. Dit leidt op een aantal onderdelen tot een dermate lage score dat ze worden uitgesloten van de procedure. Het inkoopteam heeft gemeend, gezien de tijd die HEVO en haar partners in de offerte hebben gestoken, de inschrijving inhoudelijk te moeten beoordelen en de beoordelingsscore voor kwaliteit in de brief op te nemen. Aangegeven wordt dat HEVO tot 2 mei 2016 de mogelijkheid heeft om een kort geding aan te spannen tegen de gunningsbeslissing.

Op 26 april stuurt HEVO een brief aan Bizob waarin zij pro forma bezwaar maken. HEVO schrijft dat zij zich in eerste instantie hadden neergelegd bij de uitsluiting. Dit veranderde toen zij vernamen dat er een burgerinitiatief was ingediend over een onderzoek naar hergebruik van de kerk. HEVO schrijft: *“De vraag die aan de Raad is gesteld, is om te heroverwegen of de Petrus Bandenkerk hergebruikt kan worden als bouwmassa voor het MFA. Dit sluit naadloos aan op onze stedenbouwkundige visie, waarin wij aangetoond hebben dat hergebruik goedkoper en duurzamer is. Het verbaasde ons dan ook wederom dat de Stuurgroep toch gemeend heeft de gunning door te zetten en de opdracht te vertrekken aan [Bedrijf A]. Mede gezien de verder uitstekende relatie met zowel de gemeente Son en Breugel als Bizob, zien wij geen reden om een formele bezwaarprocedure te starten op dit moment. Gezien de vraag die de Raad heeft gekregen om het besluit aangaande hergebruik van de Kerk te heroverwegen, zijn wij wel van mening dat er niet gegund kan worden totdat de Raad zich eenduidig heeft uitgesproken. Mocht het zo zijn dat alsnog door de gemeente gekozen wordt voor de meer duurzame en goedkopere variant van hergebruik van de Kerk, zouden wij op zijn minst alsnog een kans willen krijgen om ons plan in te brengen. Ons rest niets anders dan nu Pro Forma bezwaar aan te tekenen, totdat het Raadsbesluit aangaande hergebruik van de Kerk (als antwoord op het burgerinitiatief) is genomen.”*

Bizob heeft niet op de brief van HEVO gereageerd.

Direct na afloop van de standstill-periode heeft wethouder Visser op 3 mei een bericht gestuurd naar de gemeenteraad en een persbericht laten uitgaan waarin nadere informatie wordt gegeven over de gang van zaken van de aanbesteding en het uitsluiten van HEVO (zie ook feitenrelaas).

2.3.3 *Activiteiten HEVO en Dorpsvisie*

Naar aanleiding van het resultaat van de aanbestedingsprocedure en naar aanleiding van bovenstaande gebeurtenissen, onderneemt HEVO naast het pro forma bezwaar de volgende acties:

- Op 18 april stuurt HEVO een mailbericht naar de vereniging Dorpsvisie. In het bericht informeert HEVO Dorpsvisie over de gang van zaken tijdens het aanbestedingsproces. Bijgevoegd is de presentatie die zij aan het inkoopteam hebben gegeven. HEVO schrijft zich in eerste instantie bij de uitsluiting neer te leggen. Echter, naar aanleiding van het burgerinitiatief en de coalitiebreuk vindt HEVO het van belang om Dorpsvisie te informeren over het feit dat zij een panklaar plan hadden liggen voor een MFA in de kerk. HEVO geeft bij Berenschot aan het zonde te vinden als er allerlei onderzoeken gedaan zouden worden (met bijbehorende kosten) naar het gebruik van de kerk, terwijl er in hun ogen gewoon al een plan lag. HEVO heeft het vermoeden dat niet alle beslissers (college en raad) dit wisten. HEVO kiest voor Dorpsvisie omdat volgens hen deze partij in hun ogen voorstander is van een MFA in de kerk.
- Ongeveer rond dezelfde tijd stuurt HEVO een soortgelijke e-mail naar het parochiebestuur. Dit omdat de discussie gaat over hun kerk en HEVO het van belang vindt dat ook het bisdom wist dat er is onderzocht hoe een MFA in hun kerk gerealiseerd kan worden.

Er is naar aanleiding van bovengenoemde e-mail geen verder contact geweest tussen HEVO en het parochiebestuur. Dorpsvisie reageert wel op de e-mail van HEVO van 18 april. De fractievoorzitter Dorpsvisie en de projectmanager van HEVO hebben telefonisch contact waarin hij het e-mailbericht toelicht. De fractievoorzitter van Dorpsvisie vraagt of zij de presentatie van HEVO openbaar mogen maken. Daarop stuurt HEVO op 21 april een uitgekilde versie van de presentatie naar Dorpsvisie. Met name enkele slides over 'onderscheidend' vermogen uit de oorspronkelijke presentatie wil HEVO niet in de openbaarheid hebben. HEVO geeft Dorpsvisie toestemming om de uitgekilde versie van de presentatie te verspreiden. Volgens HEVO kon dit ook omdat in hun ogen op 30 april de standstill-periode zou ophouden (tien dagen na 20 april, de dag van verzending van de afwijzingsbrief). HEVO zegt dit ook zo met Dorpsvisie te hebben besproken. HEVO is daarom van mening dat zij geen regels hebben geschonden.

Op maandag 25 april heeft Dorpsvisie fractieoverleg. In dit overleg laat de fractievoorzitter de presentatie van HEVO aan de fractie zien, zo vertelt Dorpsvisie aan Berenschot. Het plan van HEVO is in de ogen van de fractie voldoende om aan te tonen dat een MFA in de kerk een serieuze optie is, inhoudelijk en financieel haalbaar, en daarmee relevant genoeg om deze mogelijkheid verder uit te werken. In de ogen van Dorpsvisie maakt het plan van HEVO de quick scan, die gestart is naar aanleiding van het burgerinitiatief, overbodig. Dorpsvisie is van mening dat wethouder Visser de raad in vertrouwen over het bestaan van het plan van HEVO had moeten informeren, omdat er nu onnodig gemeenschapsgeld is uitgegeven aan een quick scan.

De fractie vraagt de heer Frenken (vanaf 21 april geen wethouder meer) of hij bekend is met het plan van HEVO. Daarop geeft de heer Frenken aan dat hij niet inhoudelijk bekend is met het plan van HEVO. In het college is alleen aangegeven dat de partij om aanbestedingstechnische redenen niet meer mee deed. De heer Frenken vertelt aan zijn fractie dat in het college alleen de partijen besproken zijn die niet uitgesloten waren in het aanbestedingsproces (dus niet HEVO).

Vervolgens beraadt Dorpsvisie zich op welke vervolgstappen zij willen zetten met de informatie van HEVO. Dorpsvisie is van mening dat het in de toenmalige context geen zin had gehad om met de informatie naar het college te stappen. Dorpsvisie besluit daarom om het plan van HEVO op zijn website te zetten en om er mee naar de pers gegaan. De exacte datum is niet bij Berenschot bekend, maar rond 1 mei plaatst Dorpsvisie de presentatie van HEVO op zijn website.

Belangrijkste reden voor Dorpsvisie om de openbaarheid te zoeken is dat de deadline van 12 mei nadert inzake de resultaten van de quick scan als gevolg van het burgerinitiatief. Dorpsvisie vindt het van belang de informatie van HEVO in te brengen, zodat er door de raad een goede afweging kon worden gemaakt. Tevens is de partij van mening dat zij geen onderdeel zijn van de aanbestedende dienst en niet aan de geheimhouding gebonden, daar zij op geen enkel moment in het aanbestedingsproces betrokken zijn geweest (anders dan dat zij het aanbestedingsdocument hebben ontvangen bij het kredietvoorstel in de vergadering van 13 april 2016). Ook is het in hun ogen niet Dorpsvisie maar HEVO zelf die het voorstel openbaar heeft gemaakt door het document naar hen te sturen en aan te geven dat het openbaar kan worden gebruikt.

Begin mei neemt Dorpsvisie ook contact op met de nieuwsbladen Forum en Mooi Son en Breugel over het voorstel van HEVO.

2.3.4 Berichtgeving in nieuwsblad Forum

Naar aanleiding van het contact dat Dorpsvisie zoekt met de pers, neemt de journalist van Forum een interview af met de fractievoorzitter. Daarop verschijnt op 3 mei een artikel in het nieuwsblad waarin de fractievoorzitter geciteerd wordt. Het weekblad schrijft: *"Het moge duidelijk zijn dat DorpsVISIE 'not amused' is over de gang van zaken. Want er is weer niks gevraagd aan de inwoners of gebruikers, en een mooi plan verdwijnt geruisloos in de prullenbak. En de gemeenteraad weet ook van niks. Sterker nog, Hans Gaillard en toen nog wethouder zijnde John Frenken wisten ook van niks. Frans Meulenbroeks, fractievoorzitter van DorpsVISIE: "Er was afgesproken dat in het college alleen het plan van het geselecteerde bouwteam aan de orde zou komen. Dus niet de presentaties van de andere aanbieders, waaruit het college dan een keuze zou kunnen maken. John heeft daar toen van gezegd dat hij daar niet aan kon meewerken". Frans Meulenbroeks hekelt ook het stilzwijgen van Robert Visser bij de beraadslagingen over het burgerinitiatief. "Als je op dat moment als wethouder al weet dat er een plan is, dan moet je niet tegen de raad zeggen dat je dat gaat uitzoeken. Hij heeft dit doelbewust achtergehouden, en de raad niet geïnformeerd. Dat is in de politiek een doodzonde."*

In de raadsvergadering van 12 mei geeft de burgemeester aan dat in het artikel van Forum een aantal zaken staat die alleen maar binnen de boezem van het college zijn gewisseld. Daarbij refereert hij aan bovenstaande passage.

De fractievoorzitter van Dorpsvisie geeft aan de journalist uitsluitend te hebben verteld dat wethouder Frenken niet op de hoogte was van het plan van HEVO in de kerk. Dat de burgemeester niet op de hoogte was, is volgens de fractievoorzitter een interpretatie van de journalist. Ook zijn citaat in Forum over de presentatie klopt niet volgens de fractievoorzitter. Hij heeft de journalist uitsluitend verteld dat wethouder Frenken één presentatie in het college heeft gezien en dat hij hierover een minderheidsstandpunt heeft ingenomen. De journalist heeft ons verteld dat de zinsnede *“Er was afgesproken dat in het college alleen het plan van het geselecteerde bouwteam aan de orde zou komen. Dus niet de presentaties van de andere aanbieders, waaruit het college dan een keuze zou kunnen maken. John heeft daar toen van gezegd dat hij daar niet aan kon meewerken”* een rechtstreeks citaat is op basis van het gesprek waarbij uitsluitend enkele bijzinnen zijn geschrap⁴. De zinsnede over de burgemeester is volgens de journalist inderdaad de eigen interpretatie op basis van het bovenstaand citaat uit het gesprek met de heer Meulenbroeks.

Weekblad Forum benadert ook wethouder Visser voor een reactie. Wethouder Visser heeft toen aangegeven dat hij niets kon zeggen over de aanbesteding tot 3 mei, wanneer de standstill-periode afliep. Direct na afloop van de standstill-periode heeft wethouder Visser op 3 mei een bericht gestuurd naar de gemeenteraad en een persbericht laten uitgaan waarin nadere informatie wordt gegeven over de gang van zaken van de aanbesteding en het uitsluiten van HEVO (zie ook feitenrelaas). Dorpsvisie is van mening dat wethouder Visser wel in vertrouwen informatie had kunnen delen met de raad tijdens het aanbestedingsproces.

De burgemeester, voormalig wethouder Frenken en de gemeentesecretaris verklaren aan Berenschot niet met de pers te hebben gesproken over bovenstaande.

⁴ Helaas zijn de bandopnamen van de journalist vernietigd.

3. Analyse, conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk analyseren wij de bevindingen aan de hand van de onderzoeksvragen. Per onderzoeksvraag komen wij tot een concluderend antwoord. Vervolgens geven wij nog enkele aanbevelingen voor de toekomst mee.

3.1 Analyse en conclusies

1. Welke rolverdeling is afgesproken tussen het inkoopteam inclusief Bizob en het college voor de aanbesteding van de MFA Centrumplan Son?

Het inkoopteam (welke bestond uit wethouder Visser, enkele ambtenaren en een concerninkoper van Bizob) was verantwoordelijk voor de uitvoering van het aanbestedingsproces: het opstellen van de aanbestedingsdocumenten, correspondentie met de ondernemers en het publiceren van het gunningsbesluit. Vastgesteld is dat het college wat betreft de aanbesteding van het bouwteam een besluitvormende rol heeft als het gaat om: inkoopstrategie, selectie uit te nodigen partijen, aanbestedingsdocument inclusief programma van eisen en gunningscriteria en de selectie van het bouwteam. Dit blijkt uit de inkoopstrategie en B&W-adviesnota die is vastgesteld op 29 december 2015.

In deze nota is ook vastgesteld dat het **beoordelingsteam** bestaat uit leden van het college van B&W inclusief de gemeentesecretaris plus alle ambtenaren uit het inkoopteam (hier valt de concerninkoper van Bizob niet onder). Ook de later opgestelde concept-gunningsleidraad beschrijft deze samenstelling. In de definitieve gunningsleidraad (vastgesteld op 8 maart 2016) staat echter dat het beoordelingsteam enkel bestaat uit de **stuurgroep** (welke dezelfde samenstelling heeft als het inkoopteam minus de concerninkoper) en niet tevens uit alle leden van het college van B&W. Geen van de geïnterviewde ambtenaren of bestuurders weet zich te herinneren dat en waarom de samenstelling van het beoordelingsteam in het definitieve document is gewijzigd.

Hoewel in de definitieve gunningsleidraad staat dat het college geen onderdeel uitmaakt van het beoordelingsteam, blijkt uit de interviews dat zowel voor collegeleden als ambtenaren helder was dat het college betrokken wilde zijn bij de beoordeling van de inschrijvingen. Dit blijkt ook uit het feit dat op 13 april voor het college presentaties worden ingepland van de aanbiedende partijen en daarna een overleg over de gunning.

2. Hoe, door wie en op welke momenten is er gecommuniceerd over de besluitvorming voor de aanbesteding van de MFA Centrumplan Son?

In hoofdstuk 2 en het feitenrelaas (zie bijlage 2) is uitgebreid beschreven wanneer en met wie er gecommuniceerd is over de besluitvorming voor de aanbesteding. Het inkoopteam stelt op basis van een eerste beoordeling een gunningsadvies op en verwerkt dit in een B&W-adviesnota die het college 8 april ontvangt. Op 12 april gunt het college de opdracht aan [Bedrijf A] onder voorbehoud van een eventuele afwijkende zienswijze na de presentaties. Omdat de uiteindelijke scores inderdaad veranderen, staat de besluitvorming op 19 april wederom op de agenda van het college en wordt in meerderheid ingestemd [Bedrijf A] als winnaar aan te wijzen. Op 20 april wordt de

uitslag per brief kenbaar gemaakt aan de inschrijvers. Na afloop van de beroepstermijn wordt op 3 mei door wethouder Visser bekend gemaakt dat nu de standstill-periode is afgelopen de gunning definitief kan worden gemaakt door het college middels een overeenkomst.

3. Hoe, door wie en op welke momenten is er gecommuniceerd over het aanbestedingsproces?

In hoofdstuk 2 en het feitenrelaas (zie bijlage 2) is uitgebreid beschreven wanneer en met wie er gecommuniceerd is over het aanbestedingsproces. Eind december 2015 heeft het college een besluit genomen over de inkoopstrategie. Vervolgens zijn door het inkoopteam de aanbestedingsdocumenten opgesteld. Begin maart 2016 zijn deze door het college vastgesteld. Eind maart is de Commissie Grondzaken van de Raad en in april is de Raad geïnformeerd over de aanbestedingsdocumenten met daarin opgenomen het aanbestedingsproces. Vervolgens verloopt de communicatie over het aanbestedingsproces tussen het inkoopteam en het college. Op 18 april informeert één van de aanbiedende partijen (HEVO) Dorpsvisie over de aanbesteding. Na afloop van de beroepstermijn geeft op 3 mei wethouder Visser aan de Raad en de pers inzicht in reden waarom HEVO in het aanbestedingsproces is uitgesloten.

4. Is het aanbestedingsproces conform besluitvorming verlopen?

Om deze vraag te beantwoorden moet eerst worden vastgesteld wat 'de besluitvorming' in dezen is geweest. Belangrijke besluitvormingsdocumenten voor het aanbestedingsproces zijn de inkoopstrategie, de gunningsleidraad en het aanbestedingsdocument. In grote lijnen zijn de kaders die voor de aanbesteding worden uitgezet helder (een bouwteam dat zich gaat richten op ontwikkeling van plannen voor de MFA). In de uitwerking van de details zitten echter verschillende onnauwkeurigheden en ook de samenhang tussen documenten vinden wij niet altijd even helder. De verschillende benamingen voor de betrokken teams en groepen (stuurgroep, team gemeente, kernteam, projectgroep, inkoopteam, beoordelingsteam, gemeentelijk beoordelingsteam), inclusief de wisselende samenstellingen dragen niet bij aan de overzichtelijkheid van de besluitvorming. In de documenten is zichtbaar dat de aanbesteding onder grote tijdsdruk tot stand moest komen. Desalniettemin kan gesteld worden dat op hoofdlijnen het aanbestedingsproces is verlopen conform besluitvorming (via meervoudig onderhandse aanbesteding heeft het college een partij geselecteerd aan de hand van door het college vastgestelde gunningscriteria). Op twee punten is het onduidelijk of het aanbestedingsproces conform besluitvorming is verlopen. Deze onduidelijkheid wordt met name veroorzaakt door de aanpassingen in het document gunningsleidraad waar in de definitieve versie wordt besloten dat het college (in tegenstelling tot eerder gemaakte afspraken) geen zitting heeft in het beoordelingsteam. Verder wordt in dit document gesproken over meerdere presentaties, waar in eerdere documenten partijen slechts één presentatie zouden geven. Geen enkele betrokkene kan deze verandering verklaren. Wanneer later, ten tijde van besluitvormingsproces, wordt onderzocht wat is besloten over de presentaties en de rol van het college, wordt per abuis teruggegrepen op de concept-gunningsleidraad en niet op het door het college vastgestelde document. Kortom, het was bij betrokkenen onduidelijk wat op dit punt over het aanbestedingsproces is besloten.

In aanvulling hierop staat in het begeleidende B&W-advies ter voorbereiding op de presentaties welke partij de winnaar is en wordt het college voorgesteld deze score te volgen en dat er geen ruimte is voor alternatieven. Een deel van het college heeft de indruk dat op grond van deze formuleringen het college weinig ruimte krijgt zelf iets van de aanbiedingen te vinden. Hierover ontstaat dan ook een uitgebreide discussie. Uiteindelijk stellen wij vast dat niet alle collegeleden alle presentaties bijwonen. Ook stellen wij vast dat er een aanpassing van de scores die de stuurgroep heeft gegeven, plaatsvindt nadat bedrijven voor de (wel aanwezige) collegeleden hebben gepresenteerd. Op 19 april stelt neemt het college een besluit op basis van de nieuwe scores.

5. Is er (mogelijk) sprake van een integriteitsschending omdat in het artikel in Forum vertrouwelijke informatie staat, onder andere de zin ‘Sterker nog, Hans Gaillard en de toen nog wethouder zijnde John Frenken wisten ook van niets.’?

In de raadsvergadering van 12 mei geeft de burgemeester aan dat in een artikel in het lokale weekblad Forum een aantal zaken staat dat alleen binnen de boezem van het college is gewisseld. Uit ons interview met de burgemeester blijkt dat hij doelde op de volgende dikgedrukte passages:

- ***“Het moge duidelijk zijn dat DorpsVISIE ‘not amused’ is over de gang van zaken. Want er is weer niks gevraagd aan de inwoners of gebruikers, en een mooi plan verdwijnt geruisloos in de prullenbak. En de gemeenteraad weet ook van niks. Sterker nog, Hans Gaillard en toen nog wethouder zijnde John Frenken wisten ook van niks.”***
- ***“Frans Meulenbroeks, fractievoorzitter van DorpsVISIE: “Er was afgesproken dat in het college alleen het plan van het geselecteerde bouwteam aan de orde zou komen. Dus niet de presentaties van de andere aanbieders, waaruit het college dan een keuze zou kunnen maken. John heeft daar toen van gezegd dat hij daar niet aan kon meewerken”.***

Om de onderzoeksvraag te beantwoorden, is het in de eerste plaats van belang te kijken naar de feitelijke juistheid van de passages in het weekblad. In hoeverre de eerste passage feitelijk juist is, behoeft enige nuancering. Vast staat dat de burgemeester en voormalig wethouder Frenken wel op de hoogte waren dat HEVO een plan had ingediend dat volgens het inkoopteam niet voldeed aan de onderzoeksvraag van de aanbesteding. Wat voormalig wethouder Frenken en de burgemeester op dat moment niet wisten, was wat de inhoud van het plan van HEVO was (namelijk een MFA in het bestaande kerkgebouw). De tweede passage is feitelijk onjuist. Op geen enkel moment is afgesproken dat alleen het plan van de geselecteerde marktpartij in het college gepresenteerd zou worden. Dit blijkt ook uit het feit dat het college van drie van de vier partijen de inschrijving toegestuurd heeft gekregen en dat zij van al deze aanbieders een presentatie zouden krijgen. Het enige voorstel dat het college niet bereikt heeft, is het plan van HEVO, omdat dit bedrijf in de ogen van het inkoopteam niet voldeed aan de vraagstelling van de aanbesteding.

In de tweede plaats is van belang te kijken hoe de informatie bij de pers terecht is gekomen. De burgemeester, wethouder Visser, de gemeentesecretaris en voormalig wethouder Frenken geven allen in hun interview aan dat zij niet direct met Forum hebben gesproken aangaande bovenstaande. Dit wordt door de journalist bevestigd. Wel heeft voormalig wethouder Frenken na zijn aftreden enkele vragen van zijn fractie beantwoord omdat Dorpsvisie de presentatie van het plan van HEVO toegestuurd had gekregen. De heer Frenken heeft na vragen van zijn fractie bij hen

aangegeven dat hij enkel wist dat HEVO om aanbestedingstechnische redenen niet meer meedeed aan de aanbesteding en dat hij niet op de hoogte was van de inhoud van het plan van HEVO. Hij heeft aan zijn fractie verteld dat in het college alleen de bedrijven besproken zijn die door waren in het aanbestedingsproces (dus niet HEVO). De fractievoorzitter van Dorpsvisie geeft aan in het kader van een interview de journalist van Forum te hebben verteld dat hij van wethouder Frenken had gehoord dat hij niet op de hoogte was van het plan van HEVO. Dat de burgemeester niet op de hoogte was, is volgens de fractievoorzitter een interpretatie van de journalist. Dit laatste wordt door de journalist bevestigd. Verder heeft de fractievoorzitter de journalist uitsluitend verteld dat wethouder Frenken één presentatie in het college heeft gezien en een minderheidsstandpunt heeft ingenomen. De verklaring van de heer Meulenbroeks komt niet overeen met wat de journalist ons heeft verteld gezien het letterlijke citaat met weglating van enkele bijzondere zaken die zij heeft openomen in het blad.

Alles overziend hebben wij de indruk dat er via-via flarden van deels (niet juist) door een journalist nader geïnterpreteerde procesinformatie uit het college in de openbaarheid is terecht gekomen. Het is vanwege de vernietiging van de opnamen niet precies te reconstrueren welke informatie bij de journalist terecht is gekomen. Het verstrekken van deze procesinformatie dient volgens ons ook te worden beschouwd in het kader van de politieke situatie van dat moment. Wij komen tot de conclusie dat wij in deze geen feiten en omstandigheden kunnen vaststellen of in deze de gedragscode voor integriteit is geschonden.

6. Is een gemeenteraad ook gebonden aan een standstill-periode en mag zij naar buiten treden met informatie van inschrijvers tijdens die periode?

Het beantwoorden van deze onderzoeksvraag vraagt om een toelichting op het begrip standstill-periode en op het aanbestedingsproces in algemene zin. Wanneer een gemeente bedrijven uitnodigt om in te schrijven voor een aanbesteding is het gangbaar dat deze inschrijvingen **vertrouwelijk** worden behandeld door de gemeente. Inschrijvingen bevatten immers concurrentiegevoelige informatie. In het geval van voorliggende aanbesteding is de vertrouwelijkheid expliciet benoemd in het aanbestedingsdocument. Deze vertrouwelijkheid is niet gebonden aan de termijn van het aanbestedingsproces en/of de standstill-periode. Ook na gunning mag de gemeente geen informatie van de inschrijvers met derden delen. Wanneer het aanbestedingsproces is afgerond, kan dit immers nog steeds de belangen van inschrijvers schaden.

Daarnaast is er de **standstill-periode**, ook wel de opschortende termijn genoemd. Deze termijn is bedoeld om inschrijvers aan wie niet gegund is de gelegenheid te geven bezwaar te maken tegen de beslissing, voordat de gemeente onomkeerbaar een contract afsluit met de winnende partij. In deze periode mag de gemeente dus nog geen overeenkomst tekenen met de winnende partij. Het is daarom gangbaar dat in deze periode nog niet wordt gecommuniceerd over wie de winnaar is van de aanbesteding, omdat dit immers nog niet definitief is. **Verder staat de opschortende termijn los van de vertrouwelijkheid van informatie van de aanbesteding.** Bepalingen over de standstill-periode zijn bedoeld om inschrijvers rechtsmiddelen te bieden om tegen een beslissing in verweer te gaan. Bepalingen over de standstill-periode zijn niet bedoeld om de communicatie binnen de aanbestedende dienst te regelen over de gang van zaken van de aanbesteding.

Nu deze context geschetst is, gaan wij over op beantwoording van de onderzoeksvraag. In artikel 1.1 van de Aanbestedingswet staat dat de aanbestedende dienst is: de staat, een provincie, een gemeente, een waterschap of een publiekrechtelijke instelling dan wel een samenwerkingsverband van deze overheden of publiekrechtelijke instellingen. In dit geval is de aanbestedende dienst dus de gemeente Son en Breugel. De gemeenteraad is een bestuursorgaan van gemeente Son en Breugel. Daarmee is de gemeenteraad onderdeel van de aanbestedende dienst. Het antwoord op de vraag is dat ook de gemeenteraad gebonden is aan de vertrouwelijkheid die inschrijvers geboden wordt die deelnemen aan een aanbestedingsproces en dat zij geen informatie van deze inschrijvers naar buiten mogen brengen (tijdens of na de standstill-periode). Binnen de aanbestedende dienst (en tussen bestuursorganen van deze dienst) geldt deze vertrouwelijkheid niet.

Voorliggend geval waarbij Dorpsvisie informatie van HEVO openbaar heeft gemaakt, is echter een andere situatie. De vertrouwelijkheid in het kader van de standstill-periode heeft namelijk tot doel om belangen van inschrijvers te beschermen. Een relevant gegeven in dezen is dan ook dat HEVO de informatie gedeeld heeft met de vereniging Dorpsvisie via de webmaster en dat deze het openbaar heeft gemaakt. Dorpsvisie heeft vervolgens toestemming gevraagd en gekregen van HEVO om de informatie in de openbaarheid te brengen. De politieke partij Dorpsvisie is een privaatrechtelijke vereniging en maakt geen deel uit van de aanbestedende dienst.

7. Heeft HEVO hun rapport op eigen initiatief naar buiten gebracht en waren zij daartoe bevoegd?

De onderzoeksvraag bevat een aanneme die enige nuance behoeft. HEVO heeft twee documenten geproduceerd in het kader van de aanbesteding: een offerte waarin zij hun visie op het bouwteam en de MFA beschrijven en een PowerPointpresentatie die zij hebben gebruikt tijdens hun presentatie aan de stuurgroep. Berenschot heeft geen feiten of omstandigheden kunnen vaststellen waaruit blijkt dat HEVO zijn offerte met derden gedeeld heeft. Wel heeft HEVO zijn PowerPointpresentatie per e-mail toegestuurd aan de vereniging Dorpsvisie via de algemene website van Dorpsvisie. Vervolgens hebben de projectmanager van HEVO en de fractievoorzitter van Dorpsvisie telefonisch contact met elkaar gehad. In dit telefonische contact vraagt de fractievoorzitter aan HEVO of zij de presentatie van HEVO openbaar mogen maken. Daarop stuurt HEVO een nieuwe versie van de presentatie naar Dorpsvisie waarin ze een aantal slides met concurrentiegevoelige informatie achterwege laten. Deze ingekorte presentatie heeft Dorpsvisie vervolgens op zijn website geplaatst en gedeeld met de pers.

We hebben geen informatie waaruit blijkt dat HEVO zelf zijn presentatie nog met anderen heeft gedeeld dan wel openbaar heeft gemaakt. Wel heeft HEVO een brief gestuurd naar het parochiebestuur waarin zij hen informeren dat zij een plan hebben waaruit blijkt dat hergebruik van de kerk voor een MFA mogelijk is.

Om antwoord te geven op de vraag of HEVO bevoegd was de presentatie openbaar te maken, bekijken wij eerst het aanbestedingsdocument. Wij stellen vast dat in de 'spelregels' van deze specifieke aanbesteding door de aanbestedende dienst is aangegeven dat alle *inschrijvingen* na ontvangst eigendom worden van de aanbestedende dienst, ic de gemeente. Alle door de

aanbestedende dienst verstrekte informatie zal vertrouwelijk worden behandeld. Wij stellen vast dat in de aanbestedingsdocumenten en de beantwoording van de vragen niet duidelijk is aangegeven of ook de presentaties van de aanbiedende partijen onlosmakelijk deel uitmaken van de inschrijving. Uit het aanbestedingsdocument is af te leiden dat de inschrijving eigendom is van de aanbestedende dienst en dat de inschrijving digitaal wordt ingediend via Negometrix. Dit laatst is niet met de presentatie gebeurd. Aan de andere kant stellen wij vast dat zoals in de gunningsleidraad beschreven de presentatie onderdeel uitmaakt van de beoordeling en puntentoekenning. Verder dient de presentatie een toelichting te zijn op de inschrijving. Zo bezien is er een verband tussen de inschrijving en de presentatie.

Bekijken wij vervolgens de presentatie zelf dan stellen wij vast dat deze ingaat op de visie van HEVO op twee alternatieven voor een MFA met als kern het hergebruik van de kerk. HEVO is als private onderneming vrij om zijn eigen denkbeelden met derden te delen of in openbaarheid te brengen. Aan de andere kant staan er in de presentatie zaken die op zijn minst deels gebaseerd zijn op de door de aanbestedende dienst verstrekte informatie die vertrouwelijk behandeld diende te worden. Overigens is de meeste informatie die in het aanbestedingsdocument staat openbaar bekende informatie.

Dit leidt tot de conclusie dat het onduidelijk is in hoeverre HEVO bevoegd was de presentatie naar buiten te brengen. Achteraf gezien had de gemeente beter kunnen vastleggen dat de presentatie onlosmakelijk deel uitmaakte van de inschrijving (en dus eigendom was van de gemeente) en was het beter geweest dat HEVO de presentatie niet naar buiten had gebracht omdat die immers op zijn minst deels gebaseerd is op vertrouwelijk verstrekte informatie. Duidelijk is ook dat het bedrijf door de presentatie naar buiten te brengen, gezien de politieke gevoeligheid van de bouwlocatie van de MFA, onbedoeld een rol is gaan spelen in het politieke proces van de gemeente.

8. Wat was de motivatie van HEVO om naar buiten te treden met dit rapport?

De term 'naar buiten treden' vraagt enige nuance. Zoals hierboven toegelicht, heeft HEVO heeft contact gezocht met de vereniging Dorpsvisie en het parochiebestuur over de inhoud van hun plan voor de MFA. Anders dan de onderzoeksvraag impliceert, hebben zij geen uitlatingen in het openbaar gedaan of contact gezocht met de pers over hun plan. Wel hebben zij op verzoek van Dorpsvisie toestemming gegeven om een deel van hun presentatie openbaar te maken.

HEVO heeft aan Berenschot verklaard dat zij contact hebben gezocht met Dorpsvisie en het parochiebestuur omdat zij het zonde zouden vinden als er onderzoeken gedaan zouden worden (met bijbehorende kosten) naar het gebruik van de kerk terwijl er al een plan lag. HEVO had het vermoeden dat niet alle beslissers (college en raad) op de hoogte waren dat dit plan bestond.

3.2 Aanbevelingen

Met het rapport hebben wij zo precies mogelijk geprobeerd de feiten en omstandigheden in beeld te brengen om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen. In aanvulling hierop hebben wij een aanbeveling meer van algemene aard. Wij hebben de indruk dat inzake het onderzochte dossier vaak sprake is geweest van verwarring als gevolg van mondelinge en schriftelijke communicatie-uitingen van de gemeente. Dit geldt onder meer voor de documenten die ter

besluitvorming naar het college gaan en voor aanbestedings- en onderliggende documenten. Voorbeelden zijn niet het hanteren van een eenduidige terminologie, verwarring over de status van documenten, aanbestedingsdocumenten die voor meerdere uitleg vatbaar zijn en adviesnota's voor het college die niet in lijn lijken te zijn met wat is afgesproken. Wij bevelen derhalve aan hierin scherper te zijn. Wellicht helpt een extra kwaliteitscontrole, ook of misschien juist als er sprake is van tijdsdruk.

Tenslotte bevelen wij aan om als college (opnieuw) expliciete afspraken te maken over de omgang met informatie die tijdens collegevergaderingen wordt gedeeld, maar die niet op de besluitenlijst staat. Kan contextinformatie bijvoorbeeld gedeeld worden met ambtenaren? Wanneer wel en wanneer niet? En in hoeverre kunnen bestuurders informatie delen met hun fractie(voorzitter)s? Gaat het hierbij om inhoud of proces? Belangrijk is dat alle betrokkenen een zelfde lijn hanteren die voor iedereen helder en ondubbelzinnig is.

Bijlage 1

Normenkader

Normenkader onderzoek aanbestedingsproces MFA

In het op onderhavig onderzoek van toepassing zijnde normenkader beschrijven wij de normen waaraan gedragingen van betrokkenen worden getoetst voor zover relevant in het kader van de antwoorden op de onderzoeksvragen. Daarmee wordt duiding gegeven aan de tijdens het onderzoek naar voren gekomen casuïstiek. Het normenkader dient als basis gedurende het gehele onderzoek en zal tevens worden opgenomen in de eindrapportage.

Het normenkader bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Gedragscode politiek ambtsdragers gemeente Son en Breugel (2012)
2. Normen met betrekking tot rechtmatig handelen (integriteit)
3. Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad (2007)
4. Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van het college van burgemeester en wethouders van Son en Breugel (1998)
5. Wettelijke normen inkoop- en aanbesteding
6. Inkoopbeleid en handboek Inkoop gemeente Son en Breugel (2013)
7. Aanbestedingsdocument MFA Centrumplan Son

Voor elk van de onderdelen zullen wij een aantal relevante passages uitlichten.

1. Gedragscode politiek ambtsdragers gemeente Son en Breugel

De gedragscode politieke ambtsdragers vormt een belangrijk onderdeel van het normenkader. De gedragscode geldt voor de burgemeester, de wethouders, de leden van de gemeenteraad en de (plaatsvervangend) burgerleden van de raadscommissies. De waarden die genoemd worden als toetssteen voor het handelen van deze politieke ambtsdragers zijn:

- **Dienstbaarheid:** Het handelen van een politieke ambtsdrager is altijd en volledig gericht op het belang van de gemeente en op de organisaties en burgers die daarvan onderdeel zijn.
- **Functionaliteit:** Het handelen van een politieke ambtsdrager heeft een herkenbaar verband met de functie die hij vervult in het bestuur.
- **Onafhankelijkheid:** Het handelen van een politiek ambtsdrager wordt gekenmerkt door onpartijdigheid, dat wil zeggen dat geen vermenging optreedt met oneigenlijke belangen en dat ook iedere schijn van een dergelijke vermenging wordt vermeden.
- **Openheid:** Het handelen van een politiek ambtsdrager is transparant, opdat optimale verantwoording mogelijk is en de controlerende organen volledig inzicht hebben in het handelen en van de politiek ambtsdrager en zijn beweegredenen daarbij.

- **Betrouwbaarheid:** Op een politiek ambtsdrager moet men kunnen rekenen. Die houdt zich aan zijn afspraken. Kennis en informatie waarover hij uit hoofde van zijn functie beschikt, wendt hij aan voor het doel waarvoor die zijn gegeven.
- **Zorgvuldigheid:** Het handelen van een politieke ambtsdrager is zodanig dat alle organisaties en burgers op gelijke wijze met respect worden bejegend en dat alle belangen op correcte wijze worden afgewogen.

Verder zijn voor onderhavig onderzoek in het bijzonder de volgende artikelen relevant:

- **Artikel 1.3 (algemene bepalingen):** In gevallen waarin de code niet voorziet of waarbij de toepassing niet eenduidig is vindt bespreking plaats in het college van burgemeester en wethouders of in de raadscommissie algemene zaken.
- **Artikel 1.6 (algemene bepalingen):** Een politiek ambtsdrager is aanspreekbaar op de naleving van deze code.
- **Artikel 3.1 (informatie):** Een politiek ambtsdrager gaat zorgvuldig en correct om met informatie waarover hij uit hoofde van zijn ambt beschikt. Hij zorgt ervoor dat stukken met vertrouwelijke gegevens veilig worden opgeborgen en dat computerbestanden beveiligd zijn.
- **Artikel 3.2 (Informatie):** Een politiek ambtsdrager houdt geen informatie achter.
- **Artikel 3.3 (Informatie):** Een politiek ambtsdrager verstrekt geen informatie die vertrouwelijk of geheim is.
- **Artikel 3.4 (Informatie):** Een politiek ambtsdrager maakt niet ten eigen bate of ten bate van zijn persoonlijke betrekkingen gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen informatie.

2. Normen met betrekking tot rechtmatig handelen

De normen met betrekking tot rechtmatig handelen in voorliggend normenkader zijn niet uitputtend. Wanneer gedurende het onderzoek gedragingen worden geconstateerd die mogelijk strijdig zijn met wettelijke normen die niet zijn opgenomen in onderstaande wetten, zal ook hieraan worden getoetst. Rechtmatigheid van handelen heeft immers betrekking op het geheel van wet- en regelgeving. Onderstaand zijn een aantal wetten opgenomen die mogelijk van toepassing zijn in onderhavig onderzoek.

Algemene wet bestuursrecht

De Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) is van toepassing op alle bestuursorganen en bevat algemene bepalingen die van toepassing zijn op het verkeer tussen burgers en bestuursorganen. Mogelijke aanwijzingen in de zin van onderhavig onderzoek zullen derhalve aan de bepalingen van de Awb worden getoetst. Een aantal relevante bepalingen uit de Awb maken deel uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

Bij overheidshandelen dienen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht te worden genomen. Deze zijn deels neergelegd in de Awb en deels ongeschreven. Het gaat dan, op hoofdlijnen, om de volgende beginselen:

- **Fair play:** De overheid vervult zijn taak zonder vooringenomenheid en waakt ertegen dat tot het bestuursorgaan behorende of daarvoor werkzame personen die een persoonlijk belang bij een besluit hebben, de besluitvorming beïnvloeden. (2:4 Awb)
- **Zorgvuldigheidsbeginsel:** De overheid moet een besluit zorgvuldig voorbereiden en nemen, hieronder valt het onderzoeken en afwegen van de verschillende belangen. Betrokkenen moeten zorgvuldig worden behandeld. (3:2 Awb)
- **Motiveringsbeginsel:** Een besluit dient te berusten op een deugdelijke motivering. Feiten moeten kloppen en de motivering moet navolgbaar zijn. (3:46 Awb)
- **Verbod op détournement de pouvoir:** Overheidsbevoegdheden worden niet voor een ander doel gebruikt dan waarvoor de bevoegdheid is verleend. (3:3 Awb)
- **Gelijkheidsbeginsel:** Gelijke gevallen dienen op gelijke wijze te worden behandeld. (art. 1 Grondwet)
- **Vertrouwensbeginsel:** Op toezeggingen van de overheid mag worden vertrouwd.
- **Legaliteitsbeginsel:** Voor overheidshandelen dient een wettelijke grondslag te bestaan.

Naast de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, geldt dat bij gebrek aan een concrete wettelijke regeling of overeenkomst, op grond van artikel 3:12 in combinatie met artikel 3:15 Burgerlijk Wetboek, gedragingen naar redelijkheid en billijkheid zullen worden getoetst.

Gemeentewet

In de Gemeentewet zijn onder andere de volgende onderwerpen opgenomen die relevant kunnen zijn voor onderhavig onderzoek:

- Raadsvergaderingen zijn in principe openbaar (art. 23)
- Geheimhouding op stukken kan worden opgelegd door de raad (art. 25), het college (art. 55) of een raadscommissie (art. 86);
- Raadsleden (art. 14), bestuurders (art. 41a) en de burgemeester (art. 65) leggen bij hun benoeming een verklaring of belofte af;
- Collegevergaderingen vinden in principe in beslotenheid plaats (art. 54);
- De raad kan regelen van welke beslissingen van het college aan de leden van de raad kennisgeving wordt gedaan. Het college laat de kennisgeving of terinzagelegging achterwege voor zover deze in strijd is met het openbaar belang. (art. 60)
- College(leden) (art. 169) en burgemeester (art. 180) zijn verantwoording schuldig aan de raad over het door hen gevoerde bestuur.

- De burgemeester is verantwoordelijk voor de bevordering van bestuurlijke integriteit (art. 170 lid 2)

3. Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad

De gemeenteraad van Son en Breugel heeft in 2007 zijn huidige reglement van orde vastgesteld. Hierin zijn de werkwijze en afspraken van de gemeenteraad vastgelegd. Deze afspraken hebben onder andere betrekking op: toelating van nieuwe leden, vergaderingen, rechten van leden, begroting en rekening, lidmaatschap van andere organisaties, besloten vergaderingen en toehoorders en de pers.

Ten aanzien van geheimhouding bevat het reglement enkele bepalingen over geheimhouding van de inhoud van besloten vergaderingen⁵.

4. Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van het college van burgemeester en wethouders van Son en Breugel

De College van Son en Breugel heeft in 1998 zijn huidige reglement van orde vastgesteld. Hierin zijn de werkwijze en afspraken van het College vastgelegd. De afspraken hebben betrekking op verdeling werkzaamheden en onderlinge vervanging, dag en plaats van de vergaderingen, agenda, verslaglegging, stemmingen en openbare vergadering⁶.

5. Wettelijke normen inkoop- en aanbesteding

Wanneer de overheid goederen of diensten afneemt van een bedrijf dient zij zich te houden aan de aanbestedingsprocedures. De regels over aanbesteden staan onder andere in de Aanbestedingswet 2012. Per 1 april 2013 is de Aanbestedingswet 2012 van kracht. Hierin zijn de volgende beginselen opgenomen:

- **Objectiviteit:** Artikel 1.4 lid 1 Aanbestedingswet bepaalt dat een aanbestedende dienst die of een speciale-sectorbedrijf dat voornemens is een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel tot het verrichten van werken, leveringen of diensten te sluiten, op basis van objectieve criteria zijn keuze bepaalt:

⁵ N.b. in het kader van onderhavig onderzoek is relevant dat in het reglement van orde van de raad verder geen expliciete normen zijn opgenomen over welke informatie een raadslid wel of niet in openbaarheid mag brengen.

⁶ N.b. in het kader van onderhavig onderzoek is relevant dat in het reglement van orde van het college geen expliciete normen zijn opgenomen over de vertrouwelijkheid van de informatie die in het college gedeeld wordt.

- voor de wijze waarop de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf voornemens is de overeenkomst tot stand te brengen;
- voor de ondernemer of ondernemers die worden toegelaten tot de aanbestedingsprocedure.
- **Non-discriminatie:** Artikel 1.12 lid 1 Aanbestedingswet bepaalt dat een aanbestedende dienst of een speciale-sectorbedrijf ondernemers op gelijke en niet-discriminerende wijze behandelt.
- **Transparantie:** Artikel 1.12 lid 2 Aanbestedingswet bepaalt dat de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf transparant handelt.
- **Eisen en motivering:** Artikel 1.13 lid 1 Aanbestedingswet bepaalt dat een aanbestedende dienst of een speciale-sectorbedrijf bij de voorbereiding en het tot stand brengen van een overeenkomst uitsluitend eisen, voorwaarden en criteria stelt aan de inschrijvers en de inschrijvingen die in een redelijke verhouding staan tot het voorwerp van de opdracht. Het tweede lid schrijft voor dat bij de toepassing van het eerste lid de aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf, voor zover van toepassing, in ieder geval acht slaat op:
 - het al of niet samenvoegen van opdrachten;
 - de uitsluitingsgronden;
 - de inhoud van de geschiktheidseisen;
 - het aantal te stellen geschiktheidseisen;
 - de te stellen termijnen;
 - de gunningscriteria;
 - een vergoeding voor hoge kosten van een inschrijving;
 - de voorwaarden van de overeenkomst.

Voorts zijn de volgende artikelen in bijzonder relevant.

- **Artikel 1.1**

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: *aanbestedende dienst*: de staat, een provincie, een gemeente, een waterschap of een publiekrechtelijke instelling dan wel een samenwerkingsverband van deze overheden of publiekrechtelijke instellingen;
- **Artikel 2.57**

1 Onverminderd het in deze wet bepaalde maakt een aanbestedende dienst informatie die hem door een ondernemer als vertrouwelijk is verstrekt niet openbaar.

2 Onverminderd het in deze wet bepaalde maakt een aanbestedende dienst geen informatie openbaar uit aanbestedingsstukken of andere documenten die de dienst heeft opgesteld in verband met een aanbestedingsprocedure, indien die informatie kan worden gebruikt om de mededinging te vervalsen.
- **Artikel 2.127**

1 Een aanbestedende dienst neemt een opschortende termijn in acht voordat hij de met de gunningsbeslissing beoogde overeenkomst sluit.

2 De opschortende termijn, bedoeld in het eerste lid, vangt aan op de dag na de datum waarop de mededeling van de gunningsbeslissing is verzonden aan de betrokken inschrijvers en betrokken gegadigden.

• **Artikel 2.128**

1 Een betrokken inschrijver als bedoeld in artikel 2.127, tweede lid, is iedere inschrijver die niet definitief is uitgesloten. De uitsluiting is definitief wanneer de betrokken inschrijvers daarvan in kennis zijn gesteld en wanneer de uitsluiting rechtmatig is bevonden door een rechter, dan wel er niet langer een rechtsmiddel kan worden aangewend tegen de uitsluiting.

2 Een betrokken gegadigde als bedoeld in artikel 2.127, tweede lid, is iedere gegadigde aan wie de aanbestedende dienst geen informatie over de afwijzing van zijn verzoek tot deelneming ter beschikking heeft gesteld voordat de betrokken inschrijvers in kennis werden gesteld van de gunningsbeslissing.

6. Inkoopbeleid en handboek Inkoop gemeente Son en Breugel

Met het inkoopbeleid wordt het inkoopproces inzichtelijk en transparant gemaakt door de doelstellingen, uitgangspunten en kaders te schetsen waarbinnen inkoop in de gemeente plaatsvindt. De juridische kaders uit het inkoopbeleid volgen uit nationale en Europese wet- en regelgeving.

In het handboek Inkoop is het inkoopbeleid van gemeente Son en Breugel nader uitgewerkt. Bij de stappen voor een meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure staat onder meer het volgende geschreven.

Stap 12: Opstellen gunningsadvies en bevoegde besluitvorming

Wanneer de 'winnaar' bekend is wordt een gunningsadvies opgesteld. Het gunningsadvies is gericht aan het tot gunning bevoegde orgaan of de tot gunning bevoegde persoon binnen de gemeente. En bevat alle relevante informatie met betrekking tot de gevolgde aanbestedingsprocedure en de motivering, waarom tot gunning aan de 'winnaar' moet worden overgegaan. Er wordt niet overgegaan tot het versturen van het gunningsbesluit richting de inschrijvers, voordat een rechtsgeldig besluit is genomen.

Stap 13: Voornemen tot gunning verzenden en toepassen standstill-termijn

Wanneer positieve besluitvorming met betrekking tot het gunningsadvies heeft plaatsgevonden worden alle inschrijvers zo spoedig mogelijk per e-mail of via TenderNed, gelijktijdig en gemotiveerd op de hoogte gebracht. In de betreffende afwijzingsbrieven wordt een gemotiveerde reden van afwijzing vermeld, alsmede de kenmerken en voordelen van de winnende inschrijving en de naam van de winnaar en een nauwkeurige omschrijving van de opschortende termijn. De gemeente gunt niet eerder een opdracht dan nadat een termijn van tenminste 10 dagen na de dag van verzending van de mededeling is verstreken. Hiervan is af te wijken in de inkoopstrategie. Indien een kort geding aanhangig wordt gemaakt tegen het voornemen tot gunning, wordt in beginsel de uitkomst van het kort geding afgewacht.

7. Aanbestedingsdocument MFA Centrumplan Son

In het aanbestedingsdocument van 15 maart 2016 dat naar de aanbieders is gestuurd, zijn de spelregels geformuleerd die voor deze specifieke aanbesteding van toepassing zijn. In het bijzonder zijn de volgende passages relevant:

- Geheimhouding (1.5). Alle in het kader van deze aanbesteding door de aanbestedende dienst verstrekte informatie zal vertrouwelijk behandeld worden. De gegevens worden enkel gebruikt voor het doel waarvoor ze zijn verstrekt. Alle inschrijvingen worden na ontvangst eigendom van de aanbestedende dienst en zullen vertrouwelijk behandeld worden.
- Rechtsbescherming (4.9). Inschrijvers die niet in aanmerking komen voor gunning van de overeenkomst ontvangen een motivatie van de redenen tot afwijzing. De aanbestedende dienst hanteert een periode van tien dagen vanaf het bekendmaken van de gunningsbeslissing aan de inschrijvers totdat de overeenkomst definitief wordt gegund. Als binnen die termijn een kort geding tegen de gunningsbeslissing aanhangig is gemaakt, wordt in eerste beginsel de definitieve overeenkomst, in afwachting van de uitspraak van de rechter, opgeschort. Indien de inschrijver niet binnen deze termijn een kort geding aanhangig maakt, dan wordt geacht dat de inschrijver afstand heeft gedaan van dit recht en is de inschrijver niet-ontvankelijk in zijn vorderingen, wanneer de inschrijver alsnog een kort geding aanhangig maakt. (...)

Bijlage 2

Feitenrelaas

Feitenrelaas

2015

15 december 2015 **Collegevergadering** waarbij de inkoopstrategie Bouwteam MFA (15.15496) op de agenda staat. In de inkoopstrategie (opgesteld op 10 december 2015) staat onder meer een toelichting op het **inkoopteam** en het **beoordelingsteam**:

Het inkoopteam voor dit project bestaat uit de volgende personen: Projectleider [...], Materiedeskundige [...], Wethouder Robert Visser, Inkoper [...].

De projectleider is verantwoordelijk voor het controleren van alle aanbestedingsdocumenten, waaronder ook de nota van inlichtingen. De projectleider heeft tevens het mandaat de nota van inlichtingen te accorderen. De inkoper wordt gemandateerd om alle routinematige correspondentie in het kader van de aanbesteding met de ondernemers uit te voeren (...)

Naast de projectgroep is er ook een beoordelingsteam geformuleerd dat verantwoordelijk is voor de inhoudelijke beoordeling van de ingediende inschrijvingen. De kwaliteitsbeoordeling wordt afgerond voordat de prijzen inzichtelijk gemaakt worden. (...) De inkoper maakt geen onderdeel uit van het beoordelingsteam (...). Het beoordelingsteam bestaat uit: Burgemeester, wethouder R. Visser, wethouder J. Frenken en gemeentesecretaris gezamenlijk het college. Verder: projectleider [...], materiedeskundige [...], materiedeskundige [...].

De inkoopstrategie eindigt met een advies aan het college van B&W:

Het inkoopteam adviseert om in te stemmen met: (...) de samenstelling van inkoop- en beoordelingsteam en mandaten (...).

De toelichtende B&W adviesnota wordt onder andere aangegeven hoe de begeleiding van het Bouwteam georganiseerd is. Tevens wordt een toelichting gegeven op de samenstelling van **team gemeente**:

Het derde en laatste zo te benoemen **kernteam** wordt gevormd door de interne organisatie; de gemeentelijke vertegenwoordiging. Dit team bestaat uit:

- Robert Visser als portefeuillehouder.
- [...] als centrale coördinator van de uitwerking van de ontwikkelingskaders Centrum Son en Breugel.
- [...]: direct aanspreekpunt en klankbord voor de extern projectleider en tevens de coördinator van alle noodzakelijke interne disciplines.
- [...] als projectleider van het planologische traject en, in relatie tot het coördinatiebesluit en toepassing coördinatieregeling, sturing gevend aan afstemming op inhoud en proces.

Dit laatste team zal in de fase van aanbesteding en contractvorming worden aangevuld

met [...] (concerninkoper Bizob).

Het college heeft in zijn vergadering op 15 december 2015 het volgende besluit aangehouden, zo blijkt uit de interne besluitenlijst:

Het college stemt in met:

1. De gepresenteerde aanpak op hoofdlijnen wat betreft organisatie, communicatie en planning.
2. De inkoopstrategie bouwteam MFA Centrum Son en Breugel
3. De inkoopstrategie externe projectleider aansturing Bouwteam MFA centrum Son en Breugel.

Openbaar: aangehouden

Nadere uitwerking op bewaking/bevordering kwaliteit, helderheid rol college en nadere duiding rol raad, samenhang met inhoudelijke PvE. Nader overleg tussen wethouders Visser en Frenken. Bij voorkeur volgende week terug in het college.

**22 december
2015**

Collegevergadering waar de aanpassingen in de inkoopstrategie Bouwteam MFA op de agenda staan. De inkoopstrategie zelf (bijlage van 15 december) is niet veranderd. Wel zijn verschillende wijzigingen aangebracht en de B&W adviesnota. Over de begeleiding van het traject is onder meer de volgende passage toegevoegd:

In het voorliggende traject spelen verschillende groepen/partijen een rol zoals in onderstaand schema verbeeld. Een centrale rol neemt uw college in. Bij elke stap wordt u de voortgang gepresenteerd en wordt u de mogelijkheid gegeven voor het stellen van kaders voorafgaand aan de volgende stap en beoordeling/besluitvorming over de resultaten van de voorliggende stap. (...)

Daarnaast is in het B&W-advies een schema opgenomen waarbij voor de verschillende processtappen wordt aangegeven wat de rol is van college, commissie, raad en de verschillende teams. In het schema staat aangegeven dat het college bij de selectie van het Bouwteam een kaderstellende en besluitvormende rol heeft. 'Team gemeente' heeft een adviserende en voorbereidende rol.

Het college heeft in zijn vergadering op 22 december 2015 het volgende besluit aangehouden, zo blijkt uit de interne besluitenlijst bij agendapunt III.RV.5:

Het college neemt kennis van de aangepaste Adviesnota Inkoopstrategie Bouwteam MFA Centrum Son en Breugel. Het college stemt in met:

1. De gepresenteerde aanpak op hoofdlijnen dat sturing gaat geven aan het proces in tot een (ruimtelijk) kwalitatief ontwerp en realisatie van de MFA te komen;
2. De inkoopstrategie Bouwteam MFA centrum Son en Breugel als onderdeel van de proces aanpak;
3. De inkoopstrategie externe projectleider (...)

4. Het beschikbaar stellen van het voorbereidingskrediet van € 50.000,- (...)

Openbaar: nee. Aangehouden

Advies in hoofdlijnen akkoord. JF1 en RV5 in samenhang bezien. Pas na akkoord wethouders beide stukken openbaar. Volgende week e.e.a. formaliseren via b&w.

De burgemeester en de gemeentesecretaris zijn in deze vergadering afwezig.

**29 december
2015**

Collegevergadering waarin het college zijn de stukken van 22 december vaststelt en openbaar maakt. De burgemeester is bij deze vergadering afwezig.

2016

12 februari
2016

Verkennde gesprekken door inkoopteam met potentiële aanbieders.

25 februari
2016

B&W-adviesnota ter bespreking in de collegevergadering van 1 maart 2016. Bijlagen zijn: Ontwerp raadsvoorstel, kredietraming, longlist Ontwikkel-/Bouwteamkandidaten en concept-aanbestedingsdocument. Daarnaast een memo over de voortgang en een concept gunningsleidraad:

- **Memo MFA Voortgang** (23 februari 2016)

Het memo gaat onder andere in op het selectieproces voor een Ontwikkel-/Bouwteam. Er is een longlist opgesteld waarna zes partijen zijn uitgenodigd voor een consultatiegesprek (vijf partijen zijn op de uitnodiging ingegaan). Op basis van de consultatieronde is besloten vier partijen uit te nodigen voor het doen van een aanbod, waaronder HEVO. Ook beschrijft het memo welke punten onderdeel zullen zijn van de uitvraag. Er staat onder andere:

Selectie van bouwteam vindt verder plaats op basis van een aantal gunningscriteria. Belangrijk onderdeel vormt een presentatie met/aan alle key-spelers uit het bouwteam.

Verder staat in de nota aangegeven dat het college wordt gevraagd kennis te nemen van het concept van de gunningsleidraad en waar gewenst aan te geven op welke punten met name de criteria dienen te worden aangescherpt en uitgebreid. Ook wordt het proces geschetst van de gunningsprocedure met een eerste beoordeling door het team gemeente op 6 april en een presentatie aan het college en vaststellen beoordeling op 13 april.

- **Concept-gunningsleidraad** (Corsanummer 16.0002786)

In de concept-gunningsleidraad staat beschreven hoe de inschrijvingen worden beoordeeld. Over het beoordelingsteam staat het volgende:

Het beoordelingsteam zal worden gevormd door de Stuurgroep en het college van B&W. Na een individuele beoordeling van de afzonderlijke leden van de teams, vindt er een consensusoverleg plaats. De scores worden dus niet gemiddeld.

Ook wordt in de gunningsleidraad aangegeven dat de inschrijvers hun aanbod dienen te presenteren:

Presentatie

Naast de uitwerking die bij inschrijving zal worden ingediend, heeft de aanbestedende dienst ervoor gekozen om een presentatie onderdeel te laten uitmaken van de punten toekenning. (...) De presentatie en de ingediende documenten bij inschrijving worden als geheel aan de hand van subcriteria beoordeeld. (...)

1 maart 2016

Er wordt een aparte ambtelijk projectleider aangetrokken voor de MFA. Daarvoor was de projectleider Centrumplan Son ook de projectleider MFA.

1 maart 2016 **Collegevergadering** waarin de stand van zaken MFA en het voorbereidingskrediet ter sprake komt. Het college heeft het volgende besluit aangehouden, zo blijkt uit de interne besluitenlijst:

1. Het college stemt in met het ontwerp raadsvoorstel Voorbereidingskrediet MFA Centrum Son en Breugel om dit te agenderen voor de Commissie GZ van 23 maart en de (extra) raadsvergadering van 13 april 2016.
2. Het college neemt kennis van de memo met bijbehorende bijlage en stemt in met de hierin opgenomen:
 - Concept gunningsleidraad.
 - Aanbestedingsplanning.
 - Samenstelling en werkwijze van het team supervisie.
 - Raming en onderbouwing van het voorbereidingskrediet.
3. Het college bespreekt opiniërend de kerklocatie in relatie tot de mogelijke footprint van het MFA.

Openbaar: aangehouden

I.a.v. [projectleider Centrumplan Son]. Volgende week definitief voorstel in het college. Tevens inzage in bestemming van het groeipad centrumvisies en bestemmingsreserves voor de doeleinden centrum Breugel, centrum Son en locatie gemeentehuis.

2 maart 2016 Aangepaste **B&W-adviesnota** MFA stand van zaken en voorbereidingskrediet naar aanleiding van de eerste bespreking in het college op 1 maart 2016. Het advies bevat een toelichting hoe de opmerkingen uit de collegevergadering van 1 maart 2016 in de bijlagen van het B&W-advies zijn verwerkt. Er staat:

U heeft op 1 maart een eerste bespreking gehad van het BenW advies "MFA stand van zaken en voorbereidingskrediet (16.2623) inclusief bijlagen. Uw opmerkingen zijn in deze adviesnota inclusief bijlagen verwerkt. Concreet: (...)

3. Het definitieve aanbestedingsdocument en gunningsleidraad waarmee u wordt verzocht in te stemmen opdat de aanbestedingsprocedure officieel wordt gestart. (...)

Een van de bijlagen is een nieuwe versie van de **gunningsleidraad** (Corsanummer 16.0003100). In deze gunningsleidraad wordt gesteld dat het beoordelingsteam enkel bestaat uit de stuurgroep, waar in de vorige versie ook het college hier onderdeel van uitmaakte:

Het beoordelingsteam zal worden gevormd door de Stuurgroep. Na een individuele beoordeling van de afzonderlijke leden van de teams vindt er een consensusoverleg plaats. De scores worden dus niet gemiddeld.

Ten opzichte van de eerste versie van de gunningsleidraad wordt nu deels gesproken over meerdere presentaties in plaats van één:

Presentaties

Naast de uitwerking die bij de inschrijving zal worden ingediend heeft de aanbestedende dienst ervoor gekozen om presentaties onderdeel te laten uitmaken van de punten toekenning. (...) De presentaties vinden plaats in week xxx te Son. (...) De presentatie en de ingediende documenten bij de inschrijving worden als geheel aan de hand van de subcriteria beoordeeld.

8 maart 2016 **Collegevergadering** waar in de B&W-adviesnota van 2 maart over MFA stand van zaken en voorbereidingskrediet wordt behandeld. Het college komt tot de volgende beslissing, zo blijkt uit de interne besluitenlijst:

1. Het college stemt in met het ontwerpraadsvoorstel Voorbereidingskrediet MFA Centrum Son en Breugel om dit te agenderen voor de Cie GZ van 23 maart inclusief de raming en onderbouwing van het voorbereidingskrediet en de (extra) raadsvergadering van 13 april 2016.
 2. De gunningsleidraad en de bijbehorende gunningscriteria en weging en hiermee de aanbestedingsprocedure te vervolgen.
 3. De gunningsleidraad en de bijbehorende gunningscriteria en weging als vertrouwelijk document (in afstemming met de griffie) aan de leden van de Cie GZ ter beschikking te stellen en dit in een besloten deel van de Cie GZ van 23 maart 2016 informierend toe te lichten.
 4. Het college neemt kennis van de memo en bijlage rond de bestedingen van projecten in relatie tot het groeipad.
 5. Het college stemt in met de memo inzake het groeipad en dit als vertrouwelijk document (in afstemming met de griffier) aan de leden van de Cie GZ ter beschikking te stellen en dit in een besloten deel van de Cie GZ van 23 maart 2016 informierend toe te lichten.
 6. Het college neemt kennis van de memo inzake de voortgang van het MFA project en de mogelijkheid om tot 15 maart suggesties aan te dragen van namen voor het supervisie team
- Openbaar: ja, 1 en 2.

Na afloop van de vergadering besluit het college om de genoemde niet vertrouwelijk te verstrekken aan de commissie, maar om deze als openbare stukken te delen.

16 maart 2016 Verzending aanbestedingsdocumenten naar vier partijen inclusief HEVO. In het **aanbestedingsdocument** is onder andere het volgende opgenomen:

geheimhouding

Alle in het kader van deze aanbesteding door de aanbestedende dienst verstrekte informatie zal vertrouwelijk behandeld worden. De gegevens worden enkel gebruikt voor het doel waarvoor ze zijn verstrekt. Alle inschrijvingen worden na ontvangst eigendom van de aanbestedende dienst en zullen vertrouwelijk behandeld worden.

Uit de planning van het aanbestedingsdocument blijkt dat er een periode van twaalf dagen zit

tussen het gunningsbesluit (20 april 2016) en het ondertekenen van de overeenkomst (3 mei 2016). Vermeld wordt dat aan deze planning geen rechten kunnen worden ontleend. Verderop in het aanbestedingsdocument wordt ingegaan op het rechtbeschermingsaspect:

Rechtsbescherming

Inschrijvers die niet in aanmerking komen voor gunning van de overeenkomst ontvangen een motivatie van de redenen tot afwijzing. De aanbestedende dienst hanteert een periode van **tien dagen** vanaf het bekendmaken van de gunningsbeslissing aan de inschrijvers totdat de overeenkomst definitief wordt gegund. Als binnen die termijn een kort geding tegen de gunningsbeslissing aanhangig is gemaakt, wordt in eerste beginsel de definitieve overeenkomst, in afwachting van de uitspraak van de rechter, opgeschort. Indien de inschrijver niet binnen deze termijn een kort geding aanhangig maakt, dan wordt geacht dat de inschrijver afstand heeft gedaan van dit recht en is de inschrijver niet-ontvankelijk in zijn vorderingen, wanneer de inschrijver alsnog een kort geding aanhangig maakt. Op deze aanbesteding is Nederlands recht van toepassing. Geschillen die ontstaan naar aanleiding van deze aanbesteding worden voorgelegd aan de bevoegde rechter in het arrondissement Oost-Brabant.

Ten aanzien van beoordeling en gunning staat in het aanbestedingsdocument het volgende:

Beoordeling en gunning

De beoordeling van de inschrijvingen wordt uitgevoerd door een van tevoren vastgesteld inkoopteam. Op basis van het door het inkoopteam opgesteld gunningsadvies neemt de aanbestedende dienst een gunningsbesluit. (...)

Partijen ontvangen met het aanbestedingsdocument diverse bijlagen, waaronder de **gunningsleidraad** waar het college op 8 maart mee heeft ingestemd.

22 maart 2016 **Burgerinitiatiefvoorstel** wordt ingediend. In het voorstel wordt verzocht om het volgende op de agenda van de gemeenteraad te plaatsen:

“Een onderzoek in te (doen) stellen naar de mogelijkheid om de voor het MFA gedachte functies tijdelijk dan wel permanent onder te brengen in de Sint Petrus Bandenkerk. De uitkomsten daarvan dienen te worden afgewogen tegen de plannen voor een nieuw te bouwen MFA en besproken met de inwoners.”

Het burgerinitiatiefvoorstel gaat gepaard met een verzameling van circa 1.300 handtekeningen.

23 maart 2016 **Commissie Grondgebiedzaken**. In de commissie is het raadsvoorstel voorbereidingskrediet MFA Centrum Son en Breugel geagendeerd, waarin de raad wordt gevraagd een voorbereidingskrediet van € 500.000,- voor de MFA beschikbaar te stellen. De commissie adviseert positief met uitzondering van Dorpsvisie. Tevens wordt met de commissie gedeeld het concept aanbestedingsdocument en

gunningsleidraad (van 8 maart 2016) gedeeld. Deze stukken zijn openbaar gesteld.

25 maart 2016 **Nota van inlichtingen.** De vier partijen konden vragen stellen aan de aanbestedende dienst ten behoeve van de aanbesteding. Bizob heeft vervolgens een nota van inlichtingen opgesteld onder verantwoordelijkheid van het inkoopteam. Relevante vragen en antwoorden voor onderhavig onderzoek zijn de volgende:

Vraag 28: *Zijn er bouwplannen op locatie Kerkgebouw? Graag meer inzicht in die plannen.*

Vraag 29: *Is er al duidelijkheid wat gaat gebeuren met het kerkgebouw? In de pers lezen we dat actiegroepen pleiten voor behoud. Is al een definitief raadsbesluit genomen? Is het in voorbereiding? Graag meer toelichting.*

Vraag 38: *In het document 'Ontwikkelingsprogramma Centrum' paragraaf 0.3 wordt gesproken over de kerklocatie. Is er reeds meer bekend over de toekomst van de kerklocatie?*

Het antwoord op de drie bovenstaande vragen luidt hetzelfde: *"Nee, uitgangspunt is wel het doortrekken van de Kerkstraat. Na gunning zullen de alternatieven met en zonder kerk wel bekeken moeten worden (eea hangt ook samen met het definitief PVE en de inpasbaarheid daarvan op locatie."*

Vraag 32: *Welke personen nemen deel in de beoordelingscommissie. Graag de naam en functie vermelden.*

Antwoord: De beoordeling zal plaatsvinden door materiedeskundigen en het bestuur van de gemeente.

Vraag 37: *Wordt er een datum gepland waarop de inschrijver het plan mondeling kan toelichten? Zo ja, wordt deze presentatie meegenomen in de beoordeling?*

Antwoord: Zie antwoord op [vraag 41] over de planning. Bij de inschrijving ingediende voorstellen worden na afloop van beide presentatierondes als geheel beoordeeld.

Vraag 41: *(...) Kunt u aangeven wat de uiterste datum en tijdstip is voor het indienen van de inschrijving en wanneer een eventuele presentatie plaatsvindt.*

Antwoord (...) De data en tijden voor de presentaties zijn als volgt: *Ronde 1, Stuurgroep 6 april (...). Ronde 2, Bestuur 13 april (...)*

29 maart 2016 Raadsvoorstel van college aan raad 'Ontwikkeling MFA Centrum Son en Breugel'. De raad wordt voorgesteld een voorbereidingskrediet van € 500.000,- beschikbaar te stellen en dit te dekken uit de reserve centrumontwikkeling Son en Breugel. In de brief worden de verschillende processtappen van de ontwikkeling MFA toegelicht. Over inkoopstrategie en voorstel uit te nodigen partijen staat het volgende in de brief:

Gezien de opdrachtsom die onder het Europese drempelbedrag blijft, is de procedure met een meervoudig onderhandse aanbesteding verder in gang gezet. Vanuit een groslijst

hebben zijn er marktconsultatie gesprekken gevoerd met 5 potentiële trekkende partijen. Vier partijen zullen ook daadwerkelijk worden uitgenodigd een voorstel te doen. De verwachting is dat het college de selectie van het bouw-/ontwikkelteam (processtap 8) begin april kan afronden.

1 april 2016	Bizob stuurt naar de aanbieders een aanvullende nota van inlichtingen om antwoord te geven op de vragen die na 25 maart zijn gesteld. Om de partijen tegemoet te komen worden zij in afwijking op het aanbestedingsdocument gevraagd op 4 april het plan van aanpak in te dienen en na de presentatie op 6 april op 8 april het honorarium en de realisatiekosten
4 april 2016	Uiterste datum voor indienen van visie ten behoeve van de aanbesteding (zonder prijs). Vier inschrijvers dienen hun visie in. HEVO dient een plan in voor de MFA in de kerk. Zij schrijven in hun inleiding: <i>“Het nieuwe MFA is voorzien op de huidige parkeerplaats aan het Kerkplein in Son. (...) Bij het analyseren van alle stukken en diverse visies zijn wij gevallen op de kwaliteiten die Son en Breugel al heeft in het centrum. Een van de absolute kwaliteiten die het centrum heeft, is de bestaande Petrus Bandenkerk. Het is een iconisch gebouw en heeft de perfecte lay-out om een nieuwe functie aan toe te bedelen. (...) Wij stellen dan ook voor de MFA te gaan huisvesten in de bestaande kerk. (...) Ondanks dat wij beseffen dat wij hiermee bewust afwijken van de Centrum visie, zijn wij er van overtuigd dat onze visie een verbetering van het centrum tot stand gaat brengen. Wij geven u de garantie dat we dit gaan realiseren binnen het budget en de planning die voorliggen, met de kwaliteit die u gewend bent.”</i>
6 april 2016	Presentatie van de vier inschrijvers aan het inkoopteam. Aansluitend vindt een consensusoverleg plaats tussen de leden van dit team dat leidt tot een score per bedrijf op kwaliteit.
7 april 2016	Telefonisch contact tussen HEVO en concerninkoper Bizob
8 april 2016	Uiterste datum voor indienen prijs voor de aanbesteding. Drie inschrijvers dienen een prijs in. HEVO dient geen prijs in.
8 april 2016	Bizob stelt namens het inkoopteam de notitie van het inkoopteam ‘Samenvatting proces en gunningsadvies MFA Centrumplan Son’ uit. In het document wordt het aanbestedingsproces beknopt geschetst en een gunningsadvies wordt gegeven. Over de beoordeling van ingediende offerte staat in het advies het volgende: De ingediende inschrijvingen zijn getoetst op compleetheid zoals vastgelegd in het aanbestedingsdocument. Vervolgens zijn de ingediende inschrijvingen individueel beoordeeld door het inkoopteam. Op 6 april 2016 zijn deze offertes besproken en zijn voor het onderdeel kwaliteit hier punten aan gegeven. (...) Bij de beoordeling van kwaliteit is gebleken dat 1 inschrijver geen antwoord heeft gegeven op de vraagstelling. Dit resulteert op onderdelen in een score van 4. In het aanbestedingsdocument is vastgelegd dat een score lager dan 6 resulteert in uitsluiting van deelname.

Vervolgens wordt van de drie overgebleven aanbieders de score weergegeven op prijs en kwaliteit. Conclusie en advies luiden als volgt:

De inschrijver met de hoogste totaalscore (economisch meest voordelige inschrijving) is [Bedrijf A]. (...)

Gunningsadvies en vervolgacties

Uit bovenstaande gegevens, waarin de gevolgde procedure en de resultaten zijn weergegeven, adviseert het inkoopteam de opdracht te gunnen aan [Bedrijf A], de inschrijvers [Bedrijf B] en [Bedrijf C] af te wijzen en HEVO uit te sluiten van verdere deelname.

Op basis van dit gunningsadvies formuleren de betrokken ambtenaren een B&W-advies ter behandeling in de extra collegevergadering van woensdag 13 april. In het begeleidende **B&W-advies** staat onder meer het volgende:

Uw college heeft op 8 maart ingestemd met het voorgestelde aanbestedingsproces voor de selectie van een Ontwikkel-/Bouwteam MFA Centrum Son. Van de 4 genodigde partijen hebben er 3 voldaan aan de vraagstelling, te weten: (...). De 4^e partij (HEVO) heeft in haar aanbieding niet op de gestelde aanbesteding gedaan en heeft zich volgens de aanbestedingsregels vervolgens buiten verdere mededing geplaatst. Overgang ook los van deze uitsluiting, zijn de in de beschreven aanpak van HEVO scores toebedeeld (4) die een uitsluiting verder onderbouwen.

Op 13 april krijgt u een presentatie van de genoemde 3 partijen. Al deze partijen hebben een passend antwoord op de vraagstelling. De antwoorden inclusief de presentatie die deze partijen hebben gehouden voor het gemeentelijke beoordelingsteam hebben geleid tot het geven van cijfers op de in de aanbestedingsinformatie gehanteerde onderdelen. (...) XX is met de hoogste score uit de bus gekomen. Uw college wordt dan ook voorgesteld deze score te volgen en XX als winnaar aan te wijzen. (...)

Afweging alternatieven:

De gekozen aanbestedingsprocedure is gebaseerd op een eenduidig en transparant proces zoals deze zijn grondslag vindt in het gemeentelijk aanbestedingsbeleid. Dit proces is zorgvuldig doorlopen en laat verder geen ruimte voor alternatieven. Met het aanwijzen van XX zijn ook geen alternatieven nodig. (...)

Het B&W-advies, de toegekende scores en presentaties van de drie overgebleven partijen wordt op vrijdagavond 8 april thuisgebracht bij wethouder Frenken en de burgemeester. Wethouder Visser verstuurt het B&W-advies (zonder bijlagen) per e-mail aan de gemeentesecretaris.

**8 t/m 12 april
2016**

Naar aanleiding van de ontvangen B&W-adviesmemo dat het college op 8 april ontvangt, vindt **e-mailverkeer** plaats tussen collegeleden en ambtenaren. Allereerst tussen de gemeentesecretaris en de projectleider Centrumplan Son:

8 april 2016, 21:03 uur. Afzender: gemeentesecretaris. Ontvanger: Projectleider Centrumplan Son

“Wat is de rol van het college a.s. woensdag eigenlijk nog? Ik begrijp dat het al een gelopen koers is. Ik heb Robert [wethouder Visser] er ook even al over proberen te bellen, maar nog niet te pakken kunnen krijgen.”

10 april 2016, 11:48 uur. Afzender: Projectleider Centrumplan Son. Ontvanger: gemeentesecretaris.

“Ik zal (weet ik zo niet uit mijn hoofd) de aanbestedingsstrategie zoals college heeft voorgesteld er op naslaan. Volgens mij was echter de gedachte dat:

- A) De partijen te laten presenteren zodat het ambtelijk advies beter afgewogen kon worden*
- B) Bij veel onduidelijkheden er nog sturing plaats kon vinden.*

De juridische context van hoe we het gepresenteerd hebben aan de partijen is natuurlijk cruciaal. Dat er nu een overduidelijke winnaar uit de selectiecommissie naar voren komt maakt het misschien dat een heroverweging over een presentatie op zijn plaats is. Ik kijk zoals gezegd een en andere na en bericht je daar nog nader over.”

10 april 2016, 11:52 uur. Afzender: gemeentesecretaris. Ontvanger: Projectleider Centrumplan Son.

“Bij ons bestond wel het beeld dat het college obv de aanbiedingen en presentaties een doorslaggevende rol zou hebben. Dat blijkt met de gevolgde procedure niet het geval.”

Ook de burgemeester reageert naar aanleiding van de stukken met een mail naar het college.

8 april 2016, 20:10 uur. Afzender: burgemeester. Ontvanger: College van B&W.

“Vandaag kreeg ik stukken aangereikt voor de presentaties van volgende week. Uit het bijgevoegde collegevoorstel maak ik op, dat het college slechts de keuze uit één heeft: [Bedrijf A] aan te wijzen als winnaar, gelet op de scores in het aanbestedingsproces. Ik ben er steeds vanuit gegaan, dat wij afgesproken hebben, dat het college de beslissingen neemt. In het voorstel lees ik, dat het gemeentelijke beoordelingsteam (niet het college dus) zijn scores gegeven heeft, wat leidt tot de keuze. De rol van het college wordt daarmee beperkt tot het fatteren van de door anderen gemaakte keuze. Er staat letterlijk bij het kopje alternatieven: “Dit proces is zorgvuldig verlopen en laat verder geen ruimte voor alternatieven. Met de aanwijzing van [bedrijf A] zijn er ook geen alternatieven nodig”. Ik stel daarom voor dat we de presentaties achterwege laten en dinsdag in het college ervan kennis nemen, dat [Bedrijf A] de procedure gewonnen heeft. (...)

Wethouder Visser stuurt bovenstaande mail van de burgemeester door naar de projectleider van het Inkoopteam en de externe projectleider MFA:

9 april 2016, 12:00 uur. Afzender: wethouder Visser. Ontvangers: projectleider

Centrumplan Son en projectleider MFA.

“Heren, onderstaande mail van [de burgemeester] wil ik jullie niet onthouden. (...) Als we het doen zoals [de burgemeester] nu voorstelt is er geen presentatie meer nodig. Wat mij betreft geen probleem maar denk even mee of dit voor de procedure gevolgen heeft. Presentaties zijn immers onderdeel van de beoordeling. Aan de SG [stuurgroep] is gepresenteerd. Is dat voldoende om geen bezwaren te krijgen? Ik zal nog wel sturen op mandatering stuurgroep voor overeenkomst. Dat is gebruikelijk. (...)”

10 april 2016, 16:03 uur. Afzender: projectleider Centrumplan Son. Ontvangers: wethouder Visser en projectleider MFA.

“Ook na het korte telefonische contact van gisteren en het aangeven van [gemeentesecretaris] dat hij in de veronderstelling was dat het college onderdeel uitmaakte van de beoordeling heb ik de (concept) gunningsleidraad erbij gepakt. Hierin staat:

(...) het beoordelingsteam zal worden gevormd door de Stuurgroep en het College van B&W. Na een individuele beoordeling van de afzonderlijke leden van de teams, vindt er een consensusoverleg plaats. De scores worden dus niet gemiddeld. (...)

De vraag die nu voorligt, ook aan [concerninkoper Bizob] procedure technisch, is of we inderdaad zonder beoordeling college kunnen (A) en of we dus met ons advies (B) een stap te snel zijn. Ik weet niet goed hoe ik dit moet plaatsen omdat er staat dat de afzonderlijke leden van de teams (dus meervoud) ook van toepassing zijn op de individuele collegeleden. Ik vind dat lastig. Denk dat het dus wenselijk is, om te bezien of we inderdaad zonder presentatie woensdag kunnen (A) en of we niet te vroeg zijn procedure technisch met een voorstel tot gunning (B) en wat ik dan nog het meest lastige vind, ik dat we inderdaad HEVO niet voor de presentatie uitnodigen. Kan dat al als we zelf als deel van het team tot de conclusie komen maar een andere mogelijk deel (college) dus nog niet? Stel voor dat [projectleider MFA] dit procedure technisch met [projectleider MFA]⁷ afhandelt en daar verslag van doet. Eens?”

11 april 2016, 11:26 uur. Afzender: Projectleider MFA. Ontvangers: wethouder Visser en projectleider Centrumplan Son.

“Ik heb overleg gehad met [concerninkoper Bizob]. Hij geeft aan dat het college gewoon de stortingsformulieren moet invullen. Indien er sterke afwijking plaatsvinden ten opzicht van de scores van de stuurgroep dient er consensus overleg te gevoerd te worden. Eigenlijk had het college advies een concept advies moeten zijn.

Ten aanzien van Hevo gaf hij aan dat deze niet aan de voorwaarde voldoet. Met Hevo is vervolgens besproken dat ze wel meelopen in de gewone procedure om een extra

⁷ Ambtenaren geven aan dat dit een verschrijving betreft en dat hier de concerninkoper van Bizob werd bedoeld

uitsluitingsprocedure te vermijden (gewoon praktische methode). Zij hebben ook geen prijs ingediend. [Concerninkoper Bizob] zorgt voor een toelichting en score formulieren. Moeten die bij [gemeentesecretaris] aangeleverd worden?”

11 april 2016, 12:06 uur. Afzender: projectleider Centrumplan Son. Ontvangers: wethouder Visser en projectleider MFA.

“Ja, ik denk dat het goed is dat misschien [wethouder Visser] ook reageert. We hebben besluit nodig en bij volstrekt tegenstrijdige meningen kan dat een probleem opleveren. Tevens denk ik dat college instructie moet krijgen over de wijze van scoren?!...”

11 april 2016, 17:00 uur. Afzender: projectleider MFA. Ontvanger: wethouder Visser.

“het is niet gelukt je vandaag nog te pakken te krijgen (...). Ik heb [concerninkoper Bizob] gesproken en over de voorgestelde procedure. Hij had daar wat aantekeningen bij. Ondanks dat er in de aanbestedingsprocedure maar over 1 presentatie gaat is in de nota van beantwoording steeds nadrukkelijk aangegeven dat er 2 presentatierondes zijn, waarvan 1 voor het college. Enkele bureaus hebben nog al wat in het werk moeten stellen om woensdag aanwezig te kunnen zijn.

Inhoudelijk vindt hij dat wij een sterke zaak hebben waarom we voor [Bedrijf A] hebben gekozen. Zeker ook gezien het prijsverschil kan het bijna niet zo zijn dat het college anders besluit. Het niet door laten gaan van de presentaties woensdag en een oordeel daarvan door het college brengt een procesrisico met zich mee. Zeker gezien datgene wat tot op heden gecommuniceerd is, is er een reëel risico dat een van de twee afgewezen partijen bezwaar gaat maken. Dit gaat vertraging opleveren.

Ik ga mee met de analyse van [concerninkoper Bizob]. Onze antwoorden in de nota van inlichtingen, gecombineerd met de strak afgedwongen afspraken en hetgeen we tijdens de presentatie hebben gecommuniceerd kan eigenlijk niet leiden tot het afzeggen van de presentaties. Ik geef er dan ook voorkeur aan om de presentaties woensdag gewoon door te laten gaan, het college te laten scoren en daarna tot consensus te komen (wellicht handig om deze procedure morgen aan het college voor te leggen).”

11 april 2016, 17:18 uur. Afzender: wethouder Visser. Ontvanger: projectleider MFA.

“ok, helder. Ik leg dit zo morgen in college neer en koppel daarna naar jullie terug”.

11 april 2016, 17:25 uur. Afzender: wethouder Visser. Ontvangers: projectleider Centrumplan Son en projectleider MFA.

“De scorelijst is inderdaad essentieel. College moet zich hieraan houden en er instructie bij krijgen. Men heeft natuurlijk al de stuurgroepscore (ook met subcategorieën!) en zal daarnaar kijken. Mogelijk krijgen we daarover discussie maar dat zien we dan wel. Morgen dit in stuurgroepoverleg even afstemmen.

N.b. De gunningsleidraad waar de projectleider Inkoopteam Son in bovenstaande mail van

10 april uit citeert, is niet de definitieve leidraad die op 8 maart is vastgesteld. Hierin staat dat het beoordelingsteam alleen uit de stuurgroep bestaat.

Op 11 en 12 april wisselen de leden van de stuurgroep nog verschillende mails uit waaruit blijkt dat Bizob en de projectleider MFA scoreformulieren hebben voorbereid die de collegeleden kunnen gebruiken bij het beoordelen van de presentaties op 13 april.

12 april 2016 **Collegevergadering** waarin de uitkomst van het selectieproces van de aanbesteding bouwteam MFA wordt besproken. Het college komt tot de volgende conclusie, zo blijkt uit de interne besluitenlijst:

1. Het college gunt, op basis van de toegekende beoordelingsscores door de stuurgroep voortvloeiend uit het doorlopen aanbestedingsproces, aan [Bedrijf A] onder voorbehoud van goedkeuring van het voorbereidingskrediet door de raad op 13 april 2016.
2. De door het bouwteam op te maken overeenkomst met [Bedrijf A] wordt door het college bekrachtigd.
3. Het college besluit de kosten €[...],- uit het voorbereidingskrediet te dekken onder voorbehoud van goedkeuring van dit krediet door de raad op 13 april 2016.
4. Namens het college wonen wethouder Visser en secretaris Schalkx de presentaties door de drie geselecteerde bedrijven bij op 13 april. Bij een afwijkende zienswijze ten opzichte van de beoordeling door de stuurgroep komt dit besluit ter nadere overweging terug in het college van 19 april 2016.

Openbaar: Nee, besluit wordt pas openbaar gemaakt nadat de beroepstermijn is verlopen.

Besluit is aangepast. Burgemeester Hans Gaillard en wethouder John Frenken wonen de presentaties niet bij. Wethouder Frenken heeft dit in overweging. De stuurgroepleden hoeven de presentaties niet bij te wonen.

13 april 2016 **Presentaties van de drie inschrijvers** aan wethouder Visser, de gemeentesecretaris en enkele ambtenaren van het inkoopteam. Wethouder Frenken is alleen bij de presentatie van [Bedrijf A] aanwezig (het bedrijf dat na beoordeling van de stuurgroep de hoogste score had). HEVO presenteert deze dag niet.

13 april 2016 Projectleider MFA stuurt concerninkoper Bizob de **definitieve scorematrix** voor de bedrijven. Deze scores van de stuurgroep van 6 april zijn aangepast naar aanleiding van de presentaties van 13 april. Hij schrijft:

13 april 2016, 15:48 uur. Afzender: Projectleider MFA. Ontvanger: Concerninkoper Bizob.
Cc: Wethouder Visser, Projectleider Inkoopteam en twee andere ambtenaren uit de stuurgroep.

“Bijgaand de laatste scorematrix voor de aanbesteding MFA naar aanleiding van de ingeleverde documentatie en de presentaties. Op basis hiervan kunnen de brieven opgemaakt worden. Voor de zekerheid doen wij nog een laatste check bij een van de inschrijvers om ons te verzekeren van de samenstelling van het bouwteam van betreffende

partij. Ik laat je weten wanneer deze check heeft plaatsgevonden en of onze interpretatie de juiste is."

13 april 2016 **Raadsvergadering** waar in het **burgerinitiatief** wordt besproken. Verschillende raadsleden zijn van mening dat men mede door het grote aantal handtekeningen niet aan het verzoek van het burgerinitiatief voorbij kan gaan. Wethouder Visser zegt toe om voor 12 mei een quick scan uit te voeren naar de mogelijkheden en consequenties van het plaatsen van de MFA en het CMD in het kerkgebouw. Ook zal het college informeren bij de parochie en het bisdom naar hun standpunt over de MFA in de kerk.

Het volgende agendapunt is de **ontwikkeling MFA Son en Breugel** (zoals besproken in commissie Grondgebiedszaken van 23 maart). De raad besluit unaniem (inclusief Dorpsvisie) tot het beschikbaar stellen van het voorbereidingskrediet van € 500.000,- voor de MFA.

18 april 2016 **Verificatiegesprek** met het projectteam van [Bedrijf A] dat de opdracht zou gaan uitvoeren, op uitnodiging van wethouder Visser. Aanwezig namens de gemeente zijn: de gemeentesecretaris, wethouder Visser, de ambtelijk projectleider MFA en de concerninkoper van Bizob.

18 en 19 april 2016 **HEVO zoekt contact met Dorpsvisie** per e-mail.

18 april 2016, 13:50 uur. Afzender: Projectmanager HEVO. Ontvanger: Info@dorpsvisie.com.

Onderwerp: Informeren over aanbesteding en ingediende visie om de MFA in de Petrus Banden Kerk in te passen.

"Wij hebben uit de media vernomen dat de coalitie in de gemeente Son en Breugel vorige week uit elkaar is gevallen. Dit mede door verdeeldheid over de locatie een nieuw MFA in het centrum van de gemeente Son en Breugel. We hebben begrepen dat Dorpsvisie vragen heeft of nieuwbouw echt wel de beste optie is voor de MFA. Wij hebben uw visie gelezen op uw site en zijn van mening dat wij het door u gevraagde alternatief, zoals inpassing van de functies van een MFA in het huidige kerkgebouw al hebben onderzocht.

Wij vertegenwoordigen namelijk een team dat zich afgelopen weken heeft beziggehouden met de huisvesting van dat MFA. (...) De gemeente had ons uitgenodigd om onze visie te geven over het MFA (...). Gezien de enorm korte doorlooptijd hebben wij de vraagstelling aangaande de stedenbouwkundige inpassing, mede op basis van de nota van inlichtingen, dusdanig geïnterpreteerd dat er nog ruimte was om al dan niet met een alternatieve visie te komen. Wij hebben bewust een visie ingediend dat gebaseerd is op hergebruik van de bestaande Petrus Banden Kerk, omdat wij van mening zijn dat dit veruit de beste optie is in Son. (...)

Wij mochten onze visie in eerste instantie presenteren aan de stuurgroep en zouden een week later (op 13 april) presenteren aan het bestuur van de gemeente. Echter na afloop

van de presentatie aan de stuurgroep werd aangegeven dat wij 'buiten de kaders' van de vraagstelling waren gegaan, doordat wij niet opteerde voor nieuwbouw, maar voor hergebruik van de Kerk. Hierop zijn wij door de stuurgroep gediskwalificeerd, zodat wij geen presentatie meer mochten geven aan het bestuur en ook geen prijs meer hoefden in te dienen. Initieel hebben wij ons neergelegd bij dat besluit.

Echter nu is de coalitie uiteen gevallen met mede als aanleiding het al dan niet bouwen van de MFA in de Kerk. Ons plan sluit precies aan op die vraag en geeft alle antwoorden op de vragen die hieromtrent gesteld kunnen worden, zoals:

- Is renovatie van de kerk duurder of goedkoper dan nieuwbouw?
- Is een 'vertragende' bestemmingsplanprocedure wel nodig? Is hergebruik van een bestaand pand (zijnde de Kerk) procedureel niet sneller en minder risicovol (bezwaarprocedures die jaren voortslepen)?
- Is bij eenieder bekend wat voor een enorm positief effect hergebruik van de Kerk op het Kerkplein heeft op de pleinfunctie?
- Beseft met wat een Kerk als punt van herkenning betekent in een dorpsgemeenschap.

Wij hebben dus een panklaar plan liggen als fantastische kans om de Petrus Banden Kerk te behouden en een karakteristiek, dynamisch dorpsshort te creëren. In onze optiek geeft ons plan echt meerwaarde aan de gemeente, het plein en haar omgeving.

Inmiddels is ons medegedeeld dat de voorlopige gunning van de aanbesteding is uitgesteld. Wij verwachten dat de besluitvorming in het college nog moet plaatsvinden. We wilden u echter op de hoogte stellen van onze ingediende visie, die niet is behandeld.

Met deze mail hebben wij niet het doel om bezwaar te maken tegen het besluit op de door ons ingediende visie. Wij willen ons echter verzekeren dat onze visie over het MFA bij u bekend is, omdat wij menen dat deze aansluit bij uw heroverwegen. (...) Voor meer informatie verwijzen wij naar de bijgevoegde presentatie. Het uitgebreide plan met beschreven visie met stedenbouwkundige inpassing, exterieur, interieur en beheer en exploitatie, is bekend bij de gemeente. Wij staan open voor nadere kennismaking en/of toelichting van onze visie."

Op 19 april stuurt de webmaster van de vereniging Dorpsvisie het bericht door naar de fractie. Daarop heeft de fractievoorzitter van Dorpsvisie telefonisch contact opgenomen met de projectmanager van HEVO. In het gesprek geeft HEVO een toelichting op haar e-mail. De fractievoorzitter vraagt of Dorpsvisie het plan van HEVO openbaar mag maken. HEVO stuurt daarop een nieuw e-mailbericht naar de fractievoorzitter van Dorpsvisie (zie 21 april).

19 april 2016

Collegevergadering waarin de uitkomst van het selectieproces aanbesteding bouwteam MFA wordt besproken. De B&W-adviesnota van 8 april vormt de basis. Naast de stukken die het college ook voor zijn vergadering van 12 april ontving, krijgt het college de oorspronkelijke en de definitieve (aangepaste) scorematrix. De scores van de drie partijen die gepresenteerd hebben zijn aangepast naar aanleiding van de presentaties op 13 april.

Het college komt tot de volgende conclusie, zo blijkt uit de interne besluitenlijst:

1. Het college stemt in meerderheid in, op basis van de toegekende scores voortvloeiend uit het doorlopen aanbestedingsproces, met het aanwijzen [Bedrijf A] als "winnaar" van de selectieprocedure voor het MFA. Wethouder Frenken kan zich hier niet mee verenigen.
 2. Het college stelt de op te stellen overeenkomst met [Bedrijf A] vast.
 3. Het college besluit de kosten ad. [...],- te dekken uit het verstrekte voorbereiding krediet.
- Openbaar: Nee, besluit wordt pas openbaar gemaakt nadat de beroepstermijn is verlopen op 3 mei 2016.

Het college besluit tevens het bureau Diederik Dirrix de quick scan te laten uitvoeren naar de MFA in de Petrus Bandenkerk.

19 april 2016 **Wethouder Visser bezoekt samen met een ambtenaar het parochiebestuur.** Er wordt gesproken over de mogelijkheden om de MFA te realiseren in de kerk naar aanleiding van het burgerinitiatief. Ook geeft de voorzitter van het parochiebestuur aan dat zij bericht van HEVO hebben ontvangen, zo blijkt uit een verslag van de bijeenkomst.

20 april 2016 **Bizob verzendt de brieven met de gunningsbeslissing** naar de vier inschrijvers. In het bericht aan HEVO staat het volgende geschreven:

(...) In de beoordeling is geconstateerd dat uw inschrijving op onderdelen niet voldoet aan de vraagstelling. Conform de vooraf beschreven gunningsmethodiek resulteert dit in een score van 4 voor in ieder geval het onderdeel Stedenbouwkundige inpassing en exterieur. Deze score leidt tot uitsluiting van de procedure. (...) De inschrijver met de economisch meest voordelige inschrijving is De gemeente heeft het voornemen de opdracht aan deze inschrijver te gunnen. (...)

Het is mogelijk om tot en met 2 mei 2016 een kort geding tegen deze gunningsbeslissing aanhangig te maken. Indien u niet binnen de genoemde termijn een kort geding aanhangig maakt, dan wordt geacht dat uw onderneming afstand heeft gedaan van dit recht en is uw onderneming niet-ontvankelijk in zijn vorderingen wanneer u alsnog een kort geding aanhangig maakt. (...)

Als bijlage worden de beoordelingsscores meegestuurd die HEVO heeft gekregen voor het onderdeel kwaliteit in vergelijking tot de scores van de winnende inschrijver.

21 april 2016 **E-mail van HEVO aan Dorpsvisie.**

21 april 2016, 17:05 uur. Afzender: projectmanager HEVO. Ontvanger: fractievoorzitter Dorpsvisie.

"Bijgevoegd treft u de presentatiesheets, die wat ons betreft openbaar gemaakt kunnen worden. Met name de sheets waarin ons 'onderscheidend' vermogen in is weergegeven,

willen wij niet openbaar maken.

Wij hopen dat u hier mee vooruit kunt in de discussies die gaande zijn op dit moment. Voor uw begrip wil ik u meegeven dat wij ook het parochiebestuur hebben laten weten dat wij mogelijkheden zien om de Kerk te hergebruiken. Zij zijn niet in het bezig van onze visie overigens. Uiteraard zijn wij meer dan bereid om onze visie nader toe te komen lichten. (...)"

In een bericht aan Berenschot geeft de projectmanager van HEVO een toelichting op de presentatie die zij naar Dorpsvisie hebben gestuurd: *"Het is een uitgekleden versie van onze originele presentatie, waarvan wij de mening zijn toegedaan dat deze vrijgegeven kon worden. Wij hebben de specifieke gegevens omtrent ons Plan van Aanpak uit de originele presentatie gehaald. Dit omdat wij niet wilden dat dat door anderen opgepakt zou worden."*

21 april 2016 **Wethouder Frenken dient zijn ontslag in als wethouder.**

26 april 2016 **Brief van HEVO aan Bizob.** In de brief staat het volgende:

Op 4 april 2016 hebben wij (HEVO met Team Brabant) een aanbieding ingediend met betrekking tot centrumplan gemeente Son. Vervolgens hebben wij op 8 april 2016 een presentatie gegeven aan de Stuurgroep waarin wij onze aanbieding, visie en Plan van Aanpak aan hen hebben voorgelegd. Na afloop van de presentatie werd al direct aangegeven dat wij buiten de aanvraagkaders zijn gegaan. Met onze stedenbouwkundige visie hebben wij gebruik gemaakt van de ogenschijnlijke 'ruimte' die de kaders boden, mede ingegeven door de antwoorden op vragen 28 en 29 in de Nota van Inlichtingen d.d. 25 maart 2016. Hieruit hebben wij opgemaakt dat er 'ruimte' in uw vraagstelling was voor het aanbieden van een alternatief, hetgeen wij met ons plan gedaan hebben. De reactie van de Stuurgroep verbaasde ons dan ook oprecht na afloop van de presentatie toen werd aangegeven dat wij buiten die kaders zijn gegaan.

Enkele dagen na de presentatie kregen wij het bericht dat we gediskwalificeerd zouden worden, omdat ons Plan van Aanpak een 4 zou scoren. Dit is aanbesteding technisch namelijk reden voor diskwalificatie. Initieel hebben wij ons neergelegd bij dit uitgangspunt.

Echter, vervolgens is er op het politieke vlak in de gemeente een tegenbeweging gestart in de vorm van een burgerinitiatief. De vraag die aan de Raad is gesteld, is om te heroverwegen of de Petrus Bandenkerk hergebruikt kan worden als bouwmassa voor het MFA. Dit sluit naadloos aan op onze stedenbouwkundige visie, waarin wij aangetoond hebben dat hergebruik goedkoper en duurzamer is. Het verbaasde ons dan ook wederom dat de Stuurgroep toch gemeend heeft de gunning door te zetten en de opdracht te vertrekken aan [Bedrijf A].

Mede gezien de verder uitstekende relatie met zowel de gemeente Son en Breugel als Bizob, zien wij geen reden om een formele bezwaarprocedure te starten op dit moment. Gezien de vraag die de Raad heeft gekregen om het besluit aangaande hergebruik van de Kerk te heroverwegen, zijn wij wel van mening dat er niet gegund kan worden totdat de

Raad zich eenduidig heeft uitgesproken. Mocht het zo zijn dat alsnog door de gemeente gekozen wordt voor de meer duurzame en goedkopere variant van hergebruik van de Kerk, zouden wij op zijn minst alsnog een kans willen krijgen om ons plan in te brengen. Ons rest niets anders dan nu Pro Forma bezwaar aan te tekenen, totdat het Raadsbesluit aangaande hergebruik van de Kerk (als antwoord op het burgerinitiatief) is genomen.

1 mei 2016 (schatting) **Dorpsvisie plaats bericht over plan HEVO op zijn website.** Berenschot heeft de exacte datum waarop het bericht geplaatst is niet kunnen vaststellen. Ook de inhoud van het bericht is Berenschot niet bekend geworden.

1 en 2 mei 2016 De burgemeester sms't vanaf zijn vakantieadres met voormalig wethouder Frenken:

1 mei 2016. Sms van burgemeester naar voormalig wethouder Frenken:

“John, lees net in Forum dat HEVO is uitgesloten voor MFA omdat ze een plan hadden voorgelegd voor hergebruik van de kerk. Die informatie is voor mij nieuw. Wist jij dat toen we in het college kennis hebben genomen van de keuze van de stuurgroep? Groeten, Hans”

2 mei 2016. Sms van voormalig wethouder Frenken aan burgemeester: *“Hans, ik begrijp dat jij net zo verbaasd bent als ik. (...). John.”*

2 mei 2016 **Brief van het College aan het bisdom.** Hier in staat onder meer:

...”tijdens deze raadsvergadering [van 13 april 2016] heeft de raad het college verzocht om een schriftelijke verklaring van het Bisdom, waarbij het Bisdom toestemt in het behoud van het huidige kerkgebouw voor het onderbrengen van een MFA-accommodatie met bovengenoemde functies en voorzieningen. Met deze brief brengen wij u hierbij het verzoek van de raad over. Gelet op de raadsvergadering van 12 mei a.s. zien wij uw schriftelijke reactie graag uiterlijk 9 mei a.s. tegemoet. Wij beseffen dat de realisatie van het MFA in het kerkgebouw slechts mogelijk is nadat de gemeente en het Bisdom overeenstemming hebben bereikt over aan- en verkoop van de kerk.”...

2 mei 2016 Architect en stedenbouwkundig bureau Diederendirrix levert een haalbaarheidsstudie op naar hergebruik van de kerk (de quick scan). In een ambtelijk document dat op basis van deze haalbaarheidsstudie is geschreven, wordt geconcludeerd dat de MFA goed in de bestaande kerk kan worden ingepast. De kerk is daarmee een alternatieve locatie voor de MFA. Ook wordt genoemd dat voor de keuze van de MFA in de kerk verschillende consequenties verbonden zijn ten aanzien van planning (vertraging), hogere kosten, flexibiliteit in functies in relatie tot het bestemmingsplan, etc.

3 mei 2016 **Collegevergadering** waarbij alleen wethouder Visser en de gemeentesecretaris aanwezig zijn. Bij de rondvraag staat bij de gemeentesecretaris het volgende genoemd:

Verloop proces aanbesteding bouwteam MFA en plan van aanpak Quick scan Kerk. Dit wordt door wethouder Visser in de benw van 10 mei verder toegelicht.

3 mei 2016

Artikelen in het lokale nieuwsblad Forum met de titels “Inzending plan MFA in kerk afgeserveerd” en ‘Mooi plan voor een MFA in de kerk krijgt geen schijn van kans’. De artikelen gaan in op een aantal gebeurtenissen met betrekking tot de MFA die onder andere hebben geleid tot de quick scan die op dat moment werd uitgevoerd in opdracht van wethouder Visser. Uit het artikel blijkt dat het weekblad in ieder geval heeft gesproken met de fractievoorzitter van DorpsVISIE. In het artikel staat onder meer:

(...) De visie van HEVO, een van de vier projectontwikkelaars die zich hebben ingeschreven voor de realisatie van een MFA aan het Kerkplein, werd 6 april gepresenteerd aan Robert Visser en de MFA-stuurgroep. En snel daarna kreeg HEVO al te horen dat hun visie was afgefallen.

Over de quick scan die wethouder Visser liet uitvoeren naar hergebruik van de Kerk, waaronder een vergelijking van de tijdsduur en kosten, schrijft het weekblad:

HEVO (...) vernam dit en was verbaasd, want in hun afgewezen plan was die vergelijking immers al gemaakt, en die viel positief uit voor een MFA in de kerk. HEVO benaderde daarom DorpsVISIE, de enige partij in de raad die wél serieus wil kijken naar het alternatief van een MFA in de kerk. DorpsVISIE kreeg het plan onder ogen, en kreeg toestemming van HEVO om een gedeelte van het plan (niet alles wordt prijsgegeven om de concurrentie niet wijzer te maken) door te sturen naar Forum.

In het artikel wordt het plan van HEVO kort toegelicht en wordt aangegeven dat het plan van HEVO, om een MFA in de kerk te realiseren, tien tot vijftien procent minder kost dan nieuwbouw. De reactie van DorpsVISIE wordt als volgt beschreven.

Het moge duidelijk zijn dat DorpsVISIE ‘not amused’ is over de gang van zaken. Want er is weer niks gevraagd aan de inwoners of gebruikers, en een mooi plan verdwijnt geruisloos in de prullenbak. En de gemeenteraad weet ook van niks. Sterker nog, Hans Gaillard en toen nog wethouder zijnde John Frenken wisten ook van niks. Frans Meulenbroeks, fractievoorzitter van DorpsVISIE: “Er was afgesproken dat in het college alleen het plan van het geselecteerde bouwteam aan de orde zou komen. Dus niet de presentaties van de andere aanbieders, waaruit het college dan een keuze zou kunnen maken. John heeft daar toen van gezegd dat hij daar niet aan kon meewerken”. Frans Meulenbroeks hekelt ook het stilzwijgen van Robert Visser bij de beraadslagingen over het burgerinitiatief. “Als je op dat moment als wethouder al weet dat er een plan is, dan moet je niet tegen de raad zeggen dat je dat gaat uitzoeken. Hij heeft dit doelbewust achtergehouden, en de raad niet geïnformeerd. Dat is in de politiek een doodzonde. “

Het weekblad heeft reactie gevraagd aan wethouder Visser en verwoordt deze als volgt:

Het college heeft afgelopen maanden de aanbestedingsprocedure doorlopen voor het Bouwteam dat het nieuwe mfa/cmd moet ontwerpen en bouwen. Deze aanbestedingsprocedure is nog niet afgelopen. De aanbestedende dienst (gemeente) is aan regels gebonden en kan zolang deze nog loopt – we zitten nu nog in de zogenaamde

standstill-periode – daarover niet communiceren. (...) De standstill-periode loopt dinsdag 3 mei af. Ik kan nu alleen zeggen dat wij uiteraard uiterst zorgvuldig te werk gaan.

-
- 3 mei 2016** **Bericht van wethouder Visser aan de gemeenteraad**, waarin hij een inhoudelijke reactie geeft op het verloop van de aanbestedingsprocedure en de gebeurtenissen met betrekking tot het plan van HEVO. Dit naar aanleiding van publicaties in de pers. In het bericht staat onder meer het volgende:
- (...) De gemeente is als aanbestedende dienst gebonden aan regels tijdens de aanbesteding, waaronder de zogenaamde standstill-periode. Tijdens het aanbestedingsproces kan de gemeente daarom niet communiceren over de aanbieders. De standstill-periode, waarin eventueel bezwaren tegen de voorgenomen gunning gemaakt kunnen worden middels een vaste procedure, liep vandaag – dinsdag 3 mei 2016 – af. De gunning kan nu definitief door het college worden gemaakt middels een overeenkomst. Pas vandaag kan daarom nadere toelichting gegeven worden op het aanbestedingsproces.
- Drie partijen hebben zich aan de opdracht gehouden. De vierde aanbieder (HEVO) heeft zich niet aan de aanbestedingsopdracht en kaderstelling gehouden. Het bedrijf heeft alleen een plan voor hergebruik van het kerkgebouw ingediend en dus geen plan van aanpak en visie voor een nieuw MFA op de parkeerplaats, zoals was gevraagd. Ook is er geen vergelijking gemaakt van de twee locaties. Het bedrijf wist dat het hiermee niet is ingegaan op de vraag zoals gesteld en dus een risico (van uitsluiting) nam. De aanbieding van HEVO kon niet anders dan uitgesloten worden, wegens het niet voldoen aan de vraagstelling in het aanbestedingsdocument (en de door de raad gestelde kaders). (...)
-
- 9 mei 2016** **Brief van het bisdom** in reactie op brief van 2 mei 2016. In de brief staat onder meer:
- “De door u genoemde herbestemming van het gebouw conflicteert niet met het voormalig gebruik als kerkgebouw en sacrale ruimte. Als zodanig kan het bisdom dus instemmen met een herbestemming van het gebouw als MFA, al blijft de nadrukkelijke voorkeur van de bisschop uitgaan naar sloop van het gebouw.”
-
- 9 mei 2016** B&W-adviesnota ter behandeling in de collegevergadering van 10 mei 2016. Het **ontwerpbesluit** luidt:
- Het college besluit in te stemmen met bijgevoegd ontwerp-raadsvoorstel met bijlagen over het onderzoek naar de mogelijkheden van het onderbrengen van functies van de mfa in de Petrus Banden Kerk en het standpunt van het Bisdom daarover. Het College besluit dit voor te leggen aan de commissie Grondgebiedzaken van 11 mei 2016 en de gemeenteraad op 12 mei 2016.
-
- 10 mei 2016** **Artikel in weekblad Forum**. In het artikel wordt de reactie van wethouder Visser weergegeven, gelijk aan het bericht dat hij op 3 mei 2016 naar de gemeenteraad stuurde.
-
- 10 mei 2016** **Collegevergadering** waarin het college besluit in te stemmen met een raadsvoorstel inclusief bijlagen over het onderzoek naar de mogelijkheden van het onderbrengen van de

MFA in de Kerk (de quick scan).

Nu de standstill-periode van de aanbesteding bouwteam MFA is afgelopen staat ook het definitieve gunningsbesluit op de agenda. Het college besluit dit onderwerp aan te houden. Het college heeft een aantal vragen geformuleerd die zij eerst beantwoord willen zien, waarna behandeling in de collegevergadering een week later volgt. In de niet-openbare besluitenlijst staat bij agendapunt II.RV.3 genoemd:

Openbaar: aangehouden.

Volgende week terug in college.

- wat is onze positie m.b.t. pro forma bezwaar HEVO?
- hoe verloopt precies het proces van voorlopige vergunning, definitieve vergunning, overeenkomst?
- hoe is onze positie ten opzichte van de partij(en) indien de raad besluit een andere koers te varen?
- beantwoording vraag Hans Werner (vandaag afdoen).

11 mei 2016

Memo aan het college van projectleider Centrumplan Son, waarin antwoord wordt gegeven op de vragen die het college in zijn vergadering van 10 mei 2016 heeft geformuleerd. Hierin staat onder andere het volgende over het pro forma-bezwaar van HEVO.

Op 18 april hebben we een kopie van een brief van HEVO aan Bizob ontvangen (16.6168) waarin pro forma bezwaar is aangetekend. Er is geen kort geding aangespannen door HEVO en het bezwaar heeft geen opschortende werking. Het bezwaar heeft dus geen betekenis meer. (...) De definitieve gunning kan derhalve uitgesproken worden.

Deze definitieve gunning vindt – gegeven de uitkomsten van de commissie GZ op 11 mei en het niet aan de orde komen van het onderwerp in de raad van 12 mei – voorlopig niet plaats.

Over het proces van gunning schrijft de ambtenaar onder andere:

“Per brief (16.5801) hebben we het voornemen tot gunning bekend gemaakt. De standstill periode heeft gelopen tot en met 2 mei. In dit schrijven is duidelijk gesteld dat deze gunningsbeslissing geen opdracht is, het ook niet impliceert en dus niet als zodanig kan worden uitgelegd.

Over het ter beschikking stellen van de aanbestedingsstukken staat het volgende in het memo:

Ook is in uw vergadering aan de orde geweest of het college de aanbestedingsstukken van HEVO vrijelijk aan de raad ter beschikking kan en mag stellen. Het antwoord van Bizob op deze vraag is als volgt:

“De inschrijving van Hevo bevat commercieel gevoelige informatie, hetgeen betekent dat de inschrijving niet openbaar gemaakt mag worden (in ieder geval niet in zijn geheel). Dit op

grond van de Wob. Echter, ik denk dat openbaar maken alleen aan de raad, onder strikte geheimhouding, wel kan. Rechtvaardiging voor openbaarmaking is dan het verloop van de procedure en de belangen van Hevo hierin. Dan moet je alleen wel van tevoren toestemming vragen aan Hevo voor het openbaar maken. Die zal daar wel mee instemmen, aangezien ze zelf ook al documenten naar de raad hebben gestuurd.”

-
- 11 mei 2016** Commissievergadering Grondgebiedzaken waarin wordt gesproken over de quick scan 'Hergebruik Petrus Bandenkerk voor functie MFA'. Naast een inhoudelijke discussie over het plan zetten enkele commissieleden vraagtekens bij het handelen van HEVO, Dorpsvisie en weekblad Forum in het proces door het deels openbaar maken van de offerte van HEVO.

Bijlage 3

Gespreksverslagen

1. Burgemeester Gaillard
2. Wethouder Visser
3. Voormalig wethouder Frenken
4. Gemeentesecretaris
5. Groepsgesprek betrokken ambtenaren
6. HEVO
7. Fractievoorzitter Bijlsma van PvdA / GroenLinks
8. Fractievoorzitter Brocken van Dorpsbelang Son en Breugel
9. Fractievoorzitter Flapper van VVD
10. Fractievoorzitter Meulenbroeks en fractiegenoten van DorpsVISIE Son en Breugel
11. Fractievoorzitter Werner van CDA

1. Burgemeester Gaillard

Verslag van het gesprek van 22 juni 2016

De burgemeester heeft voorafgaand aan het gesprek kennis genomen van het onderzoeksprotocol. De burgemeester verklaart in het gesprek met Berenschot het volgende:

Beoordeling door het college in het aanbestedingsproces

De inkoopstrategie voor dit project is meerdere malen aan de orde geweest in de collegevergaderingen. In veel dossiers hebben wethouders veel vrijheid om sturing te geven in hun dossiers. Op dit onderwerp is echter duidelijk afgesproken dat het college een keuze moet kunnen maken voor het bouwteam van de MFA, en dat het college hier ook vrij in moet zijn. Reden is dat je met de MFA een gebouw voor de komende vijftig á honderd jaar neer zet. Daarmee stijgt het boven politiek uit. Een dergelijk ingrijpende beslissing moet echt een collegebesluit zijn.

In de notitie van 23 februari 2016 (besproken in de collegevergaderingen van maart) staat genoemd dat er een presentatie voor het college komt en dat er daarna een besluit wordt genomen. Dat is dus een bewuste keuze geweest.

Vervolgens werd het college geconfronteerd met een ambtelijk voorstel waarin het college wordt gevraagd te bevestigen wat de stuurgroep al besloten heeft. Daar was de burgemeester het niet mee eens, gezien de gemaakte afspraken over besluitvorming door het hele college.

De burgemeester was in de veronderstelling dat het college pas na de presentaties een besluit zou nemen. Omdat de puntentelling echter al gegeven was werd het college geconfronteerd met dat ze in feite geen andere beslissing meer konden nemen dan wat de stuurgroep had voorbereid.

Op 13 april zouden de drie aanbieders presenteren. Twee daarvan zouden poppenkast zijn, omdat de keuze voor de derde partij al was gemaakt. De burgemeester heeft daarop in de collegevergadering van 12 april aangegeven daar niet aan mee te werken. Hij vond dat je dit niet kon maken naar de aanbiedende partijen. Wethouder Frenken twijfelde nog of hij bij de presentaties aanwezig zou zijn.

Of het ooit is afgesproken dat de bedrijven twee presentaties zouden geven (één voor het inkoopteam en één voor het college) kan de burgemeester zich niet herinneren. Op dat detailniveau heeft hij zich hier niet mee bezig gehouden. Op zich is het geen vreemde gedachte dat de stuurgroep eerst toetst of de presentatie voldoet aan de informatiebehoefte van het college. Maar dat ze het nu gebruikt hebben om al tot een oordeel te komen is kwalijk. Achteraf gezien had het college het proces van te voren beter kunnen vastleggen. Maar dat is met de kennis van nu. Maar de burgemeester ging ervan uit dat als je duidelijk stelt dat het het college is dat de keuze maakt, dat dat dan wordt uitgevoerd.

Uitsluitel van HEVO

De burgemeester hoorde pas dat HEVO was uitgesloten, omdat ze een plan voor een MFA in de kerk hadden gemaakt, toen hij begin mei op vakantie in het buitenland was. Hij zag mails voorbij komen waarin genoemd werd dat er een publicatie in weekblad Forum zou komen met publicatie

van de plannen van HEVO voor een MFA in de kerk. Daarop heeft de burgemeester direct een sms bericht gestuurd naar wethouder Frenken. De burgemeester laat het sms-bericht lezen:

1 mei sms van burgemeester naar wethouder Frenken:

“John, lees net in Forum dat HEVO is uitgesloten voor MFA omdat ze een plan hadden voorgelegd voor hergebruik van de kerk. Die informatie is voor mij nieuw. Wist jij dat toen we in het college kennis hebben genomen van de keuze van de stuurgroep? Groeten, Hans”

2 mei sms van wethouder Frenken aan burgemeester: *“Hans, ik begrijp dat jij net zo verbaasd bent als ik. (...). John.”*

De burgemeester wist niet waarom HEVO was afgefallen. Volgens de burgemeester had dit door wethouder Visser dan wel de ambtelijke adviseurs gedeeld moeten worden met het college. De toekomst van de kerk ligt immers al heel lang gevoelig en er liep een burgerinitiatief. Het heeft met politiek-bestuurlijke sensitiviteit te maken dat je zoiets aanvoelt en weet dat je dat soort informatie moet melden aan het college.

Achteraf gezien verklaart de burgemeester de gebeurtenissen deels vanuit de onderlinge verhoudingen zoals die zich in het college hadden ontwikkeld; Dorpsbelang en Dorpsvisie kwamen als partijen steeds meer tegenover elkaar te staan, waardoor ook in het college de sfeer soms grimmig werd. Dit leidde tot een non-interventie cultuur, waarbij wethouders zeer individualistisch op hun eigen portefeuilles handelden en beide collegeleden accepteerden dit van elkaar.

Vertrouwelijk informatie uit het college

Collegevergaderingen zijn niet openbaar. Het college werkt met een openbare en een interne besluitenlijst. De interne besluitenlijst gaat naar college, MT en behandelend ambtenaren. Raad en pers ontvangen de openbare besluitenlijst. Alles wat niet op de openbare besluitenlijst staat, is niet openbaar. In de ogen van de burgemeester is dat evident. Er is niet specifiek geheimhouding opgelegd met betrekking tot het MFA-dossier. Het valt de burgemeester nu op dat sommige zaken toch niet zo vanzelfsprekend zijn als hij dacht.

De burgemeester constateerde dat er in het artikel van Forum een aantal zaken stonden die alleen maar binnen de boezem van het college waren gewisseld. Het gaat dan om de zinnen dat burgemeester en wethouder Frenken van niets wisten, maar ook om de zin dat was afgesproken dat alleen de winnende aanbieder in het college zou presenteren. Dit laatste is ook nog eens een feitelijk onjuiste bewering.

De burgemeester zelf heeft over bovenstaande zaken geen contact gehad met de fractievoorzitter van Dorpsvisie of met de pers/Forum. De burgemeester kan zich er iets bij voorstellen dat je zoiets als wethouder zou delen met je fractie. We weten allemaal dat dit gebeurt, dat hoort bij het politieke proces. Maar de burgemeester vindt dat er echt een grens gepasseerd is toen met de pers gedeeld is wat er in een collegevergadering wel of niet besproken is.

Standstill-periode en burgerinitiatief

De burgemeester zou graag zien dat het onderzoeksrapport duidelijk aangeeft wat wethouder Visser wel of niet tijdens de standstill-periode mocht communiceren over de aanbesteding. In het college is altijd helder geweest dat we hier tijdens de standstill-periode niet over zouden communiceren en in de ogen van de burgemeester heeft wethouder Visser hier heel integer in gehandeld. Het zou goed zijn als het onderzoeksrapport hier ook duidelijkheid over geeft.

De burgemeester wil graag weten wat de beweegredenen zijn geweest van HEVO om in afwijking van hetgeen gevraagd is, een aanbieding te doen gericht op de kerk en vervolgens om hun offerte te delen. Het heeft het proces gefrustreerd en het heeft de naam van het bedrijf zelf ook geen goed gedaan.

2. Wethouder Visser

Verslag van het gesprek van 24 juni 2016

Voorafgaand aan het gesprek heeft de heer Visser kennis genomen van het onderzoeksprotocol. Tijdens het gesprek met Berenschot heeft de heer Visser het volgende verklaard:

Portefeuilleverdeling

Bij de portefeuilleverdeling in 2014 is een splitsing gemaakt tussen standpunt inname MFA (wethouder Visser) en beheer huidige Vestzaktheater / exploitatiemodel MFA (toenmalig wethouder Frenken). Daarmee viel de aanbesteding voor het bouwteam MFA in de portefeuille van wethouder Visser. Daarnaast was de heer Visser ook betrokken bij aanbesteding MFA als zijnde portefeuillehouder inkoop.

Projectorganisatie

Er is een stuurgroep Centrumplan Son. De stuurgroep gaat over meer dan de MFA, namelijk over het hele centrumplan (bijvoorbeeld ook het gemeentehuis). De stuurgroep bestaat uit: wethouder Visser (voorzitter), [projectleider Centrumplan Son], [projectleider MFA], twee andere ambtenaren en een MT-lid. Daarnaast is er een inkoopteam. Deze bestaat uit de stuurgroep plus een inkoopambtenaar van Bizob. Hij is procesbegeleider voor het inkooptraject.

Inkoopproces

In december 2015 heeft het college de inkoopstrategie voor de MFA vastgesteld. Vervolgens is een longlist van bedrijven opgesteld, bestaande uit verschillende categorieën bedrijven (aannemers, ontwikkelaars en integrale aanbieders). Vervolgens zijn uit iedere categorie twee partijen uitgenodigd voor een oriënterend gesprek. Eén partij heeft hiervoor bedankt. De gesprekken zijn gevoerd door wethouder Visser, de projectleider MFA en de inkoopambtenaar van Bizob. Naar aanleiding van deze verkennende gesprekken is voorgesteld aan het college om vier van deze partijen uit te nodigen om een aanbidding in te dienen. Het aanbestedingsdocument dat naar de partijen is gegaan is eerst een aantal keren in het college geweest en door het college vastgesteld.

Het aanbestedingsproces en de verschillende verantwoordelijkheden zijn steeds volstrekt helder geweest voor het college. In het aanbestedingsdocument is ook gedefinieerd dat de presentaties onderdeel uitmaken van de beoordeling. Er is een besluitvormingsschema, en dit stuk is ook naar de raad gegaan. In dit schema staat wie waar over beslist (16.0002585). In het document staat dat bij selectie Bouwteam het college een kaderstellende en besluitvormende rol heeft.

Of aan het begin van het inkoopproces precies geëxpliciteerd was dat er niet één maar twee presentaties zouden zijn, vindt wethouder Visser minder interessant. Waar het om gaat is dat de verantwoordelijkheden van stuurgroep en college volstrekt helder waren. De stuurgroep heeft een adviserende functie richting het college. Het college beslist over uiteindelijke gunning. De stuurgroep heeft van het college opdracht gekregen om het inkoopproces te organiseren en te beoordelen op basis van een door het college vastgesteld kader. In het aanbestedingsdocument wordt gesteld dat een presentatie onderdeel is van beoordeling. Dus moest de stuurgroep een

presentatie krijgen, anders hadden zij geen beoordelingsadvies aan het college kunnen geven. Een onderbouwd advies van de stuurgroep is vervolgens naar het college gegaan. Dit advies is opgesteld door de ambtenaren uit het inkoopteam. In dit advies is aangegeven dat HEVO als partij afviel, omdat ze zich niet aan de vraagstelling hebben gehouden. Van de overige drie aanbieders is de puntentelling van de stuurgroep en de presentatie meegestuurd naar het college. In het college is vervolgens het gesprek gevoerd over de drie overgebleven aanbieders.

De bedoeling was dat het college in aanvulling op de punten uit de stuurgroep ook nog een beoordelingscore aan de partijen zou geven. Sterker nog, dit is ook gebeurd. De beoordelingscore van de stuurgroep is nog aangepast nadat de partijen voor een tweede keer gepresenteerd hebben voor (een deel van) het college.

Burgemeester en wethouder Frenken hebben aangegeven dat ze niet wilden aansluiten bij de presentaties omdat het ambtelijk gunningsadvies al zo'n duidelijke winnaar liet zien. Zij waren niet content dat er al een ambtelijk advies lag. Het is echter gebruikelijk dat er ambtelijk een gunningsadvies wordt gedaan. Ongebruikelijk is dat het college zelf ook een beoordelingsrol heeft. Maar gezien de politieke zwaarte van dit dossier heeft het college hiertoe besloten.

Uiteindelijk heeft de burgemeester besloten niet bij de presentaties te zijn. In zijn ogen was het een gelopen race. Dit terwijl volstrekt helder was dat het college de scores nog kon aanpassen. Wethouder Frenken twijfelde nog en is uiteindelijk alleen bij de presentatie van de winnaar geweest. De gemeentesecretaris heeft alle drie de presentaties bijgewoond.

De eerste twee partijen hebben op 13 april een presentatie gegeven die vergelijkbaar was met de presentatie die ze aan de stuurgroep hebben gegeven. Van [Bedrijf A] kwam bericht dat de projectleider verhinderd was voor de presentatie. Er waren andere personen die de presentatie gaven dan de eerste keer en deze presentatie was van een ander niveau dan de presentatie die de week daarvoor aan de stuurgroep was gegeven. Het deel over procesbegeleiding – wat voor het college erg belangrijk was – kwam bij de presentatie van [Bedrijf A] op 13 april niet goed uit de verf. De gemeentesecretaris en wethouder Frenken hebben dit na afloop ook aangegeven aan wethouder Visser.

Wethouder Visser heeft daarop besproken met de inkoopambtenaar wat nu vervolgstappen konden zijn. Uiteindelijk is besloten een verificatiegesprek te voeren met [Bedrijf A]. Dit heeft wethouder Visser ook afgestemd met de andere collegeleden (niet in een vergadering, maar informeel). Wethouder Visser heeft zelf [Bedrijf A] opgebeld om hen voor dit gesprek uit te nodigen en mede te delen wat de zorg van de gemeente was. [Bedrijf A] werd verzocht om naar het verificatiegesprek het team te sturen dat uiteindelijk de opdracht uit zou voeren (inclusief projectleider). Het verificatiegesprek heeft plaatsgevonden op 18 april. Tijdens het gesprek is met name ingegaan op de procesbegeleiding. Wethouder Visser, de gemeentesecretaris, de inkoopambtenaar van Bizob en de ambtelijk projectleider MFA waren bij dit gesprek aanwezig. Het gesprek gaf veel vertrouwen in [Bedrijf A].

Naar aanleiding van de presentaties op 13 april en het verificatiegesprek zijn de scores van de stuurgroep aangepast. De punten van [Bedrijf A] zijn iets omlaag gegaan en die van een andere partij zijn omhoog gegaan. [Bedrijf A] was nog steeds de Economisch Meest Voordelige Inschrijving.

Dit proces (verificatiegesprek, aanpassing scores, etc.) is medegedeeld aan het college op 19 april. Op die datum heeft het college definitief ingestemd met voorlopige gunning aan [Bedrijf A]. Wethouder Frenken nam daarbij een minderheidsstandpunt in.

Uitsluiting HEVO

HEVO is uitgesloten op nuchtere gronden. Zij hebben namelijk niet aan de vraag van de gemeente voldaan. Wethouder Visser heeft dit zeer uitvoerig met Bizob besproken. Aan het eind van de presentatie op 6 april heeft wethouder Visser aan HEVO gevraagd of zij antwoord hebben gegeven op de vraag van de gemeente. HEVO heeft toen zelf aangegeven dat ze inderdaad een risico hebben genomen door van de vraag af te wijken. Wethouder Visser heeft aangegeven dat de opdracht niet aan HEVO gegund kon worden omdat ze afweken van de vraag. Na de presentatie heeft de inkoopambtenaar van Bizob nog contact gehad met HEVO.

Wethouder Visser stelt vast dat HEVO geen prijsopgave voor hun plan meer heeft ingediend.

In het B&W-advies ter behandeling op 12 april, de eerste alinea, is een aantal regels gewijd aan het uitsluiten HEVO. Het college wist dus dat HEVO was uitgesloten. Geen van de collegeleden heeft hier verder een vraag over gesteld aan wethouder Visser. In het college is dus niet aan de orde geweest dat HEVO een plan voor de kerk had gemaakt. Dit was ook niet relevant.

Standstill-periode

HEVO heeft contact opgenomen met het parochiebestuur en Dorpsvisie. Dorpsvisie heeft daarop actief de pers opgezocht. Een journalist van Forum heeft wethouder Visser eind april / begin mei ge-sms't dat er een artikel in Forum zou komen over het plan van HEVO. Wethouder Visser heeft toen aangegeven dat hij niets kon zeggen tot 3 mei, wanneer de standstill-periode afliep. Het is heel vervelend, want dat betekent dat er berichtgeving in de krant komt waar je niet op kunt reageren. Daarom heeft wethouder Visser direct na afloop van de standstill-periode een persbericht laten uitgaan waarin de pers nader geïnformeerd werd over de gang van zaken rondom de aanbesteding.

Wethouder Visser heeft Bizob gevraagd om uit te zoeken of Dorpsvisie en HEVO deze informatie mochten verstrekken. De jurist van Bizob heeft per mail aan hem laten weten dat HEVO dit mocht doen (ook al is dit vervelend voor het proces). Volgens de jurist kon Dorpsvisie dit echter niet doen omdat raadsleden onderdeel zijn van de aanbestedende dienst. De gemeente moet dan officieel toestemming van HEVO vragen voordat ze dat soort informatie mogen delen.

Doordat HEVO zijn plan heeft gedeeld, ligt geen vertrouwelijke informatie op straat. Wel is er informatie in het politieke debat ingebracht die onvolledig en niet goed onderbouwd is. Dit maakt de besluitvorming minder zuiver. De quick scan is uitgevoerd door een gerenommeerde partij die het goed heeft uitgezocht. De raad heeft ook geen twijfels bij de kwaliteit van de quick scan.

Delen van informatie uit het college

De norm is dat het college niet met derden deelt wat er in de collegevergadering is besproken. Dit is voor zover de heer Visser weet geen harde afspraak die formeel is vastgelegd, maar dit is een norm die wethouder Visser voor zichzelf hanteert. Soms geef je wel eens wat context informatie mee aan de ambtelijke organisatie zodat zij besluiten beter kunnen uitvoeren. Maar ook daar is wethouder

Visser zeer terughoudend mee. Ook richting zijn eigen fractie stelt hij zich zeer dualistisch op. Wethouder Visser geeft aan dat hij zelf geen informatie heeft gedeeld met de pers over informatie die in het college gedeeld is.

De uitspraken in Forum die uit de collegevergadering komen, zijn feitelijk onjuist. De burgemeester en wethouder Frenken wisten wel dat HEVO was uitgesloten. Dit staat immers vermeld in het B&W-advies dat op 12 april is behandeld. Ze wisten niet wat voor een plan HEVO precies had ingediend omdat ze hier niet op hebben doorgevraagd.

De andere opmerking in het Forum-artikel, dat alleen de winnende partij een presentatie zou geven, is tevens feitelijk onjuist.

3. Voormalig wethouder Frenken

Verslag van het gesprek van 28 juni 2016

De heer Frenken heeft voorafgaand aan het gesprek kennis genomen van het onderzoeksprotocol. In het gesprek met Berenschot heeft de heer Frenken het volgende verklaard:

Aanbestedingsproces

In het college is expliciet gesproken over de rol van het college in het aanbestedingsproces. Daar heeft de burgemeester gevraagd om de rol van het college, maar ook de bewaking van het kwaliteitsproces goed te definiëren. Gezien de aard van de opdracht was het erg belangrijk dat een partij geselecteerd werd die de begeleiding van het proces goed vorm kon geven. Als college wilden we hier invloed op uit kunnen oefenen omdat het een project is dat fundamentele impact heeft op de gemeenschap.

In de vergadering van het college van 12 april werd het college ermee geconfronteerd dat de partijen al een presentatie hadden gegeven aan het inkoopteam en dat zij op basis hiervan een beoordeling hebben gegeven en een partij geselecteerd hadden. Het college werd geconfronteerd met een gelopen race. Daar waren de heer Frenken en de burgemeester ontstemd over. Dit terwijl het anders was afgesproken. Dit is te vinden in de collegestukken van 15 december, 22 december, 29 december en op 5 januari bevestigd. Hierin staat letterlijk dat het college onderdeel is van het beoordelingsteam. Op 15 december heeft het college opgemerkt dat ze de rol van het college helderder wilden hebben en ook de proceskwaliteit beter geborgd.

Daarna is zichtbaar dat het college langzaam uit de besluitvorming wordt gesaneerd. Als je de documenten van het aanbestedingsproces langsloopt, zie je dat er verschillen tussen zitten. Zonder dat het college hier een besluit over heeft genomen. Je ziet het met name in de gunningsleidraden waar op 1 maart en op 8 maart over besloten is het college. Bij de tweede versie zie je dat het college opeens geen onderdeel meer uitmaakt van het beoordelingsteam. De heer Frenken heeft het vermoeden dat dit bewust is gebeurd, onduidelijk is door wie en waarom. Hier is met opzet gemanipuleerd.

Het bijwonen van de presentaties van de aanbieders op 13 april zou geen invloed meer hebben op de besluitvorming. Het is dubieus dat er al een partij geselecteerd wordt en daarna nog drie presentaties zijn. Daarop heeft wethouder Frenken besloten alleen aan te sluiten bij de presentatie van de partij die het ging doen. Dit om een beeld te krijgen wat voor een vlees hij in de kuip had. De presentatie van [Bedrijf A] viel tegen en gaf wethouder Frenken geen vertrouwen in de partij. Dit heeft hij ook geuit aan wethouder Visser, de gemeentesecretaris en de aanwezige ambtenaren. Hij is niet aanwezig geweest bij een nabespreking. Blijkbaar is toen besloten om met [Bedrijf A] een tweede gesprek te voeren.

Vervolgens is de aanbesteding in de collegevergadering van 19 april nogmaals besproken. Daar heeft wethouder Frenken aangegeven dat hij geen vertrouwen heeft in [Bedrijf A]. Daarop heeft wethouder Visser aangegeven dat er een tweede presentatie is geweest en dat die volledig naar tevredenheid was. Wethouder Frenken wist niet dat er een tweede presentatie is geweest.

Gegeven het feit dat het aanbestedingsproces geen schoonheidsprijs verdiende en het resultaat slecht was (een geselecteerde partij die geen vertrouwen gaf), heeft wethouder Frenken aangegeven dat hij niet kon instemmen met gunning aan [Bedrijf A]. Hij heeft een minderheidsstandpunt ingenomen toen het college besloot tot voorlopige gunning aan [Bedrijf A]. De heer Frenken geeft aan dat hij niet weet wat hierover is opgenomen in het verslag van de collegevergadering van 19 april, omdat hij op 20 april geen wethouder meer was. Daarom heeft hij dit verslag niet kunnen vaststellen.

De heer Frenken uit zijn twijfels omtrent de rechtmatigheid van de aanbesteding. Het is het college dat aanbesteedt en niet een inkoopteam. Dit in verband met verantwoording naar de raad. Nu het college haar rol niet conform heeft kunnen nemen, is "kennisgenomen" van het ambtelijk advies en niet ingestemd.

Plan van HEVO

Voor de heer Frenken was in de vergadering van 12 april niet duidelijk dat HEVO is afgefallen omdat ze een plan voor de kerk hadden gemaakt. Wethouder Visser heeft alleen gezegd dat HEVO niet heeft voldaan aan de aanbestedingsregels en daarom verder niet meer mee kon doen in het proces. Niemand heeft gevraagd waarom ze er niet aan voldaan hebben en dit is ook niet nader toegelicht. Gezien de hele politieke situatie was het wel verstandig geweest als wethouder Visser aan het college gemeld had wat het plan van HEVO behelsde. Dit is onderdeel van zijn actieve informatieplicht.

HEVO heeft zich niet bij de heer Frenken gemeld. Hij weet dat er bij Dorpsvisie een mailtje van HEVO is binnengekomen. Deze mail is later doorgezet, o.a. naar de heer Frenken. Wethouder Frenken is hier vervolgens door de fractie op bevraagd. De fractie zei: "Het kan toch niet zo zijn dat jij dat niet wist?!". De heer Frenken heeft aangegeven dat hij niet inhoudelijk bekend was met het plan van HEVO. In het college is alleen aangegeven dat de partij om aanbestedingstechnische redenen niet meer meedoet.

Delen vertrouwelijke informatie uit het college?

In weekblad Forum staat een aantal uitspraken waarvan de burgemeester heeft aangegeven dat dit vertrouwelijke informatie uit het college is. De heer Frenken heeft niet met de pers gesproken maar zijn fractievoorzitter wel. De heer Frenken heeft bij zijn fractievoorzitter aangegeven dat hij het plan niet kende. Daar kan je als journalist uit afleiden dat het dus niet in de collegevergadering aan de orde is geweest en dat de burgemeester dus ook van niets wist.

Ten aanzien van de tweede passage (dat alleen de winnende partij in het college zou worden besproken) geeft de heer Frenken aan dat het een feitelijke onjuiste tekst is. De heer Frenken heeft aan zijn fractie verteld dat in het college de partijen zijn besproken die door waren in het aanbestedingsproces (dus niet HEVO).

De basis in het openbaar bestuur is dat alle informatie openbaar moet zijn tenzij je gegronde redenen hebt om iets niet openbaar te maken. Stukken kan je alleen als geheim aanduiden wanneer hier expliciet toe besloten is. In deze aanbesteding is nooit besloten om stukken als geheim aan te duiden.

Delen van informatie met college en raad door wethouder Visser

Dat wethouder Visser zich op de standstill-periode beroept is onzin. Dit wordt veel te zwaar aangezet. De standstill-periode is alleen bedoeld zodat aanbieders de gelegenheid hebben om beroep in te dienen en dat de gemeente in die tijd het besluit nog even voor zich houdt. Wethouder Visser probeert zich nu achter de standstill-periode te verschuilen, terwijl hij de raad heus had kunnen informeren. Daarbij is er een duidelijk onderscheid tussen bedrijfsgevoelige informatie en andersoortige informatie uit de aanbesteding. De raad is het hoogste orgaan en die moet over dit soort politieke relevante informatie actief geïnformeerd worden. Het is echter niet alleen niet in de raad gemeld, maar ook niet in het college.

4. Gemeentesecretaris

Verslag van het gesprek van 24 juni 2016

De gemeentesecretaris heeft voorafgaand aan het gesprek kennis genomen van het onderzoeksprotocol. Tijdens het gesprek met Berenschot en aansluitend daarop heeft de gemeentesecretaris het onderstaande verklaard. Met de gemeentesecretaris wordt gedetailleerd het besluitvormingsproces besproken.

Inkoopstrategie

De inkoopstrategie is geagendeerd in de collegevergaderingen van 15, 22 en 29 december 2015. Op 15 december is het advies met onderliggende documenten aangehouden o.a. vanwege de onduidelijke rol van het college in het proces. Dit heeft geleid tot een aangepaste adviesnota voor het college van 22 december. Op 22 december is het college in hoofdlijnen akkoord gegaan met deze adviesnota en definitief 29 december 2015. Vanwege de kerstvakantie was gedurende de vergaderingen van 15, 22 en 29 december een wisselende samenstelling. Op 15 december was het college compleet. Op 22 december waren de burgemeester en de gemeentesecretaris afwezig (gemeentesecretaris was vervangen door loco-secretaris) en op 29 december was de burgemeester afwezig.

In de inkoopstrategie is opgenomen dat er een inkoopteam is en een beoordelingsteam. Dat laatste team bestaat uit het inkoopteam plus het college. In dit document (dat tijdgebonden is, omdat daarna nog een gemeentelijk projectleider is aangetrokken) zijn geen procedures binnen het beoordelingsteam opgenomen.

Met de discussie van 15 december 2015 indachtig (rol van het college in het inkoopproces), die ook is aangepast/versterkt in de B&W-adviesnota voor 22 en 29 december, is het wel begrijpelijk dat sommige collegeleden, die wat verder van het inkoopproces afstonden, het gevoel hadden in de periode van 12/13 april hierin geen betekenisvolle rol meer te kunnen spelen. Ook al door de wijze waarop dit in de B&W-adviesnota was geformuleerd: "er zijn geen alternatieven mogelijk".

Aanbestedingsproces en beoordeling

Na vaststelling van de inkoopstrategie is het inkoopteam aan de slag gegaan. Er was een korte tijd voor het aanbestedingsproces. Op woensdag 13 april was er een extra collegevergadering gepland (naast de reguliere vergadering van 12 april), waarbij de verschillende aanbieders een presentatie zouden geven en vervolgens het college een voorgenomen gunningsbesluit zou nemen. Daarom staat op de adviesnota ook dat deze op 13 april behandeld zou worden.

Normaal gesproken worden de stukken voor de collegevergadering donderdagochtend bij de gemeentesecretaris aangeleverd. Hij beoordeelt dan of deze reeds geschikt zijn om te bespreken in de collegevergadering.

In dit geval werd het gunningsadvies van het inkoopteam niet op tijd aangeleverd. Het inkoopteam had dit van te voren ook aangekondigd. Gezien de urgentie van het onderwerp had wethouder Visser er mee ingestemd dat het stuk pas op vrijdagmiddag zou worden opgestuurd en alsnog op

de extra collegevergadering van 13 april besproken zou worden. Hij heeft dit van te voren aan de gemeentesecretaris laten weten. Dit was geen probleem omdat het een extra vergadering betrof op 13 april in plaats van 12 april.

Op vrijdagmiddag 8 april leverde het inkoopteam het gunningsadvies aan. De gemeentesecretaris was toen al thuis. Daarom heeft het afdelingshoofd en tevens de 2^e locosecretaris het stuk 'afgetekend' om op de agenda van de collegevergadering te zetten. Vervolgens zijn de stukken (een adviesnota en drie aanbiedingen) aan huis bezorgd bij de burgemeester en wethouder Frenken. De gemeentesecretaris heeft per mail de adviesnota (zonder bijlagen) ontvangen. De beoordelingsmatrix zou apart toegestuurd worden. Aangezien wethouder Visser betrokken was bij het proces van het inkoopteam had hij de documenten reeds in bezit.

In het gunningsadvies concludeerde het inkoopteam dat [Bedrijf A] de aanbieder met de hoogste score was. Bijbehorende B&W-adviesnota bevatte onder andere de volgende zinsnede: *"De gekozen aanbestedingsprocedure is gebaseerd op een eenduidig en transparant proces zoals dat zijn grondslag vindt in het gemeentelijk aanbestedingsbeleid. Dit proces is zorgvuldig doorlopen en laat verder geen ruimte voor alternatieven. Met het aanwijzen van XX zijn er ook geen alternatieven nodig."*

Deze laatste twee zinnen waren wat ongelukkig geformuleerd en heeft het college op het verkeerde been gezet. Het kan ermee te maken hebben dat de betreffende ambtelijk adviseur nog maar net was begonnen en het kopje alternatieven op deze wijze heeft ingevuld. De burgemeester reageerde per mail dat de gunning blijkbaar al een uitgemaakte zaak was, hoewel afgesproken was dat het college de keuze zou maken. Er staat in het memo dat er geen alternatieven meer mogelijk of nodig zijn. Omdat de keuze nu toch al gemaakt was zag hij geen reden meer om de presentatie van drie verschillende aanbieders bij te wonen op 13 april.

Ook bij de gemeentesecretaris riep deze formulering vragen op. De gemeentesecretaris heeft daarop wethouder Visser geprobeerd te bellen, maar kreeg deze niet aan de lijn. Daarop heeft hij op de avond van 8 april een e-mail gestuurd naar de ambtelijk projectleider Centrumplan Son. Hij vroeg de ambtenaar wat de rol van het college woensdag 13 april nog moest zijn, omdat ook hij begreep dat het een gelopen race was. Daarop heeft de ambtelijk projectleider Centrumplan Son een bericht teruggestuurd, waarin hij toelicht hoe het proces verlopen is, maar zich wel het ontstane beeld kon voorstellen. Overigens zat de projectleiding net in een overdrachtsperiode van de projectleider Centrumplan Son naar de op 1 maart begonnen projectleider MFA.

Daarop is het onderwerp op verzoek van de burgemeester aan de orde gekomen in de collegevergadering van 12 april. Drie van de vier offertes waren bijgevoegd bij de stukken voor het college (die van HEVO niet). In de adviesnota is genoemd dat HEVO was uitgesloten, maar niemand heeft daar op dat moment een concrete vraag over gesteld. De heer Visser heeft kort het proces toegelicht en aangegeven dat HEVO is uitgesloten, omdat ze zich niet aan de opdracht hebben gehouden, maar hij heeft niet specifiek aangegeven waarom ze niet aan de vraag voldeden in relatie tot het plan voor de kerk. Citaat uit het collegeadvies: *"De 4e partij (HEVO) heeft in haar aanbieding niet op de gestelde vragen antwoord gegeven en heeft zich volgens de aanbestedingsregels vervolgens buiten verdere mededing geplaatst. Overigens ook los van deze*

uitsluiting, zijn de in de beschreven aanpak van HEVO scores toebedeeld (4) die een uitsluiting verder onderbouwen". Met de kennis van nu, was het beter geweest als in het ambtelijk advies had gestaan waarom HEVO uitgesloten was.

Tijdens deze vergadering ging het gesprek namelijk niet over de inhoud van de offertes, maar vooral over de doorlopen procedure. De burgemeester en wethouder Frenken hadden door de gehanteerde formuleringen het idee dat het toch geen zin meer had om het over de inhoud te hebben, omdat het inkoopteam de keuze al had gemaakt. Ondanks dat iets anders was afgesproken.

Daarop is de vergadering op verzoek van de gemeentesecretaris geschorst en is hij de vergadering uitgelopen om na te zoeken welke procedure exact was afgesproken. Hij heeft gekeken wat de taakverdeling was tussen de stuurgroep en het college.

In de collegevergadering van 1 maart 2006 zijn bij het agendapunt RV 3 (aangehouden) en collegevergadering van 8 maart onderwerp RV 4 heeft het college ingestemd met o.a. de gunningsmethodiek aanbesteding MFA. Dit is het document dat de gemeentesecretaris tijdens de korte schorsing van de collegevergadering van 12 april gedeeltelijk heeft ingezien. Dit is feitelijk een verbijzondering van onderdelen van de eerder vastgestelde inkoopstrategie. Hierop beoordeelde de gemeentesecretaris dat het college nog een rol kon spelen, ook al was de procedure niet geheel volgens de letter uitgevoerd. De gemeentesecretaris heeft de versie van de gunningsmethodiek ingezien die op 1 maart in het college is besproken. Hierin is o.a. opgenomen (bladzijde 2 van 5):

Gunningscriteria

Nadat er uit de inschrijving is gebleken dat er geen uitsluitingsgronden van toepassing zijn en er wordt voldaan aan hetgeen is opgenomen in dit aanbestedingsdocument zal de inschrijving verder beoordeeld worden. De beoordeling vindt plaats op basis van het gunningscriterium economisch meest voordelige inschrijving (EMVI). De beoordeling van de kwalitatieve criteria Proceskwaliteit en Architectonische visie vindt zowel plaats aan de hand van de bij inschrijving ingediende documenten als aan de hand van de presentatie door de inschrijvers. Hoofdstuk 2 van het aanbestedingsdocument vormt het vertrekpunt voor deze criteria. Het beoordelingsteam zal worden gevormd door de Stuurgroep en het College van B&W. Na een individuele beoordeling van de afzonderlijke leden van de teams, vindt er een consensusoverleg plaats. De scores worden dus niet gemiddeld.

Toen de collegevergadering weer begon, heeft de gemeentesecretaris aangegeven dat volgens hem het college nog steeds zijn rol kon vervullen. Het inkoopteam heeft een eerste beoordeling uitgevoerd. Maar had dit team alleen een algemeen beeld moeten geven en dit nog niet moeten vertalen in een gunningsadvies. In de beleving van de gemeentesecretaris kon het college echter nog steeds een keuze maken. Het consensusoverleg had gewoon na de presentaties van 13 april kunnen plaatsvinden. De scores van het eerste team waren niet bijgevoegd. Het college had geen kennis van die individuele beoordeling voordat de presentaties zouden plaatsvinden. Pas tijdens het gesprek in het college van 12 april heeft wethouder Visser de eerste beoordeling ook toegezonden.

Op basis van deze discussie besloot de burgemeester in de lijn met zijn eerdere mail om de presentaties van 13 april niet bij te wonen en de gemeentesecretaris besloot hier wel bij te zijn. De

gemeentesecretaris vond het belangrijk om tot een breed gedragen besluit te komen. Wethouder Frenken twijfelde nog tijdens de vergadering en zou het nog laten weten. Dit staat ook zo vermeld in de interne besluitenlijst van de collegevergadering. Verder heeft het college in de vergadering een voorlopig besluit genomen om te gunnen aan [Bedrijf A], maar staat aangegeven dat de beslissing van het college nog kan wijzigen n.a.v. de presentaties op 13 april. Op die manier is dan toch gehandeld volgens het aanbestedingsdocument dat de presentaties onderdeel zijn van de beoordeling.

De dag erna hebben de drie aanbieders die over waren een presentatie gegeven. Hier zaten bij: wethouder Visser, de gemeentesecretaris en de projectleider MFA. De gemeentesecretaris heeft bij aanvang wethouder Frenken gebeld met de vraag of hij al dan niet aanwezig wilde zijn, omdat hij dit nog niets van zich had laten horen. Wethouder Frenken besloot om alleen bij de presentatie van de “voorlopige winnaar” – [Bedrijf A] – aan te sluiten.

[Bedrijf A] kwam met een ander team dan waar ze de eerste presentatie mee gedaan hadden. De projectleider was niet aanwezig, vanwege verplichtingen met een minister. De gemeentesecretaris heeft aangegeven dat hij niet onder de indruk was van de presentatie van [Bedrijf A] en ook de andere collegeleden Frenken en Visser, die aanwezig waren deelden deze mening. Er is telefonisch contact geweest tussen wethouder Visser, de projectleider MFA en de inkoopambtenaar van Bizob over het vervolg. Bizob is ter zake deskundig op dit gebied en begeleidde dit inkoopproces. De gemeentesecretaris heeft in de loop van de dag nog geïnformeerd hoe de stand van zaken was in dit contact. Vervolgens is afgesproken op advies van Bizob dat een verificatiegesprek met [Bedrijf A] plaats zou vinden. Gezien het besprokene in de vergadering van 12 april is dit verder niet met het volledige college afgestemd. De maandag erop, 18 april, is daarop het volledig team van [Bedrijf A] nog een keer op gesprek gekomen. Ditmaal waren ze met het team dat het daadwerkelijk zou uitvoeren en ook de eerste presentatie aan het inkoopteam had verzorgd. Bij dit gesprek waren aanwezig: wethouder Visser, de gemeentesecretaris, de inkoopambtenaar van Bizob en de ambtelijk projectleider MFA. In dit gesprek heeft men doorgevraagd op de twijfelpunten die er waren.

Dit verificatiegesprek vond naar tevredenheid plaats en na afloop hadden wethouder Visser, de gemeentesecretaris en de aanwezige ambtenaren vertrouwen in [Bedrijf A]. Wel is de beoordeling bijgesteld. Op basis van de presentaties op 13 april heeft [Bedrijf A] een lagere score gekregen dan in het voorlopige gunningsadvies en voor een andere partij is de score verhoogd. Uiteindelijk kwam [Bedrijf A] alsnog met de hoogste score uit de bus. Er is een nieuwe adviesnota met de nieuwe scores in het college van 19 april geweest. Het eerdere besluit is daarbij in meerderheid bekrachtigd. Inmiddels was de coalitiebreuk in de raad van 13 april tot stand gekomen en diende wethouder Frenken op 21 april zijn ontslag in.

Standstill-periode en burgerinitiatief

Op 19 april heeft college definitief het besluit genomen om de opdracht aan [Bedrijf A] te gunnen. Daarop is de standstill-periode begonnen. In diezelfde periode (raad 13 april) werd het burgerinitiatief besproken. Dit heeft geleid tot een quick scan die de mogelijkheden bekijkt voor een MFA in de kerk. Toen de standstill-periode afliep wilde het college geen definitieve opdracht geven

aan [Bedrijf A], omdat de uitslag van de quick scan moest worden afgewacht. Mogelijk zou de uitslag daarvan de gunning namelijk nog beïnvloeden. Het zou niet correct zijn om al een bouwteam voor het MFA op de parkeerplaats aan te stellen terwijl je nog niet weet wat er uit de quick scan komt.

De gemeentesecretaris kan achteraf begrijpen dat het om meerdere redenen geen optie was om het plan van HEVO hiervoor te gebruiken. In de eerste plaats omdat het voorstel van HEVO geen goed antwoord gaf op de vragen die de raad op dat moment stelde n.a.v. het burgerinitiatief. Zo bevatte het voorstel van HEVO bijvoorbeeld geen uitgewerkte kosten. In de tweede plaats omdat er een standstill-periode was en er niet over gecommuniceerd kon worden. En in de derde plaats omdat het plan van HEVO geen onafhankelijk onderzoek was en in het licht van een andere procedure is ingediend. Dus ook in verband met de aanbestedingsregels kon dit document niet gebruikt worden. In het college van 19 april is de opdracht op advies van de stuurgroep gegeven aan Diederren-Dirrix. Hierin wordt HEVO niet genoemd.

In de ogen van de gemeentesecretaris is er in dit proces ten onrechte een sfeer ontstaan alsof wethouder Visser m.b.t. de HEVO-aanbieding aan het 'rommelen' was. Dit terwijl hij juist in deze periode van perspublicaties over zijn handelen met betrekking tot de HEVO-aanbieding integer heeft gehandeld door tijdens de standstill-periode naar buiten toe niet over de inhoud van de HEVO-aanbieding te communiceren.

HEVO heeft voor zover hij dat kan beoordelen geen vertrouwelijke informatie naar buiten gebracht anders dan haar eigen aanbieding, maar het is wel vervelend dat het bedrijf op deze manier de openbaarheid heeft opgezocht.

Berichtgeving in de krant en vertrouwelijke informatie uit de collegevergadering

Desgevraagd geeft de gemeentesecretaris aan dat het college geen afspraken op papier heeft staan over hoe zij omgaan met informatie die in de collegevergaderingen besproken wordt. Dat dit niet is vastgelegd, wil niet zeggen dat het niet duidelijk is. Dit is gewoon common sense en een ongeschreven gedragscode. Bij de start van nieuwe wethouders wordt de werkwijze m.b.t. de besluitenlijsten uitgelegd. Zo wordt er gewerkt met twee besluitenlijsten: een openbare besluitenlijst en een interne besluitenlijst, waarin wordt aangegeven wat wel en niet openbaar wordt of wat is aangehouden. Hieruit volgt logischerwijs dat de informatie uit de openbare besluitenlijst openbaar is, en andere informatie dus niet. Het was ook evident dat het agenda-onderwerp vertrouwelijk was, want er was immers een standstill-periode dus er kon nog niet over de gunning gecommuniceerd worden.

Wat op 3 mei in weekblad het Forum is geschreven, is feitelijk onjuist. De eerste opmerking dat de burgemeester en wethouder Frenken van niets wisten, ligt wat genuanceerder. Beiden konden weten dat HEVO was uitgesloten, dit stond namelijk in de B&W-adviesnota. Wat het college (m.u.v. wethouder Visser) in de collegevergadering van 12 april niet wist, was dat HEVO was uitgesloten omdat ze een plan hadden gemaakt voor een MFA in de kerk. Dit stond niet in de adviesnota en de offerte van HEVO zat niet bij de B&W-stukken.

Het andere gedeelte uit het weekblad (dat alleen de winnende partij een presentatie zou geven), is onjuist. Voor 13 april waren drie presentaties ingepland en drie aanbiedingen zijn ook aan het college voorgelegd. De gemeentesecretaris heeft zelf geen informatie uit de collegevergadering met iemand gedeeld. Als iemand anders dit gedaan heeft, is dit natuurlijk niet correct. Hierover is hij duidelijk. Maar in de zeer bijzondere situatie en politieke sfeer zoals die was (het college viel heel kort daarop), kan de gemeentesecretaris vanuit menselijk oogpunt, zonder dit goed te praten, het begrijpen als een collegelid wel zijn spanningen deelt met zijn fractie en gesproken zou hebben over wat er hierover in de collegevergadering is gewisseld. Dat wil niet zeggen dat dit dan verder naar buiten moet komen. Dat dit gebeurd is, heeft verder weinig effect gehad op de verhoudingen in het college, omdat er nu een heel ander college zit. Het spreken met de fractie is daarom meer illustratief voor hoe de verhoudingen op dat moment in het college lagen.

5. Groepsgesprek betrokken ambtenaren

Verslag van het gesprek op 22 juni 2016 met a) inkoopmedewerker Bizob, b) projectleider centrumplan Son (de MFA is hier onderdeel van) en c) extern projectleider MFA (sinds 1 maart 2016).

De geïnterviewden hebben voorafgaand aan het gesprek kennis genomen van het onderzoeksprotocol. Tijdens het gesprek met Berenschot hebben zij het volgende verklaard:

De geïnterviewden zijn ambtelijk betrokken geweest bij het aanbestedingstraject voor bouwteam MFA en bij de voorbereiding van de bestuurlijke besluitvorming.

Projectorganisatie

Er wordt een toelichting gegeven op de diverse teams en groepen die in de aanbestedingsdocumenten worden genoemd.

- ‘De stuurgroep’ staat voor de stuurgroep Centrum projecten. De MFA is hier een van de projecten van. In de stuurgroep zitten: wethouder Visser, [projectleider centrumplan Son], [projectleider MFA] en twee ambtenaren.
- ‘Het inkoopteam’ is een groep die specifiek is samengesteld voor de aanbesteding van het bouwteam MFA. Dit bestaat uit dezelfde leden als de stuurgroep en [een concerninkoper] van Bizob.
- ‘Team supervisie’: hieraan wordt gerefereerd in het memo van 23 februari 2016. Dit team zal pas actief worden in de volgende fase (wanneer de opdracht gegund is en daadwerkelijk van start gaat). Op dit moment is dit team nog in oprichting. Het heeft derhalve geen rol gehad bij het aanbestedingstraject.
- ‘Het beoordelingsteam’ waaraan wordt gerefereerd op pagina 2 van de gunningsmethodiek Corsanummer 16.003100 wordt volgens de geïnterviewden gevormd door de stuurgroep. Deze Gunningmethodiek is vastgesteld door het college.

Aanbestedingsproces

De raad heeft lange tijd discussie gehad over of de MFA in het Vestzaktheater moest komen of op het Kerkplein. Deze discussie speelt al sinds 2007. Uiteindelijk heeft de raad in november 2015 unaniem een besluit genomen over de uitgangspunten: een MFA aan het Kerkplein

Eind 2015 is onder verantwoordelijkheid van wethouder Frenken een programma van Eisen voor de MFA tot stand gekomen. In november zijn onder verantwoordelijkheid van wethouder Visser de ontwikkelingskaders voor centrumplan Son en Breugel vastgesteld. Beide besluiten zijn aanleiding geweest om snel door te pakken. Begin november hebben ambtenaren van Son en Breugel voor het eerst contact gezocht met BIZOB om een aanbesteding in gang te zetten. In december 2015 is de inkoopstrategie door het college vastgesteld.

Op 12 februari heeft een marktverkenning plaatsgevonden in de vorm van verkennende gesprekken met potentiële aanbieders. Er was een uitdagende tijdsplanning. De verkennende gesprekken met

partijen gingen er dan onder andere ook over of de plannen van de gemeente haalbaar waren binnen de gestelde tijd. Op basis van de verkennende gesprekken zijn vier aanbieders geselecteerd die werden uitgenodigd om een voorstel te schrijven.

De aanbestedingsdocumenten, inclusief voortgangsmemo van 23 februari, zijn op 1 maart en 8 maart in het college besproken. Op 1 maart wordt het voorstel nog aangehouden omdat het college nog vragen had over het voorbereidingskrediet en het groeipad (samenhang tussen de verschillende projecten). Na beantwoording op 2 maart is het memo op 8 maart wel vastgesteld.

De concept-aanbestedingsdocumenten die in het college zijn besproken, hebben een stempel met 'vertrouwelijk' omdat het dan nog interne concepten zijn. Bij het definitieve aanbestedingsdocument staat dit stempel er niet meer op.

Op 16 maart is de aanvraag naar partijen verzonden. Het betreft het definitieve aanbestedingsdocument dat dateert van 15 maart. Dit is geen vertrouwelijk document, maar het is uiteraard niet de bedoeling dat partijen daarmee naar buiten treden. De geheimhoudingsclausule in het document is een standaard formulering die Bizob in alle aanbestedingsdocumenten op neemt. De gedachte hier achter is dat je vertrouwelijk hoort om te gaan met een aanbesteding. Overigens waren veel bijlagen van het aanbestedingsdocument openbaar.

Tot 24 maart konden partijen vragen inleveren. Op 25 maart is de nota van inlichtingen uitgegaan. Na 25 maart zijn er nog vragen binnengekomen. Om hieraan tegemoet te komen – in de context van de strakke tijdsplanning – is op 1 april nog een nota van aanvullingen gestuurd waarin antwoord wordt gegeven op de latere vragen. Op 1 april was de eerste sluitingstermijn. Partijen moesten toen hun visie inleveren, zonder prijs. Op 8 april was de sluitingsdatum voor het hele plan inclusief de financiële prijsopgave.

In de nota van inlichtingen is gespecificeerd wanneer welke presentatie voor wie werd gehouden. Strecking was dat er twee rondes zijn, één op woensdag 6 april voor de stuurgroep en een tweede ronde op 13 april voor het college.

Op 6 april hebben de vier partijen gepresenteerd voor het voltallige inkoopteam. Dezelfde dag heeft het inkoopteam punten gegeven voor kwaliteit. Eerst hebben de leden van het inkoopteam (behalve de inkoopambtenaar van Bizob) individueel punten gegeven, vervolgens is hier in een consensusoverleg een gedeelde puntentelling uitgekomen. Er bleek een groot verschil tussen partijen, [Bedrijf A] had een aanzienlijk hogere puntentelling op zowel kwaliteit als prijs.

Op 8 april heeft het inkoopteam een advies naar B&W gestuurd voor voorlopige gunning. Zij adviseren B&W om aan [Bedrijf A] te gunnen omdat zij op basis van de beoordelingsscores Economisch Meest Voordelige Inschrijving zijn. Als het college naar aanleiding van de presentaties op 13 april andere punten zou toekennen dan kon de score voor partijen ten aanzien van kwaliteit nog veranderen. Er had dan een nieuw consensusoverleg moeten plaatsvinden.

Doordat uit het gunningsadvies bleek dat het verschil tussen partijen zo groot was, zag een deel van het college de waarde niet meer van een extra presentatieronde. Een deel van het college heeft daarom besloten om af te zien van deelname aan de presentaties op 13 april. Daarop neemt het college op 12 april het voorlopige besluit om aan [Bedrijf A] te gunnen.

Op 13 april geven drie aanbieders (HEVO is als vierde partij geen onderdeel meer van het proces) een presentatie aan het college. Uiteindelijk is het voltallige college hier niet aanwezig geweest, maar alleen wethouder Visser en de gemeentesecretaris. Wethouder Frenken heeft alleen de presentatie van de winnende partij [Bedrijf A] bijgewoond.

Naar aanleiding van het burgerinitiatief heeft wethouder Visser een quick scan laten uitvoeren. De opdracht is tot op de dag van vandaag nog niet gegund aan [Bedrijf A] in afwachting van besluitvorming van de raad naar aanleiding van de quick scan. Inmiddels is [Bedrijf A] verzocht of zij de gestanddoeningstermijn van hun inschrijving willen verlengen zodat de gemeente meer tijd heeft om een besluit te nemen. Hier hebben zij akkoord voor gegeven.

Uitvallen van HEVO

Tijdens presentatie op 6 april werd duidelijk dat HEVO niet voldeed aan de vraagstelling. Ze hadden een plan gemaakt voor een MFA in de kerk, in plaats van voor nieuwbouw aan het kerkplein. Het inkoopteam heeft dit tijdens de presentatie aan HEVO teruggekoppeld. Daarop heeft HEVO aangegeven dat zij inderdaad een risico hebben genomen, maar dat zij om inhoudelijke redenen en om de geluiden uit het dorp toch van mening waren dat een plan voor een MFA in de kerk het beste zou passen. Het inkoopteam heeft na afloop van de presentatie aangegeven dat HEVO niet meer in aanmerking kwam voor gunning omdat ze de vraag niet beantwoord hadden. HEVO was zich bewust van het feit dat ze afwijken van de vraag. Ze schrijven namelijk zelf op de eerste pagina van hun aanbieding: *“Ondanks dat wij beseffen dat we hiermee bewust afwijken van de Centrum visie, zijn wij er van overtuigd dat onze visie een verbetering van het centrum tot stand gaat brengen”*.

HEVO heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om individuele vragen te stellen voor de nota van inlichtingen. Ze hadden de vraag kunnen stellen of ze mochten afwijken van de gestelde kaders, maar dit hebben ze niet gedaan. De inkoopambtenaar van Bizob geeft aan dat partijen altijd de mogelijkheid hebben om individuele vragen te stellen in de inkoopprocedure (die niet gedeeld worden met andere aanbieders).

HEVO heeft een dag na de presentatie nog gebeld met de inkoopambtenaar met de vraag of het nog zin zou hebben om een prijs in te dienen. De inkoopambtenaar heeft aangegeven dat de beoordeling op kwaliteit hierdoor niet meer zou veranderen. Op basis hiervan heeft HEVO zelf geconcludeerd dat het indienen van een prijs en het geven van een tweede presentatie niet zinvol was. HEVO heeft daarom besloten om geen volledige offerte met prijs meer in te dienen op 8 april. Ook hebben ze besloten om niet meer naar de presentatie op 13 april te komen.

Op 20 april verstuurd Bizob de brieven aan de aanbieders met de voorlopige uitslag. HEVO heeft geen prijs ingediend en daarmee geen volledige inschrijving. Desalniettemin heeft het inkoopteam gemeend dat het gezien de tijd die HEVO en haar partners er in hebben gestopt passend was om hun inschrijving inhoudelijk te beoordelen. Dat is de reden dat bij de afwijzingsbrief toch een beoordelingsscore voor kwaliteit is opgenomen.

Na deze brief heeft de gemeente geen contact meer gehad met HEVO, behalve dat zij een brief van HEVO hebben ontvangen met een pro forma-bezwaar. Deze brief heeft de gemeente uiteindelijk niet beantwoord. Dit omdat het geen formeel bezwaar betreft maar een pro forma-bezwaar.

Delen van vertrouwelijke informatie

De standstill-periode bij een meervoudig onderhandse aanbesteding bij gemeente Son en Breugel is standaard tien dagen. Tijdens deze periode mag je als aanbestedende dienst geen mededelingen naar buiten doen over de aanbesteding aan andere partijen dan de belanghebbende, met name over de motivatie voor het geven van de puntenscore. Verder is het niet vrijgeven van informatie over inschrijvingen niet gebonden aan de standstill-periode, maar dit geldt altijd. Een aanbestedende dienst mag de (commerciële) belangen van een inschrijver niet schaden. Dit volgt uit de geheimhoudingsclausule uit het aanbestedingsdocument.

De offerte van HEVO is vertrouwelijk voor de aanbestedende dienst. HEVO hoeft zijn eigen offerte niet vertrouwelijk te behandelen. Wethouder Visser heeft zich daarom correct opgesteld dat hij in het kader van geheimhouding niets gedeeld heeft met de raad. Inmiddels heeft Bizob HEVO officieel verzocht of hun offerte gedeeld mag worden met de raad. Hier hebben zij toestemming voor gegeven.

Uit het weekblad Forum hebben de ambtenaren vernomen dat HEVO zijn plan heeft gedeeld met Dorpsvisie, met Forum en met het parochiebestuur. De gemeente Son en Breugel heeft van HEVO geen vooraankondiging ontvangen voor het delen van deze informatie.

Hoewel de offerte die zij gedeeld hebben geen vertrouwelijke informatie bevat, frustreert het wel het proces doordat ze dit naar buiten hebben gebracht. HEVO geeft namelijk aan dat het goedkoper en sneller kan, maar kan deze claim niet onderbouwen. Hierdoor blijft de discussie lopen in de gemeente. Bovendien leidt het tot onjuiste beschuldigingen aan het adres van wethouder Visser dat hij informatie zou hebben achtergehouden.

De raad is onderdeel van de aanbestedende dienst en daarmee ook gehouden aan de standstill periode. Dit betekent ook dat zij gehouden zijn aan de afspraak dat alle communicatie via één persoon verloopt. Dorpsvisie heeft zich hier niet aan gehouden. Belangrijke context is dat de sfeer in de raad inmiddels grimmig was. In deze context heeft Dorpsvisie informatie gedeeld.

6. HEVO

Verslag van het gesprek van 24 juni met de directievoorzitter van HEVO en de betrokken projectmanager van HEVO.

De geïnterviewden hebben voorafgaand aan het gesprek kennis genomen van het onderzoeksprotocol. In het interview hebben zij onderstaande verklaard:

HEVO heeft samen met enkele andere partners ingeschreven op de aanbesteding MFA Centrumplan Son. HEVO doet meer opdrachten in gemeente Son en Breugel, naar volle tevredenheid van de gemeente en de schoolbesturen voor wie zij werken. Mede daarom zijn zij benaderd door Bizob voor een marktconsultatie om te spreken over de MFA-aanbesteding. De geïnterviewden waren niet betrokken bij deze marktconsultatie. De projectmanager is betrokken geraakt bij de tender kort na ontvangst van de nota van inlichtingen. Hij heeft het project toen overgenomen van een collega.

Aanbestedingsproces

De geïnterviewden geven aan dat na de nota van inlichtingen voor hen helder was hoe het aanbestedingsproces er uit zou zijn. Zij schetsen dit proces als volgt. In eerste instantie zouden de partijen een visie indienen op een aantal thema's op 4 april. Deze visie zouden zij dan presenteren voor het inkoopteam. Enkele dagen na de presentatie op 8 april moesten partijen dan ook de prijs indienen. Dit proces en het splitsen van de offerte werd pas duidelijk uit de tweede nota van inlichtingen die is verstrekt van 1 april. Daarna zou een presentatie volgen voor het bestuur van gemeente Son en Breugel. Daarna zou de beoordeling plaatsvinden op basis van alle ingeleverde stukken en de twee presentaties.

Door Bizob werd aangegeven dat er tijdens de presentatie aan het inkoopteam nog vragen konden worden gesteld over de prijs of dat daar tijdens de presentatie nog meer informatie over zou komen. Dit was de geïnterviewden niet helemaal helder. Tijdens de presentatie heeft de gemeente of Bizob geen extra informatie gegeven.

Nota van inlichtingen

HEVO heeft als visie dat je altijd eerst onderzoekt of je bestaand vastgoed kunt gebruiken. Daarom wilde HEVO kijken naar de mogelijkheden van een MFA in de kerk. Omdat niet duidelijk was of dit binnen de aanbestedingskaders viel, heeft HEVO hierover twee vragen gesteld. De geïnterviewden lezen vraag 28 en 29 uit de nota van inlichtingen voor:

Vraag 28: *“Zijn er bouwplannen op locatie Kerkgebouw? Graag meer inzicht in die plannen.”* En vraag 29: *“Is er al duidelijkheid wat gaat gebeuren met het kerkgebouw? In de pers lezen we dat actiegroepen pleiten voor behoud. Is al een definitief raadsbesluit genomen? Is het in voorbereiding? Graag meer toelichting.”*

Het antwoord op beide vragen luidt hetzelfde: *“Nee, uitgangspunt is wel het doortrekken van de Kerkstraat. Na gunning zullen de alternatieven met en zonder kerk wel bekeken moeten worden (eea hangt ook samen met het definitief PVE en de inpasbaarheid daarvan op locatie.”* HEVO heeft dit geïnterpreteerd als zijnde dat de gemeente geïnteresseerd was om alternatieve voorstellen te

ontvangen. En dat nog geen eenduidig besluit was of de MFA wel of niet in de kerk moest komen. Toen heeft HEVO besloten om de variant in te brengen van een MFA in de kerk.

Presentatie

Op 6 april presenteerde HEVO en hun partners hun visie voor het inkoopteam. Nadat HEVO zijn verhaal gepresenteerd had, zei de wethouder letterlijk dat HEVO buiten de kaders van de vraagstelling was gegaan omdat de visie uitging van een MFA in de kerk in plaats van nieuwbouw. Door het MFA in de kerk te willen plaatsen, zou HEVO een visie gepresenteerd hebben die volgens de gemeente niet mogelijk zou zijn. HEVO was hierdoor volledig overvallen en uitermate verbaasd. Het antwoord uit de nota van inlichting gaf immers aan dat de gemeente nog verschillende alternatieven wilde overwegen en dat er geen definitief raadsbesluit was genomen dan wel in voorbereiding was.

Het inkoopteam heeft aan het eind van de presentatie aangegeven dat ze zich zouden beraden op hoe het nu verder moest met HEVO in de aanbesteding. Zij zouden HEVO hierover informeren. Een dag later, op 7 april, werd een collega van de geïnterviewden gebeld door de procesbegeleider van Bizob. Bizob heeft HEVO toen medegedeeld dat zij een 4 kregen voor de inschrijving en daardoor gediskwalificeerd werden. De 4 werd gegeven omdat niet was uitgegaan van nieuwbouw en dat dit volgens de aanbestedende partij uitgangspunt was. HEVO heeft aangegeven dit anders geïnterpreteerd te hebben door de antwoorden in de Nota van Inlichtingen. Het inkoopteam was echter een andere mening toebedeeld en er werd medegedeeld dat HEVO de dag erna ook geen offerte meer in hoofde te dienen en dat zij niet werden uitgenodigd voor de tweede presentatie aan de bestuurders. Op dat moment was voor HEVO de tender ten einde; zij waren per direct gediskwalificeerd.

Vervolgstappen

Daarop heeft HEVO intern overleg gehad samen met haar partners. Ze hebben overwogen om officieel bezwaar te maken, maar zij weten dat dit veel vertraging in het besluitvormingsproces kan brengen. Dit wilde HEVO de gemeente besparen, mede omdat gemeente Son en Breugel een goede opdrachtgever is. Daarop hebben HEVO en haar partners afgesproken om het er maar bij te laten.

Niet lang daarna kwam HEVO echter via de media ter ore dat het college gevallen was. En uit de mediaberichten maakten zij op dat de discussie over het MFA daar mede oorzaak van was. Daarbij kwam ook het burgerinitiatief voor het behoud van kerk. En er werden vragen gesteld of er geen andere varianten waren bekeken dan nieuwbouw. Het leek opeens niet zo zeker meer dat het MFA niet in de kerk zou komen en de raad vroeg om een onderzoek naar de mogelijkheden die de kerk bood. HEVO was daarom verbaasd dat de besluitvorming over de aanbesteding gewoon doorging, terwijl er nog discussie was omtrent het gebruik van de kerk. De wethouder was op de hoogte dat hier al een alternatieve visie op de MFA was ingediend die, in plaats van nieuwbouw, uitging van hergebruik van de kerk (door HEVO). Hij had op dat moment kunnen kiezen om de aanbestedingsprocedure stop te zetten en een beslissing te nemen nadat de raad een uitspraak had gedaan over het al dan niet gebruiken van de kerk.

Hierdoor ontstond het vermoeden dat niet alle beslissers (college en raad) wisten dat er een partij was die de mogelijkheden voor een MFA in de kerk reeds had onderzocht en hier zelfs een panklaar plan voor had gemaakt. Een nieuw onderzoek en onnodig besteden van gemeenschapsgeld was dus niet nodig.

Dit was voor HEVO en partners reden om op 18 april per mail contact te leggen met de politieke partij Dorpsvisie. Zij hebben deze partij gekozen omdat Dorpsvisie in hun visie ook uitging van een MFA in de kerk. Op 20 april heeft de heer projectmanager telefonisch contact gehad met de fractievoorzitter (welke hij daarvoor nog niet kende). HEVO heeft aangegeven reeds een antwoord te hebben op de vragen die werden gesteld in de raad (o.a. naar aanleiding van het burgerinitiatief). De fractievoorzitter was geïnteresseerd in het verhaal. Naar aanleiding van het telefoongesprek heeft HEVO per mail op 21 april een deel van de presentatieslides die zij aan het inkoopteam hebben gepresenteerd naar de fractievoorzitter gestuurd.

De fractievoorzitter heeft daarop aan HEVO gevraagd of zij er bezwaar tegen hadden om de presentatie openbaar te maken. In het aanbestedingsdocument was aangegeven dat 10 dagen na voorlopig gunningsbesluit nog de gelegenheid was om een kort geding aan te spannen (standstill-periode). HEVO heeft op 20 april de afwijzingsbrief gehad, daarom was in hun ogen de standstill op 30 april verlopen. Hier hebben ze het ook met Dorpsvisie over gehad. Pas op 1 mei heeft Dorpsvisie het stuk openbaar gemaakt op hun website. HEVO is van mening dat zij geen regels hebben geschonden met hun handelen.

Dorpsvisie heeft contact gehad met de pers, maar HEVO niet. De pers heeft HEVO wel benaderd, maar dit hebben zij afgehouden. Wel heeft HEVO een mail gestuurd naar het parochiebestuur. Dit omdat de discussie ging over hun kerk en HEVO het van belang vond dat ook het bisdom wist dat er was onderzocht hoe een MFA in hun kerk gerealiseerd kon worden. Naast dit mailbericht is er verder geen contact geweest tussen HEVO en het parochiebestuur.

Naast bovenstaande acties heeft HEVO pro forma-bezwaar gemaakt. Belangrijkste reden hiervoor was dat zij kenbaar wilde maken dat ze het niet eens zouden zijn met de uitslag als op een later moment besloten zou worden het MFA toch in de kerk te bouwen.

Motivatie van HEVO voor hun handelen

De voornaamste reden dat HEVO contact heeft gezocht met Dorpsvisie en het parochiebestuur was omdat zij het zonde zouden vinden als er allerlei onderzoeken gedaan zouden worden (met bijbehorende kosten) naar het gebruik van de kerk terwijl er gewoon al een plan lag. En dat niet alle belanghebbenden op de hoogte waren van hun visie.

Overig

De geïnterviewden willen onderstaande zaken nog onder de aandacht brengen.

De geïnterviewden vinden het van belang te melden dat de tender in een zeer korte tijd moest worden voorbereid. In een zeer korte tijd moest veel werk worden verzet. Bij de nota van inlichtingen heeft HEVO gevraagd of enig uitstel mogelijk was, maar dit heeft de gemeente niet

gegeven. Er was daarom kort de tijd om alle informatie te bestuderen en er was weinig mogelijkheid om extra informatie op te vragen en dit ook nader te bestuderen.

Een belangrijk punt dat de geïnterviewden willen benadrukken, is dat HEVO te horen had gekregen dat ze gediskwalificeerd waren, dat ze geen definitieve offerte meer hoefde in te dienen en dat ze niet voor het college zouden presenteren. Desondanks kregen zij bij hun afwijzingsbrief wel een beoordeling met puntentelling. Terwijl uit het aanbestedingsdocument bleek dat beoordeling gedaan zou worden door materiedeskundigen EN het bestuur van de gemeente (zie antwoord 32 uit de Nota van inlichtingen). HEVO heeft echter nooit voor deze bestuurders gepresenteerd en bovendien hebben ze geen definitief voorstel met prijs ingestuurd. HEVO vindt het opmerkelijk dat er wel een inhoudelijke beoordeling is geweest terwijl zij gediskwalificeerd waren.

7. Fractievoorzitter Bijlsma van PvdA / GroenLinks

Verslag van het gesprek van 28 juni 2016

De heer Bijlsma heeft voorafgaand aan het gesprek kennis genomen van het onderzoeksprotocol. De heer Bijlsma verklaart in het gesprek met Berenschot het volgende:

De heer Bijlsma is sinds 2002 lid van de gemeenteraad. In november 2015 heeft de raad de kaders vastgesteld over Multifunctionele Accommodatie (MFA). Besloten is deze te bouwen op de locatie van de oude pastorie, thans parkeerterrein. Binnen deze kaders is het college aan de slag gegaan.

Op 29 maart 2016 is de MFA aan de orde geweest in de commissie grondzaken. De commissie stemde in met het voorstel van het college. De heer Bijlsma heeft de achterliggende stukken zoals het aanbestedingsdocument en de gunningsmethodiek bekeken. De stukken waren helder en er werd binnen de door de raad gestelde kaders gewerkt.

Eind maart 2016 werd ook het burgerinitiatief voorstel ontvangen. Deze werd in procedurele zin op 13 april in de raad besproken. De PvdA/GroenLinks-fractie had twijfels over de ontvankelijkheid van het initiatief. Er was immers al een besluit door de raad genomen over het MFA op de parkeerplaats. Aan de andere kant wilde de fractie om de initiatiefnemers tegemoet te komen een quick scan niet tegenhouden.

De heer Bijlsma was verbaasd over het artikel in Forum begin mei 2016 dat er al een plan was voor een MFA in de kerk en dat Dorpsvisie dit plan in handen had en hiermee naar buiten was getreden. Volgens de heer Bijlsma kan dit niet volgens de aanbestedingsregels. Dorpsvisie heeft de ontvangen informatie op de eigen website gezet.

In de ogen van de heer Bijlsma had de wethouder in april niet met deze informatie naar buiten kunnen komen. Hij was gebonden aan de aanbestedingsregels en de standstill-periode. Hij heeft begin mei de raad hier meteen over ingelicht.

De heer Bijlsma vindt het opmerkelijk hoe HEVO heeft gehandeld. Dit betreft het uitsluitend verstrekken van de informatie aan Dorpsvisie en niet de hele raad. Dit betreft ook dat HEVO heel anders heeft ingeschreven dan gevraagd. Het is in de ogen van de heer Bijlsma terecht dat de quick scan door een andere partij is uitgevoerd omdat HEVO al in een procedure betrokken was.

De heer Bijlsma heeft geconstateerd dat informatie uit het college in de krant heeft gestaan. Dit hoort niet, want kan schadelijk zijn. De leden van het college dienen zich te houden aan de gedragsregels hieromtrent.

Op 11 mei 2016 staan de resultaten van de quick scan op de agenda van de commissie Grondzaken. De bewering dat HEVO de MFA in de kerk 10% goedkoper kan bouwen dan de nieuwbouw op de parkeerplaats heeft de heer Bijlsma niet-onderbouwd gezien. Het college kan deze informatie ook niet verstrekken vanwege de aanbestedingsregels.

8. Fractievoorzitter Brocken van Dorpsbelang Son en Breugel

Verslag van het gesprek van 28 juni 2016

Mevrouw Brocken heeft voorafgaand aan het gesprek kennis genomen van het onderzoeksprotocol. In het gesprek met Berenschot heeft mevrouw Brocken het volgende verklaard:

Gebeurtenissen m.b.t. aanbestedingsproces MFA

Het MFA is een lastig dossier in zoverre dat het dossier bij hoge uitzondering onderdeel is van twee verschillende commissies. Enerzijds heb je het harde gedeelte van het MFA (bouwen en bestemmingsplan) die wordt behandeld in de commissie grondgebiedszaken. En daarnaast heb je het zachte gedeelte (wat moet er inhoudelijk in de MFA komen en met welke partijen) wat vooral in de commissie burgerzaken wordt behandeld. Wethouder Frenken was portefeuillehouder voor het 'zachte' deel en wethouder Visser is portefeuillehouder voor het 'harde' deel.

Mevrouw Brocken zit niet in bovengenoemde commissies, maar in de commissie algemene zaken. Zij volgt het dossier daarmee met name op hoofdlijnen, haar fractiegenoten zijn meer op de hoogte van de details. Vanaf het moment dat het college de aanbesteding heeft ingezet, heeft de raad hier geen informatie meer over ontvangen. Dit is in de optiek van mevrouw Brocken terecht, dit is uitvoering en ligt bij het college. De raad heeft heldere kaders meegegeven en het is vervolgens aan het college om hier uitvoering aan te geven. Daar moet je als raad niet meer bovenop willen zitten.

Zelfs tussen de fractie Dorpsbelang en hun eigen wethouder is geen informatie over de aanbesteding uitgewisseld. Zij wist niet welke partijen in de aanbesteding zaten en welke plannen zij hadden ingediend. Wat Dorpsbelang betreft is de raad op de afgesproken momenten door het college geïnformeerd in het proces van MFA. Daarbij gold voor Dorpsbelang precies dezelfde informatiestroom als andere partijen.

Op het moment dat er zaken over de aanbesteding in de krant stonden, was dit voor mevrouw Brocken nieuwe informatie. Toen het bericht in Forum verscheen, zijn er vanuit de raad vragen gesteld aan het college. Ook de fractie Dorpsbelang heeft er op aangedrongen dat helder moet worden wat er gebeurd is en wat de rol van raadsleden in een aanbestedingsproces is. Dorpsbelang heeft het idee dat Dorpsvisie met het naar buiten brengen van informatie niet correct heeft gehandeld, of in ieder geval niet handig heeft geopereerd. Mevrouw Brocken vindt het opmerkelijk dat Dorpsvisie met deze informatie niet naar het college is gegaan maar naar de pers. Mevrouw Brocken geeft aan dat alle gebeurtenissen moeten worden gezien in een context van moeizame verhoudingen in de raad.

Vertrouwelijke informatie uit het college

De burgemeester heeft aangegeven dat er informatie in Forum staat die uit een vertrouwelijke collegevergadering komt. Mevrouw Brocken wil benadrukken dat de burgemeester daarbij nooit een beschuldiging jegens specifieke personen heeft geuit. Mevrouw Brocken verneemt graag wat hierover uit het onderzoek komt.

9. Fractievoorzitter Flapper van VVD

Verslag van het gesprek van 22 juni 2016

De heer Flapper heeft voorafgaand aan het gesprek kennis genomen van het onderzoeksprotocol. Hij heeft tijdens het gesprek het volgende aan Berenschot verklaard:

Delen van informatie tijdens het aanbestedingsproces

De heer Flapper heeft de aanbestedingsdocumenten van de MFA nog eens doorgekeken. Hierin staat duidelijk dat de MFA moet komen op locatie van de oude pastorie. Uiteindelijk is op 13 april een besluit voor kredietverlening in de raad gekomen. Het college heeft toen niet aangegeven welke specifieke partij ze voornemens waren de opdracht te gunnen. Dit kon ook niet, want het aanbestedingsproces liep op dat moment nog.

De heer Flapper is van mening dat ook raadsleden onderdeel zijn van de aanbestedende dienst. Tijdens een aanbestedingsproces is er altijd een duidelijke afspraak dat er slechts één communicerende partij is (in dit geval iemand van Bizob). Alle andere personen die onderdeel zijn van de aanbestedende dienst dienen niet met derden te communiceren over het aanbestedingsproces. In de optiek van de heer Flapper geldt dit ook voor raadsleden. Dat Dorpsvisie zich hier niet aan gehouden heeft is kwalijk in de ogen van de heer Flapper.

De heer Flapper is van mening dat Dorpsvisie zich door HEVO heeft laten misbruiken voor een commercieel spel. Dit terwijl je als raadslid geen voorkeur moet hebben voor een specifieke partij in het aanbestedingsproces. Dat zij op deze manier informatie van een commerciële partij naar buiten hebben gebracht vindt de heer Flapper kwalijk. Het moment waarop is nog veel kwalijker. Dorpsvisie heeft de informatie namelijk naar buiten gebracht toen er nog een standstill-periode gaande was. Dan heb je als aanbestedende dienst je mond te houden.

Als raadslid kan je het HEVO-rapport niet naar buiten brengen want je bent aan die geheimhouding gebonden. HEVO moet dan expliciet toestemming geven voor openbaarmaking.

Dit soort gebeurtenissen schaden de gemeente als betrouwbare aanbestedingspartner. Je loopt zelfs het risico dat de aanbesteding ongeldig wordt verklaard. Er zijn formele procedures voor wanneer een partij bezwaar wil maken. Dit hoort niet thuis in het politieke debat.

In november 2015 zijn duidelijke kaders gesteld dat de MFA moest komen op de plek van de oude pastorie. Dit is dan ook een hele duidelijke sabotage-actie geweest. Dorpsvisie wist dat door het HEVO-rapport naar buiten te brengen de discussie weer opnieuw op zou laaien. Ook het burgerinitiatief heeft extra veel aandacht gekregen doordat tegelijkertijd het HEVO-rapport naar buiten kwam. Tot op heden had de raad het standpunt van het bisdom (kerk dient gesloopt te worden) als kader beschouwd. Het idee van het burgerinitiatief was om dit uit het kader te krijgen.

Het HEVO-rapport is naar buiten gekomen vlak voordat het burgerinitiatief is behandeld in de raad. Wat je ziet, is dat het veel duurder is om de kerk te verbouwen dan om nieuw te bouwen op de locatie die men nu op het oog heeft, dit blijkt uit de quick scan. Doordat HEVO een claim neerlegt dat verbouwing van de kerk dit goedkoper en energiezuiniger kan, is de discussie weer opgelaaid.

HEVO heeft de claim neergelegd dat de MFA in de kerk goedkoper is, maar deze claim is nooit onderbouwd. Dit vertroebelt de discussie. Wel is het goed dat er nu een onafhankelijke quick scan ligt die een objectief beeld geeft.

De VVD-fractie hoorde via het artikel in Forum dat het rapport van HEVO naar buiten is gebracht. De heer Flapper vermoedt ook dat HEVO de parochie benaderd heeft. Dorpsvisie heeft het rapport beschikbaar gesteld via zijn eigen website. De VVD heeft gezegd dat zij niks met het rapport kunnen omdat het niet formeel openbaar is.

De heer Flapper begrijpt niet waarom HEVO zo heeft gehandeld als zij hebben gedaan. Ze zullen door gemeente Son en Breugel niet meer snel worden uitgenodigd voor een aanbesteding.

Vertrouwelijke informatie uit de collegevergadering

Door de burgemeester is geclaimd dat er vertrouwelijke informatie uit de collegevergadering naar buiten is gebracht. Als dit waar is, is dit een ernstig probleem. De heer Flapper kan echter niet beoordelen of het inderdaad vertrouwelijke informatie betreft.

Handelen van wethouder Visser

De heer Visser heeft aan de raad openheid gegeven over het proces. Meer kan hij tijdens de standstill-periode niet doen. De heer Flapper heeft als wens voor het onderzoek dat wordt benoemd en onderbouwd dat de heer Visser inderdaad correct gehandeld heeft. Hij wordt nu continu aangevallen, dus het is belangrijk dat het rapport helpt om hier een punt achter te zetten.

10. Fractie voorzitter Meulenbroeks en fractiegenoten van DorpsVISIE Son en Breugel

Verslag van het gesprek van 30 juni 2016 met de heer Meulenbroeks (fractie voorzitter), de heer De Jong (Fractielid en plaatsvervangend fractie voorzitter), de heer Heeren (raadslid en lid van de commissie grondzaken) en de heer Groenmans (fractiesecretaris en raadslid, tevens voorzitter van de commissie grondzaken).

Geïnterviewden hebben voorafgaand aan het gesprek kennis genomen van het onderzoeksprotocol. In het gesprek met Berenschot hebben zij het volgende verklaard:

Voorafgaand

Bij aanvang van het gesprek hechten geïnterviewden er waarde aan om een aantal punten mee te geven:

- Dorpsvisie vindt het niet correct dat het college de onderzoeksvragen niet heeft voorgelegd aan de raad dan wel de onderzoeksvragen door de raad heeft laten vaststellen. De voor Dorpsvisie wezenlijke vraag of wethouder Visser de raad tijdig en adequaat heeft geïnformeerd in deze kwestie is daarmee nu geen onderdeel van het onderzoek. Dorpsvisie betreurt deze gang van zaken.
- Geïnterviewden zijn van mening dat – ondanks de onderzoeksopdracht – relevante feiten voor 1 maart ook betrokken dienen te worden in het onderzoek. Onderzoekers bevestigen dat indien dit noodzakelijk is voor een goede beantwoording van de onderzoeksvraag ook gebeurtenissen buiten de gestelde onderzoeksperiode worden meegenomen. De tijd dat de aanbestedingsprocedure liep bakent de onderzoeksperiode daarmee af.

MFA in raad- en commissievergaderingen

Het concept ruimtelijk en functioneel programma van eisen voor de MFA is in november 2015 in de commissie gekomen en in december 2015 is er gesproken over de raad. Hier is toen geen definitief besluit over genomen.

Vervolgens is de MFA niet meer aan de orde geweest in de raad totdat het op 23 maart terugkwam in de commissie grondzaken. Het was een aanbestedingsdocument voor een bouwteam MFA dat verwees naar bijlagen. Er ontbraken bijlagen. Daar heeft Dorpsvisie nog vragen over gesteld. Wethouder Visser gaf aan dat deze documenten niet waren toegevoegd omdat ze alleen relevant waren voor de aanbieders die mee zouden dingen in de aanbesteding. De commissie heeft wel de gunningsmethodiek gekregen.

Dorpsvisie is van mening dat er op dat moment nog steeds niet besloten was over de locatie van de MFA. De wethouder gaf ook aan dat hiermee niks besloten werd en dat de raad alleen gevraagd werd een half miljoen ter beschikking te stellen zodat het proces verder kon gaan. Dit voorbereidingskrediet was noodzakelijk zodat een team aan de slag kon om tot een programma van eisen te komen. In het aanbestedingsdocument zaten echter allerlei impliciete besluiten. De wethouder gaf geen antwoord op de vragen die Dorpsvisie hier over had.

Wat hier aan ten grondslag ligt is dat in de optiek van Dorpsvisie nog steeds niet duidelijk is wanneer de raad wat heeft besloten. Dorpsvisie heeft altijd gezegd dat er een onderzoek moet komen naar de verschillende alternatieven die er zijn, inclusief een MFA in de kerk. In de coalitieonderhandelingen tussen Dorpsbelang en Dorpsvisie is ook afgesproken dat dit onderzoek er zou komen. Wethouder Visser heeft dit onderzoek echter steeds afgehouden. Zijn argument daarbij was dat het bisdom geen hergebruik van de kerk zou willen. Wethouder Visser heeft echter nooit kunnen aantonen dat dit inderdaad het standpunt van het bisdom was.

De raad is ooit geïnformeerd over een onderzoek wat 3W hier naar gedaan heeft, maar dit was in een besloten vergadering. Vervolgens is het in een openbare vergadering behandeld, maar daarbij heeft de wethouder raadsleden verzocht geen vragen te stellen omdat het een bijeenkomst voor andere stakeholders was. Vervolgens is dat rapport nooit meer in college of raad teruggekomen als besluitvormingsdocument. Dorpsvisie heeft over dit document dus nooit het openbare debat kunnen voeren. Maar dit onderzoek was wel het belangrijkste kader op basis waarvan was besloten dat er nieuwbouw moest komen op de plek van de oude pastorie. Sinds november is de MFA echter niet meer in de raad besproken.

In de commissievergadering van maart bleek ineens dat er al een aanbesteding in gang was gezet. Deze aanbesteding past niet in de kaders van de raad. De raad had zich namelijk nog niet uitgesproken over deze kaders. De locatie moest nog bepaald worden. In het aanbestedingsdocument is echter bepaald dat de MFA aan het Kerkplein moet komen.

De raad heeft op 23 november enkel een voorkeur uitgesproken voor de MFA aan het Kerkplein. Daarbij wordt niet genoemd dat het persé nieuwbouw moet zijn op de parkeerplaats, maar enkel dat het MFA aan het Kerkplein komt. Dit document wordt als belangrijkste basis voor het aanbestedingsdocument gebruikt. In dit document staat niet dat de MFA op het parkeerterrein moet komen. Overigens heeft de raad alleen concepten van de aanbestedingsdocumenten gezien.

Burgerinitiatief en HEVO

In de raadsvergadering van 13 april is het burgerinitiatief MFA in de kerk besproken, welke mede is ondertekend door de burgemeester. Het burgerinitiatief wist dat er op 14 mei een nieuwe bisschop benoemd zou worden die mogelijk anders tegen de toekomst van de kerk aankeek. Om te weten of een programma van eisen in de kerk mogelijk was moest een quick scan á € 20.000 worden uitgevoerd, zo gaf de wethouder Visser aan. Wethouder Visser voerde deze scan wel onder hevig protest uit omdat dit het proces zou vertragen en omdat er uiteindelijk maar één optie zal worden uitgewerkt.

Vervolgens werd bepaald dat op 12 mei de quick scan gereed moest zijn en dat het bisdom zich uitgesproken moest hebben over hun standpunt over het beschikbaar stellen van het gebouw. Dit was een teleurstellende ontwikkeling, ook voor de initiatiefnemers. Immers, pas op 14 mei zou een nieuwe bisschop aantreden. Uiteindelijk is er een brief van het bisdom gekomen waarbij ze wel de deur open hebben gezet voor een gesprek na 14 mei. Deze deur was tot die tijd volgens wethouder Visser altijd gesloten geweest. Na de raadsvergadering van 13 april zeiden verschillende raadsleden in de wandelgangen dat de MFA in de kerk toch nooit een serieus alternatief kan zijn, daar in hun ogen nieuwbouw altijd goedkoper zou zijn. Dit in combinatie met de eis voor een brief

met harde toezeggingen vanuit het bisdom maakte dat met de quick scan het burgerinitiatief met een kluitje het riet in werd gestuurd.

Op 18 april ontving Dorpsvisie een mail van HEVO via haar website. Op 19 april stuurde de webmaster deze door naar de fractie. HEVO vermeldde in hun mail dat ze een visie hebben voor de MFA in de kerk en dat ze uit de aanbestedingsprocedure zijn gezet omdat ze daarmee buiten de kaders zouden vallen. Dorpsvisie vroeg zich af waarom ze zijn uitgevallen omdat in hun ogen de raad nooit besloten heeft over het aanbestedingsdocument en omdat bovendien de visie van HEVO leek aan te sluiten bij de kaders die het aanbestedingsdocument schetst. De fractievoorzitter heeft daarop wethouder Frenken gebeld om te vragen of hij hier van af wist. Wethouder Frenken wist niet dat HEVO een plan voor de kerk had ingediend en wist ook niet dat HEVO om die reden was uitgevallen.

De fractievoorzitter heeft op 19 april gebeld met HEVO. Hij heeft gevraagd of Dorpsvisie de PowerPoint-presentatie die HEVO heeft gestuurd verder mocht verspreiden. HEVO heeft daarop op 21 april een aangepaste versie van de PowerPoint gestuurd waarvoor ze toestemming gaven om deze verder te verspreiden. In de presentatie hebben ze enkele slides over hun onderscheidend vermogen verwijderd in verband met concurrentiegevoelige informatie.

Op 21 april legt wethouder Frenken zijn functie neer. Op maandag 25 april was er fractieoverleg; in dit overleg heeft de fractievoorzitter de presentatie van HEVO aan de fractie laten zien en is besproken wat vervolgstappen moesten zijn. In de ogen van Dorpsvisie liet het plan voldoende zien dat de optie van een MFA in de kerk als serieus alternatief kon worden beschouwd en daarom meegenomen moest worden. Dorpsvisie kon niet begrijpen dat wethouder Visser de raad niet al in vertrouwen heeft geïnformeerd dat een dergelijk plan al bestaat. Gezien de discussie in de raad van 13 april had de wethouder dit moeten doen. Het plan van HEVO was voldoende om aan te tonen dat een MFA in de kerk een serieuze optie, inhoudelijk en financieel haalbaar was en daarmee relevant genoeg om deze mogelijkheid verder uit te werken. Het was dan ook niet nodig om een quick scan uit te voeren. Bovendien had HEVO een bouwgarantie afgegeven, dus het is niet een partij die zomaar iets roept. Als zij waren gekozen, waren zij hier aan gebonden geweest. Dorpsvisie benadrukt dat het voor hen nooit de insteek is geweest dat HEVO de uiteindelijke partij moest worden, noch dat de MFA uiteindelijk in de kerk moet komen. Waar het om gaat, is dat de verschillende alternatieven niet goed zijn overwogen en dat het geluid van vele burgers daarmee niet serieus is genomen. Dorpsvisie kende de naam HEVO van de scholen die zij gebouwd hebben naar grote tevredenheid van de gemeente en de scholen. Zij zagen HEVO daarom als een professionele partij die een serieus signaal afgaf.

Uiteindelijk heeft de fractie besloten om met het plan naar de pers te gaan. De reden dat Dorpsvisie naar de pers is gegaan en niet naar het college is omdat de deadline van 12 mei naderde waarbij mogelijk onomkeerbare stappen werden gezet. Het was de laatste week dat er nog iets gedaan kon worden met het burgerinitiatief. De andere partijen hadden dit initiatief al min of meer afgeserveerd met de eerder genoemde redenen. Als we hiermee naar B&W waren gegaan zou het college er pas de dinsdag erop over vergaderen. Het is ook belangrijk om dit in de context te plaatsen van hoe de verhoudingen op dat moment lagen tussen oppositie en aanstaande coalitie die ook op 12 mei van start is gegaan.

De fractie heeft zich er op beraden of het verantwoord was de gang naar de pers te maken. Zij hebben hier verder geen navraag over gedaan bij de griffie of anderen. Het aanbestedingsdocument is niet door de raad ingezien, niet geaccordeerd en de raad is hier niet vooraf over geïnformeerd. De raad wist tot 29 maart niet eens dat ze in een aanbesteding zaten. Er is een scheiding der machten tussen bestuur en raad. Het is aan de raad om te bepalen wat geheime informatie voor hen is, niet aan het college. Daarom heeft de fractie geconcludeerd dat zij geen onderdeel zijn van aanbestedende dienst waren en niet aan geheimhouding gebonden waren. Anders zouden zij nooit vragen hierover kunnen stellen aan het college. Bovendien is het niet Dorpsvisie maar HEVO die het plan openbaar heeft gemaakt. Zij hebben het plan immers gestuurd naar een e-mailadres wat ze op de website van Dorpsvisie hebben gevonden. Ze hebben daarbij nadrukkelijk aangegeven dat Dorpsvisie de informatie openbaar mag gebruiken.

Op 30 april heeft de fractievoorzitter gebeld met Forum en met Mooi Son en Breugel. De fractievoorzitter heeft tegen de journalisten gezegd dat ze informatie en sfeerbeelden hebben van mogelijkheden van een MFA hadden in de kerk. Vervolgens is de journalist van Forum bij de fractievoorzitter langs geweest voor een interview.

Op 1 mei heeft Dorpsvisie het plan van HEVO op zijn website gezet.

Delen van vertrouwelijke informatie uit het college?

In het artikel van Forum staan enkele passages waarbij de fractievoorzitter van Dorpsvisie wordt geciteerd, waarover de burgemeester heeft aangegeven dat dit vertrouwelijke informatie van het college was.

De fractievoorzitter heeft tegen de journalist van Forum gezegd dat wethouder Frenken heeft verteld dat hij niet op de hoogte was van het plan van HEVO. Wethouder Frenken heeft aangegeven dat het nooit in de collegevergadering is geweest. Daarmee was de burgemeester vermoedelijk ook niet op de hoogte. Dit laatste is een interpretatie die door de journalist is gemaakt. De fractievoorzitter heeft geen uitspraken gedaan over of de burgemeester wel of niet van iets wist.

De tweede passage over dat alleen de winnende partij zou presenteren in het college is feitelijk onjuist. Wethouder Frenken heeft aan de fractievoorzitter verteld dat hij één presentatie in het college heeft gezien. Wethouder Frenken heeft ook verteld dat hij een minderheidsstandpunt heeft ingenomen. Hij heeft dus slechts procesinformatie gedeeld. Dit is wat de fractievoorzitter aan de journalist heeft verteld. Wat de journalist hier vervolgens van gemaakt heeft, is zijn interpretatie geweest. Daarbij is de interpretatie dat wethouder Frenken niet met deze manier van werken kan en wil meewerken. Indien in het collegebesluit niet vermeld staat dat wethouder Frenken een minderheidsstandpunt heeft ingenomen, is dit in de ogen van Dorpsvisie overigens een omissie. Iets dergelijks moet genoteerd worden.

11. Fractievoorzitter Werner van CDA

Verslag van het gesprek van 22 juni 2016

De heer Werner heeft voorafgaand aan het gesprek kennis genomen van het onderzoeksprotocol. In het gesprek met Berenschot heeft de heer Werner het volgende verklaard:

De plannen rondom het kerkplein zijn al tien jaar een discussie in de raad. Naar aanleiding van het burgerinitiatief ontstond het idee om te onderzoeken of de kerk geschikt zou zijn om de MFA te huisvesten. Het CDA heeft het idee voor dit onderzoek ondersteund.

Het plan was dat de kerk zou worden afgebroken en dat was gebaseerd op een besluit van het bisdom die wilde dat de kerk gesloopt werd. De raad moest zich hier bij neerleggen. De raad heeft daarop besloten op het parkeerterrein een nieuw MFA te bouwen. Het moest een iconisch gebouw worden. De kerk zou worden afgebroken en daar zouden dan huizen gebouwd worden. Dit was het gegeven kader voor de aanbesteding.

Toen kwam dat burgerinitiatief. Daarop heeft de raad gezegd dat als het waar is wat de initiatiefnemers veronderstelden, namelijk dat het aantreden van een nieuwe bisschop een ander perspectief op de toekomst van de kerk zou bieden, dan moet opnieuw gekeken worden naar de mogelijkheden voor hergebruik van de kerk. Daarop is het bisdom geconsulteerd en die heeft aangegeven dat ze ook openstaan voor een MFA. Toen dat zo bleek, heeft het CDA aangegeven dat ze de mogelijkheid serieus moesten bekijken, want er was veel steun voor uit de samenleving.

Parallel aan deze ontwikkeling liep het aanbestedingsproces. Die had als terms of reference een nieuw te bouwen MFA. Dat was immers het kader. Dat liep en toen gebeurde er een aantal zaken. Het college was gevallen naar aanleiding van deze discussie, maar ook door het CDA gewenst omdat de dorpspartijen teveel verdeeld waren. De dorpspartijen hadden ook een twist over waar de MFA moest komen (Vestzaktheater of Kerkplein). Het was een ingewikkelde situatie.

Het CDA heeft deelgenomen aan de coalitiebesprekingen in de tijd dat ook de aanbesteding voor het bouwteam MFA liep. Op een gegeven moment kwam er een gerucht dat er een ontwerp was dat de MFA in de kerk goedkoper zou zijn dan op de parkeerplaats. De heer Werner hoorde dit van iemand uit zijn achterban, maar hij wist niet wie dat ontwerp gemaakt had. Dus heeft hij de griffier gevraagd of het waar was dat er een onderzoek bestond. Het onderzoek was bij de griffie niet bekend.

Korte tijd later kwam het verhaal van HEVO in het Forum te staan. Dat leidde in de raad tot allerlei twisten. Er werd gezegd dat wethouder Visser informatie had achtergehouden. Daar was de heer Werner het niet mee eens. Formeel heeft de heer Visser in zijn ogen correct gehandeld.

Toen zei de burgemeester dat er vertrouwelijke informatie uit het college naar buiten was gekomen. De heer Werner was niet zo onder de indruk van de informatie die in het krantenartikel stond. Hij vond het overdreven om hier een heel onderzoek naar op te tuigen.

Hetgeen de heer Werner het meest bevreemdt in deze situatie is het gedrag van HEVO. Want HEVO is een professionele en gekende onderneming. Die heeft onder andere verschillende lagere scholen nieuw gebouwd in Son. De heer Werner vindt het buitengewoon merkwaardig dat zo'n

onderneming dit biedingsproces ingaat met een voorstel waar niet om gevraagd wordt. Want er werd gevraagd om nieuwbouw en zij kwamen uiteindelijk met een voorstel voor renovatie van de kerk, met de suggestie dat dit goedkoper zou zijn dan nieuwbouw.

Wat de heer Werner ook merkwaardig vond, was dat, terwijl het aanbestedingsproces liep, HEVO delen van hun offerte openbaar hebben gemaakt. De heer Werner heeft deze stukken nooit ontvangen en kent alleen de informatie die in de krant heeft gestaan. De heer Werner begrijpt dat HEVO de informatie gedeeld heeft met Dorpsvisie. Hij vindt het merkwaardig dat een professioneel bedrijf als HEVO zich zo politiek heeft gedragen. De heer Werner vraagt zich af wat voor een spel HEVO en Dorpsvisie samen gespeeld hebben. Dit vindt de heer Werner niet passend en schadelijk voor de reputatie van HEVO in Son. Wat hem betreft krijgt HEVO geen opdrachten meer van de gemeente.

Voor zover de heer Werner weet, zijn er geen relaties tussen het burgerinitiatief en HEVO en Dorpsvisie. Het burgerinitiatief liep al langer en zij hebben breed in de samenleving en bij de politiek steun gezocht.

Uit de quick scan kwam naar voren dat renovatie van de kerk duurder uit zou vallen dan de nieuwbouw. De informatie uit het HEVO-rapport komt niet voor in de quick scan. Als dit inderdaad volgens HEVO goedkoper is, dan kan de heer Werner dit niet beoordelen want hij kent het HEVO-rapport niet.

Het CDA bepleit dat er voortgang in het proces blijft van de MFA. Dit heeft onder andere te maken met de bestuurlijke toekomst van Son en Breugel. Wanneer de gemeente zou gaan fuseren is het minder vrij om nog dit soort grote investeringen te doen. Daarom is het van belang om verbetering van de leefomgeving snel in gang te zetten.-

Bijlage 4

Informatieprotocol

Informatieprotocol onafhankelijk onderzoek gemeente Son en Breugel

Dit protocol geeft inzicht in de wijze waarop Berenschot omgaat met de informatie die tijdens interviews aan Berenschot wordt verstrekt in het kader van het onderzoek naar het aanbestedingsproces MFA Centrumplan Son.

1. Van de interviews die Berenschot afneemt, worden gespreksverslagen gemaakt. Van een interview, in de zin van voorliggend onderzoeksprotocol, is sprake indien een onderhoud met een betrokkene voorafgaand aan het onderhoud als zodanig wordt bestempeld. Telefonische gesprekken gelden in beginsel niet als een interview in de zin van voorliggend onderzoeksprotocol.
2. Op verzoek van de opdrachtgever is afgesproken dat gespreksverslagen openbaar worden. Dat wil zeggen dat ieder gespreksverslag wordt opgenomen in de bijlage van het eindrapport.
3. Het gespreksverslag – wat geen woordelijk verslag zal zijn – is een weergave van de informatie die de geïnterviewde tijdens het gesprek aan Berenschot heeft verstrekt. Verstrekte informatie die naar het oordeel van Berenschot niet direct of indirect betrekking heeft op de onderzoeksvragen wordt niet opgenomen in het gespreksverslag. Ook zal Berenschot persoonsgevoelige of bedrijfsgevoelige informatie niet opnemen in het gespreksverslag.
4. Het gespreksverslag wordt aan de gesprekspartner voorgelegd. Door hem/haar geconstateerde feitelijke onjuistheden of onvolledigheden in het verslag kunnen door hem/haar gecorrigeerd worden.
5. Het gespreksverslag wordt definitief vastgesteld nadat de reactie van de gesprekspartner is ontvangen.
6. De gesprekspartner dient mondeling dan wel schriftelijk akkoord te geven voor openbaarmaking van het gespreksverslag. Indien een gesprekspartner binnen een door Berenschot gestelde termijn geen akkoord geeft, zal in het rapport worden benoemd dat de betrokken persoon is geïnterviewd, maar geen akkoord heeft gegeven voor openbaarmaking van het gespreksverslag. Gelet op de korte doorlooptijd wordt een reactietermijn van drie dagen gehanteerd.
7. Een gesprekspartner heeft de mogelijkheid om vertrouwelijke informatie aan Berenschot te verstrekken. Dit wil zeggen dat deze informatie niet wordt opgenomen in het openbare gespreksverslag en dat zij alleen door leden van het Berenschotteam wordt gebruikt in het kader van het onderhavige onderzoek. Deze informatie wordt niet als bijlage opgenomen in het rapport. Ook wordt deze informatie niet aan de opdrachtgever en derden verstrekt.
Informatie wordt vertrouwelijk behandeld wanneer dit voorafgaand aan de verstrekking daarvan als zodanig wordt aangemerkt.

Dit protocol wordt aan de gesprekspartners ter beschikking gesteld voordat het interview plaatsvindt.